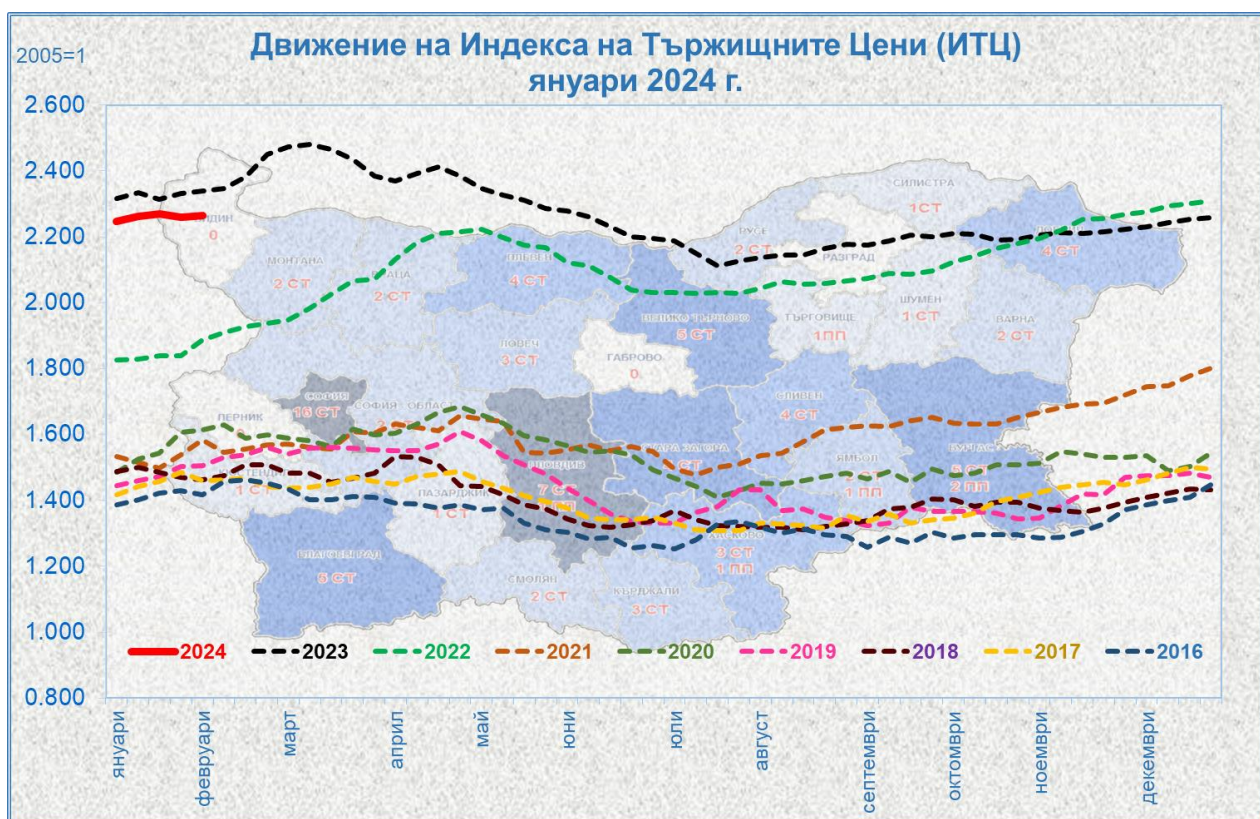

Месечен бюлетин

за цените на едро на хранителни продукти
на стоковите тържища в България

м. януари 2024 г.

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

за цените на едро на хранителни продукти на стоковите тържища в България

Съдържание

Увод	5
Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)	7
Хранителни стоки	11
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки	11
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения	12
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения	14
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база	15
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през януари 2017 / 2024	18
• Анализ на цените на едро и на дребно през януари 2024 г.	21
• Анализ на цените на хранителни стоки по региони	23
• Анализ на цените на млечни продукти по региони	25
• Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби	26
Плодове и зеленчуци	30
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците	32
• Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база	33
• Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през януари 2017/2024 г.	36
• Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони	37
• Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци	40
Международни цени	42
• Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН	42
• Международни цени на зърнените култури	44
• Международни цени на растителните масла	48
• Международни цени на млечните продукти	50
• Международни цени на месата	53
• Международни цени на захарта	59
• Международни цени на плодове и зеленчуци	62

Таблици

Таблица 1 Стойности на ИТЦ и на груповите индекси към януари 2024 г. *	8
Таблица 2 Промяна на цените на хранителни стоки за януари'24 г. на месечна, годишна база*	16
Таблица 3 Цени на хранителните стоки през януари за периода 2017/2024 г.*	18
Таблица 4 Стойност на потребителската кошница през януари за периода 2017/2024 г. *	19
Таблица 5 Средногодишен ИПЦ за периода януари 2023 – януари 2024 г.	20
Таблица 6 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през януари 2024 г.*	21
Таблица 7 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през януари'23 и '24 г.*	23
Таблица 8 Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец януари 2024 г.*	24
Таблица 9 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец януари 2024 г.*	25
Таблица 10 Промяна на цените едро на плодове и зеленчуци за месец януари на месечна и годишна база*	34
Таблица 11 Цени на плодове и зеленчуци през януари за периода 2017/2024 г.*	36
Таблица 12 Цени на едро на зеленчуци по области през януари 2024 г.*	38
Таблица 13 Цени на едро на плодове по области през януари 2024 г.*	39
Таблица 14 Месечни индекси на цените на храните на ФАО към януари 2024 г. *	43
Таблица 15 Средни стойности за страните от ЕС на млечни продукти към януари 2024 г.	52
Таблица 16 Цени на портокали в държавите от ЕС към месец януари 2024 г. и промяната им спрямо предходните пет години и предходния месец	64

Фигури

фигура 1 Индекси на тържищните цени към месец януари 2024 г.	7
фигура 2 Индекс на тържищните цени 2016/2024 г.	7
фигура 3 ИТЦ за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.	9
фигура 4 ИТЦ за периода януари 1999 г. – януари 2024 г.	10
фигура 5 ИТЦ за периода януари 1999 г. – януари 2024 г. (експоненциално изгладен ред)	10
фигура 6 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.	11
фигура 7 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2006 г. – януари 2024 г.	12
фигура 8 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.	13
фигура 9 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2006 г. – януари 2024 г.	13
фигура 10 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.	14
фигура 11 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2006 г. – януари 2024 г.	15
фигура 12 Промяна на цените на хранителните стоки през м. януари 2024 г. на месечна база	16
фигура 13 Промяна на цените на хранителните стоки през м. януари 2024 г. на годишна база	17
фигура 14 Цени на едро на хранителни стоки през месец януари 2024 г. и промяната им спрямо януари 2023 г.	18
фигура 15 Цени на едро на хранителните стоки през м. януари 2017/2024 г.	19
фигура 16 Стойност на потребителската кошница през януари 2017/2024 г. (ДКСБТ)	20

фигура 17 Инфлация на основни групи от потребителската кошница за периода януари 2023 – януари 2024 г. по данни на НСИ.....	21
фигура 18 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през януари 2024 г.....	22
фигура 19 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през януари 2023 и 2024 г.....	22
фигура 20 Цени на едро на захар, олио и брашно през м. януари 2024 г. по области.....	24
фигура 21 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло през м. януари 2024 г. по области.....	26
фигура 22 фигура 23.....	26
фигура 24 фигура 25.....	27
фигура 26 фигура 27.....	27
фигура 28 фигура 29.....	27
фигура 30 фигура 31.....	27
фигура 32 фигура 33.....	28
фигура 34 фигура 35.....	28
фигура 36 фигура 37.....	28
фигура 38 фигура 39.....	28
фигура 40 фигура 41.....	29
фигура 42 фигура 43.....	29
фигура 44 фигура 45.....	29
фигура 46 фигура 47.....	29
фигура 48 фигура 49.....	30
фигура 50 Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци през м. януари 2024 г.....	31
фигура 51 Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци м. януари 2023/2024 г.	31
фигура 52 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.....	32
фигура 53 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2006 г. – януари 2024 г.....	33
фигура 54 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през януари'24 на месечна база	34
фигура 55 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през януари'24 на годишна база	35
фигура 56 Цени едро на плодове и зеленчуци през месец януари 2024 г. и промяната им спрямо месец януари 2023 г.	35
фигура 57 Цени на едро на плодовете и зеленчуците през януари 2017/2024 г.....	36
фигура 58 Цени на едро на зеленчуци през м. януари 2024 г. по области.....	38
фигура 59 Цени на едро на плодове през януари 2024 г. по области.....	40
фигура 60 фигура 61.....	40
фигура 62 фигура 63.....	40
фигура 64 фигура 65.....	41
фигура 66 фигура 67.....	41
фигура 68 фигура 69.....	41
фигура 70 фигура 71.....	41
фигура 72 фигура 73.....	42
фигура 74 фигура 75 фигура 76	42
фигура 77 ФАО индекс през януари'24 фигура 78 ФАО индекс на храните януари'24.....	42
фигура 79 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.	43
фигура 80 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 1999 г. – януари 2024 г.	44
фигура 81 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари'23-януари'24.....	45

фигура 82 Индекс на цените на зърнените култури на ФАО за периода януари 1999 г. – януари 2024.....	45
фигура 83 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'23–януари'24.....	46
фигура 84 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'14–януари'24.....	46
фигура 85 Цена на царевичната на Чикагската стокова борса за периода януари'23–януари'24	47
фигура 86 Цена на царевичната на Чикагската борса за периода януари'14–януари'24	47
фигура 87 ФАО индекс на растителните масла за периода януари'23 – януари'24	48
фигура 88 ФАО индекс на растителните масла за периода януари 1990 г. – януари 2024 г.	49
фигура 89 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'23/януари'24	49
фигура 90 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'13/януари'24	50
фигура 91 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари'23 – януари'24	51
фигура 92 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари 2006 г. – януари 2024 г.	51
фигура 93 Средни стойности за ЕС на основните млечни продукти към месец януари 2024 г.	53
фигура 94 ФАО индекс на месата за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.	53
фигура 95 ФАО индекс на месата за периода януари 2006 г. – ноември 2023 г.	54
фигура 96 Седмични цени на говеждо трупно месо към януари 2024 г. в ЕС	55
фигура 97 Месечни цени на свинското месо за ЕС към януари'24 г.	56
фигура 98 Седмични цени на свинското месо за ЕС към януари'24 г.	56
фигура 99 Месечни цени на свинското месо в страните от ЕС към януари'24 г.	57
фигура 100 Международни цени на пилешкото месо към м. януари 2024 г. в ЕС	57
фигура 101 Седмични цени на яйцата в ЕС към м. януари 2024 г.	58
фигура 102 Международна цена на агнешко месо за страните от ЕС към януари 2024 г.	59
фигура 103 ФАО индекс цените на захарта за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.	60
фигура 104 ФАО индекс на цените на захарта за периода януари 1999 г. – януари 2024 г.	60
фигура 105 Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'23 – януари'24.....	61
фигура 106 Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'14 – януари'24.....	61
фигура 107 Цена на банани в ЕС към месец януари 2024 г.	63
фигура 108 Цена на портокали в ЕС към месец януари 2024 г.	63
фигура 109 Цена на лимони в ЕС към месец януари 2024 г.	64
фигура 110 Цена на ябълки в ЕС към месец януари 2024 г.	65
фигура 111 Цена на ябълки в някои страни от ЕС към месец януари 2024 г.	65
фигура 112 Цена на домати и краставици в ЕС към месец януари 2024 г.	66
фигура 113 Цена на домати в някои от страните на ЕС към месец януари 2024 г.	66
фигура 114 Цена на краставици в някои от страните на ЕС към месец януари 2024 г.	67
фигура 115 Цена на пипер в ЕС към месец януари 2024 г.	68

Увод

След Коледните и Новогодишните празници се забелязва намаляване на търговската активност и в началото на годината пазарът в известна степен е по-вял, а тенденциите на цените бележат известен стабилитет.

През първия месец на годината пазарът на храни остава спокоен, като ценовите колебания при хранителните стоки е в много тесен диапазон, а цените на плодовете и зеленчуците следват характерните сезонни колебания.

На **месечна база** на пазара на храни трендове са разнопосочни. Незначителни колебания нагоре се наблюдават при варивата, ориза и брашното. Низходящ е трендът при цените на олиото, яйцата и захарта.

Цените на млечните произведения бележат лек спад на месечна база, като само при прясното мляко има известен ръст.

Пазарът на месо и месни производния също остава стабилен с измления в двете посоки от порядъка на 1-3%

В резултат на успокояването на пазара през последните месеци, цените на голяма част от стоките бележат спад на **годишна база**. Поскъпване спрямо същия период на предходната година има при ориза. Трайният низходящ тренд на цената на олиото води до отчетен силен спад на годишна база от 32%.

Успокояването на пазара през последните месеци води до по-ниски цени на млечните произведения.

На пазара на месо и месни произведения през януари тази година се наблюдават значителни колебания нагоре, като цените на месните произведения бележат ръст на годишна база от около 10-20%. Известно покачване на цената се наблюдава при свинското и пилешкото месо. Цените на рибите също показват леки отклонения в положителна посока. Същата тенденция се наблюдава на годишна база и при захарните изделия.

През месец януари цените на зеленчуците и плодовете следват характерните сезонни трендове, като както на месечна, така и на годишна база се наблюдава поскъпване на голяма част от зеленчуците и плодовете, което при цените на някои от стоките достига 30-40%.

Ретроспективният анализ на движението на цените през месец януари в **периода 2017 – 2024 г.** показва, че се наблюдава успокояване на пазара и цените на част от хранителни продукти през тази година са по-ниски. Нарастване на цените има при ориза, свинското месо, скумрията, пилето и каймата. Цените на млечните произведения се задържат около и малко под нивата от предходната година.

Тенденциите при движението на цените на цитрусовите плодове, ябълките и краставиците са по-високи спрямо предходните години. Известен спад е отчетен при пипера, зелето и лимоните.

От наблюдаваните от Комисията 149 стоки е направена извадка от 27 хранителни стоки, включени в **потребителската кошница**. 13 от тях са основни хранителни стоки и 14 съответно плодове и зеленчуци.

Анализът на стойността за единица продукт на стоките от потребителската кошница показва, че през месец януари 2024 г. сумата е само с един пункт над тази от миналата година, което идва от покачването при хранителните стоки, а при плодовете и зеленчуците няма промяна спрямо същия месец на предходната година.

Повишението на стойността на потребителската кошница за последните осем години е 42 пункта или 66%.

Месечната **инфлация** през януари 2024 г. по данни на НСИ е 0,5% спрямо предходния месец, а годишната инфлация спрямо януари 2023 г. е 3,8%.

През януари кривата на **Индекса на тържищните цени** има стабилен характер и остава под нивото от същия месец на миналата година, но е много над стойностите от периода 2016 – 2022 г.

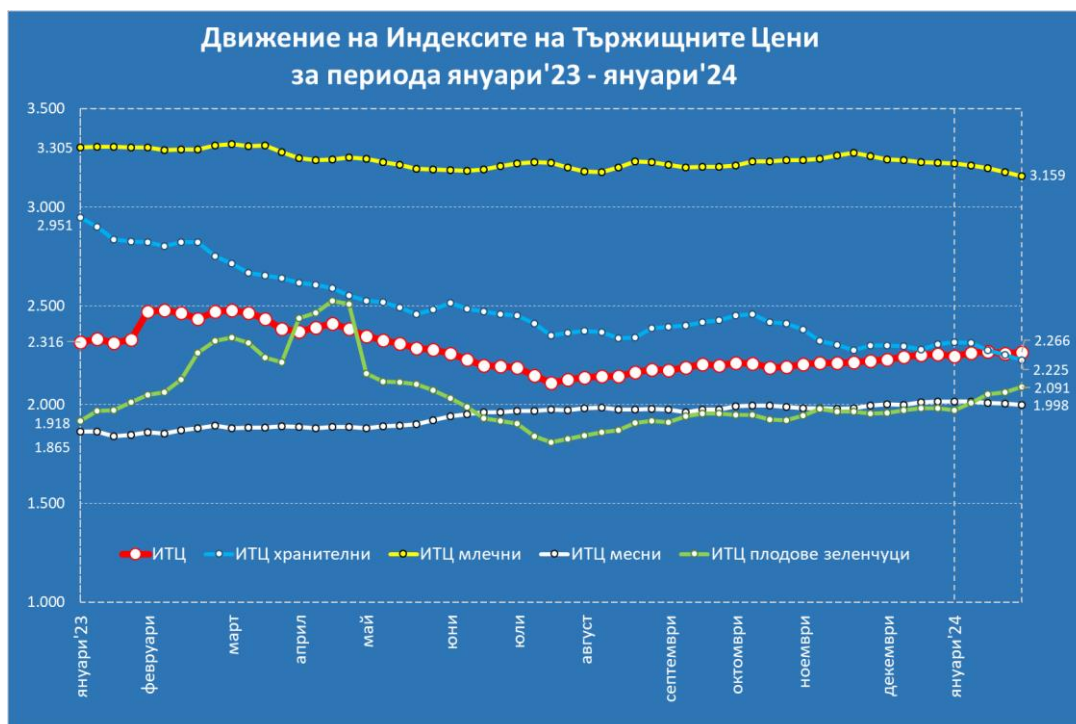
Аналогични са изводите от наблюдението на груповите¹ индекси на тържищните цени със стабилизиране на стойностите през месеца на всички групови индекси. Във връзка със сезонното покачване на цените на подовите и зеленчуците, само при този индекс се наблюдава покачване на стойностите.

През януари 2024 г. на **международния пазар** се наблюдава повишение на цените на захарта, понижение на цените на зърнените храни и месото, а цените на млечните продукти се задържат около нивата от предходния месец

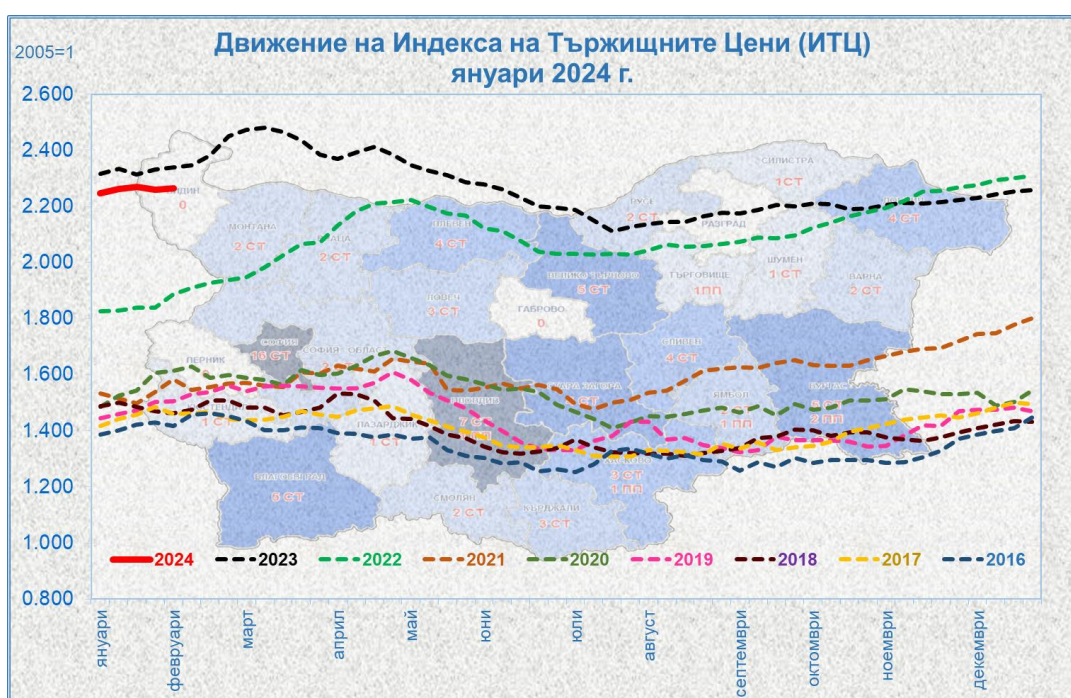
¹ ИТЦ на хранителните стоки, на млечните произведения, на месните произведения и на плодовете и зеленчуците

Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)

В началото на месец януари кривата на ИТЦ стартира от ниво 2,246 пункта. През втората седмица стойностите леко се покачват и до края на месеца индексът се задържа около това ниво. В края на месеца кривата стъпва на ниво от 2,266 пункта Средномесечните стойности през януари се доближават до нивото от предходния месец. Спрямо същия месец на предходната година индексът е с 2.7% по-нисък. Таблица 1, фигура 3

фигура 1 Индекси на тържищните цени към месец януари 2024 г.

фигура 2 Индекс на тържищните цени 2016/2024 г.

Таблица 1 Стойности на ИТЦ и на груповите индекси към януари 2024 г. ^{*2}

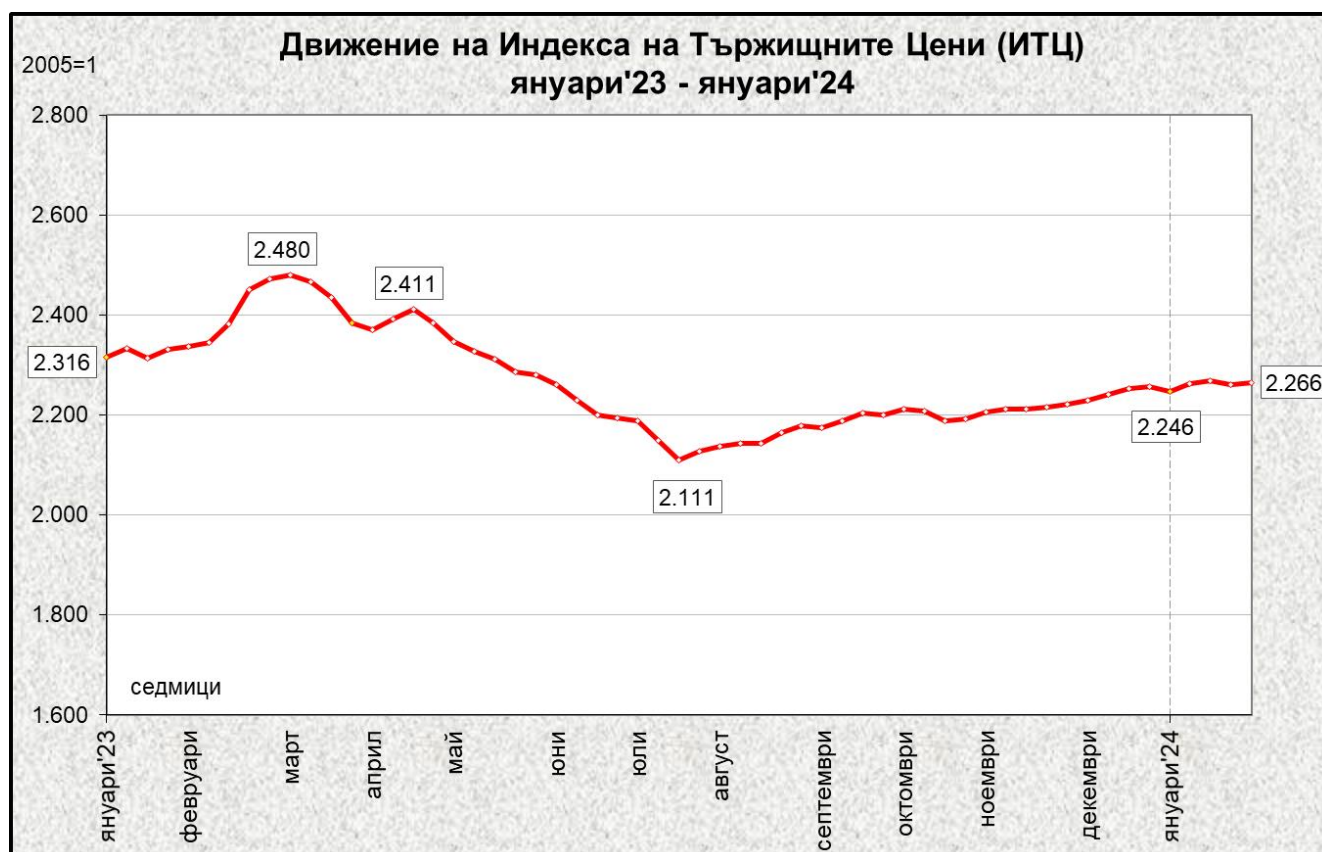
месец	седмица	ИТЦ Индекс на Тържищните Цен	ИТЦ на хранителните стоки	ИТЦ на млечните продукти	ИТЦ на месните продукти	ИТЦ на плодвете и зеленчуци
януари'23	1	2.316	2.951	3.305	1.865	1.918
	2	2.333	2.902	3.307	1.864	1.968
	3	2.314	2.839	3.306	1.842	1.973
	4	2.331	2.829	3.302	1.846	2.012
февруари	1	2.472	2.825	3.303	1.861	2.051
	2	2.480	2.802	3.292	1.854	2.064
	3	2.467	2.822	3.293	1.870	2.128
	4	2.435	2.825	3.292	1.882	2.265
	5	2.472	2.754	3.313	1.896	2.323
март	1	2.480	2.715	3.320	1.882	2.341
	2	2.467	2.670	3.312	1.883	2.315
	3	2.435	2.655	3.313	1.886	2.241
	4	2.383	2.640	3.281	1.892	2.216
април	1	2.370	2.618	3.248	1.887	2.440
	2	2.393	2.608	3.241	1.881	2.467
	3	2.411	2.590	3.244	1.887	2.528
	4	2.385	2.553	3.252	1.887	2.508
май	1	2.347	2.526	3.245	1.880	2.159
	2	2.327	2.519	3.231	1.891	2.119
	3	2.312	2.492	3.217	1.895	2.114
	4	2.287	2.459	3.196	1.900	2.105
	5	2.280	2.482	3.191	1.923	2.075
юни	1	2.261	2.515	3.188	1.941	2.033
	2	2.229	2.488	3.186	1.953	1.989
	3	2.201	2.471	3.193	1.961	1.932
	4	2.194	2.459	3.210	1.962	1.920
юли	1	2.188	2.454	3.223	1.968	1.904
	2	2.150	2.412	3.230	1.968	1.840
	3	2.111	2.350	3.227	1.975	1.809
	4	2.127	2.365	3.203	1.973	1.827
август	1	2.137	2.375	3.184	1.984	1.844
	2	2.143	2.368	3.180	1.986	1.861
	3	2.144	2.337	3.203	1.976	1.870
	4	2.164	2.341	3.235	1.975	1.907
	5	2.178	2.388	3.230	1.979	1.919
септември	1	2.175	2.394	3.216	1.976	1.912
	2	2.188	2.402	3.202	1.963	1.944
	3	2.205	2.418	3.206	1.975	1.955
	4	2.200	2.430	3.207	1.978	1.954
октомври	1	2.211	2.453	3.214	1.992	1.949
	2	2.208	2.460	3.232	1.998	1.950
	3	2.189	2.419	3.233	1.996	1.925
	4	2.192	2.412	3.239	1.990	1.920
ноември	1	2.206	2.382	3.238	1.984	1.946
	2	2.213	2.325	3.246	1.984	1.978
	3	2.211	2.303	3.265	1.980	1.966
	4	2.215	2.277	3.279	1.982	1.966
	5	2.222	2.301	3.262	1.996	1.956
декември	1	2.230	2.302	3.244	2.002	1.959
	2	2.242	2.297	3.239	1.998	1.973
	3	2.252	2.281	3.229	2.013	1.982
	4	2.258	2.307	3.226	2.016	1.984
януари'24	1	2.246	2.318	3.223	2.017	1.972
	2	2.263	2.315	3.213	2.017	2.009
	3	2.268	2.277	3.198	2.010	2.052
	4	2.260	2.251	3.178	2.008	2.064
	5	2.266	2.225	3.159	1.998	2.091

² * Хистограмите в колоните показват движението на стойностите за периода

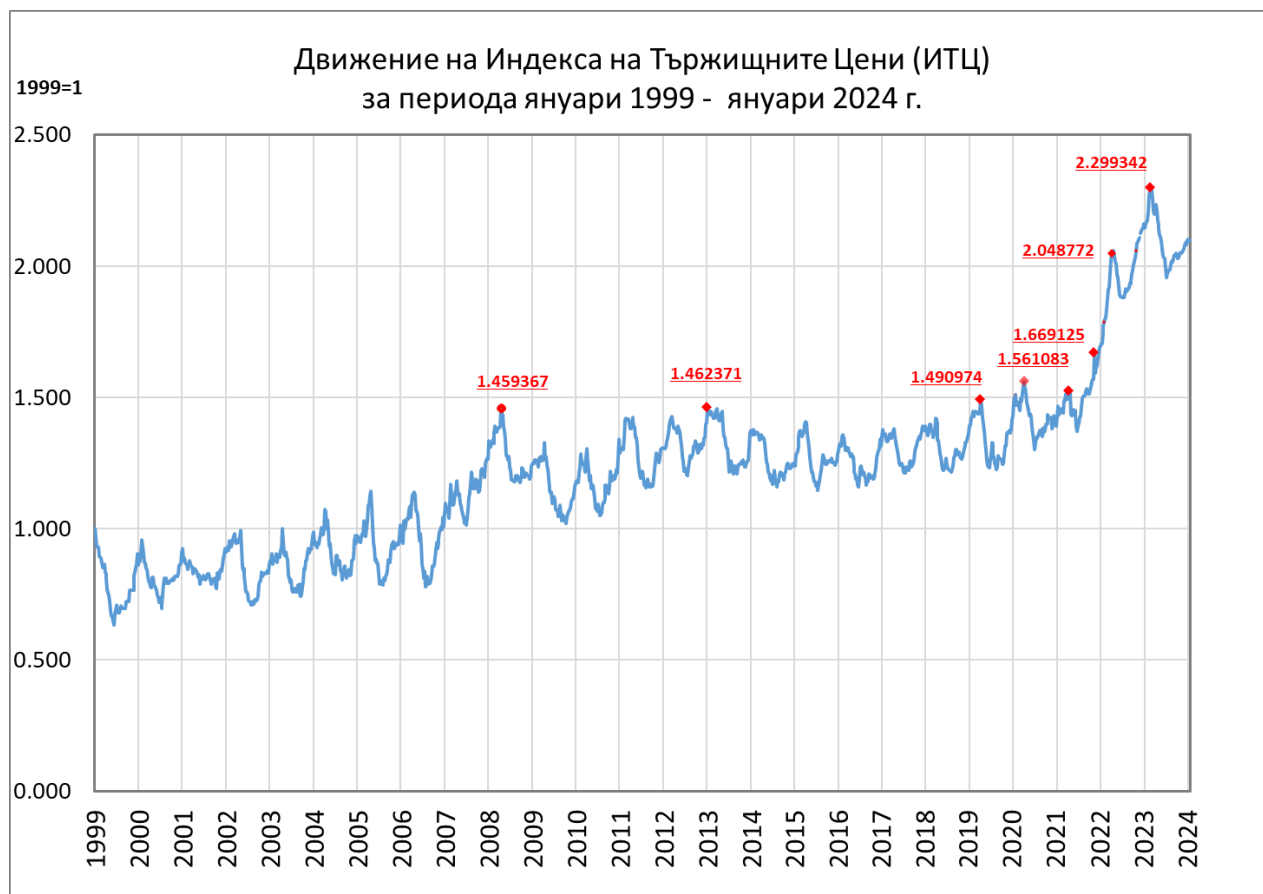
През м. януари 2024 г. кривата на Индекса на тържищните цени запазва тенденциите на движение от предходните години и в резултат на намалението и стабилизирането на стойностите през последните месеци на миналата година, кривата минава под нивото от същия месец на 2023 г., но остава много над стойностите от зимата на 2016 – 2021 г. *фигура 1, фигура 2*

Движението на ИТЦ в периода януари 1999 г. – януари 2024 г. следва определени тенденции на силен ръст на стойностите през зимата и ниски нива през лятото. Най-високите стойности за този период индексът достига през първата седмица на май 2022 г., както и през първата седмица на март 2023 г.

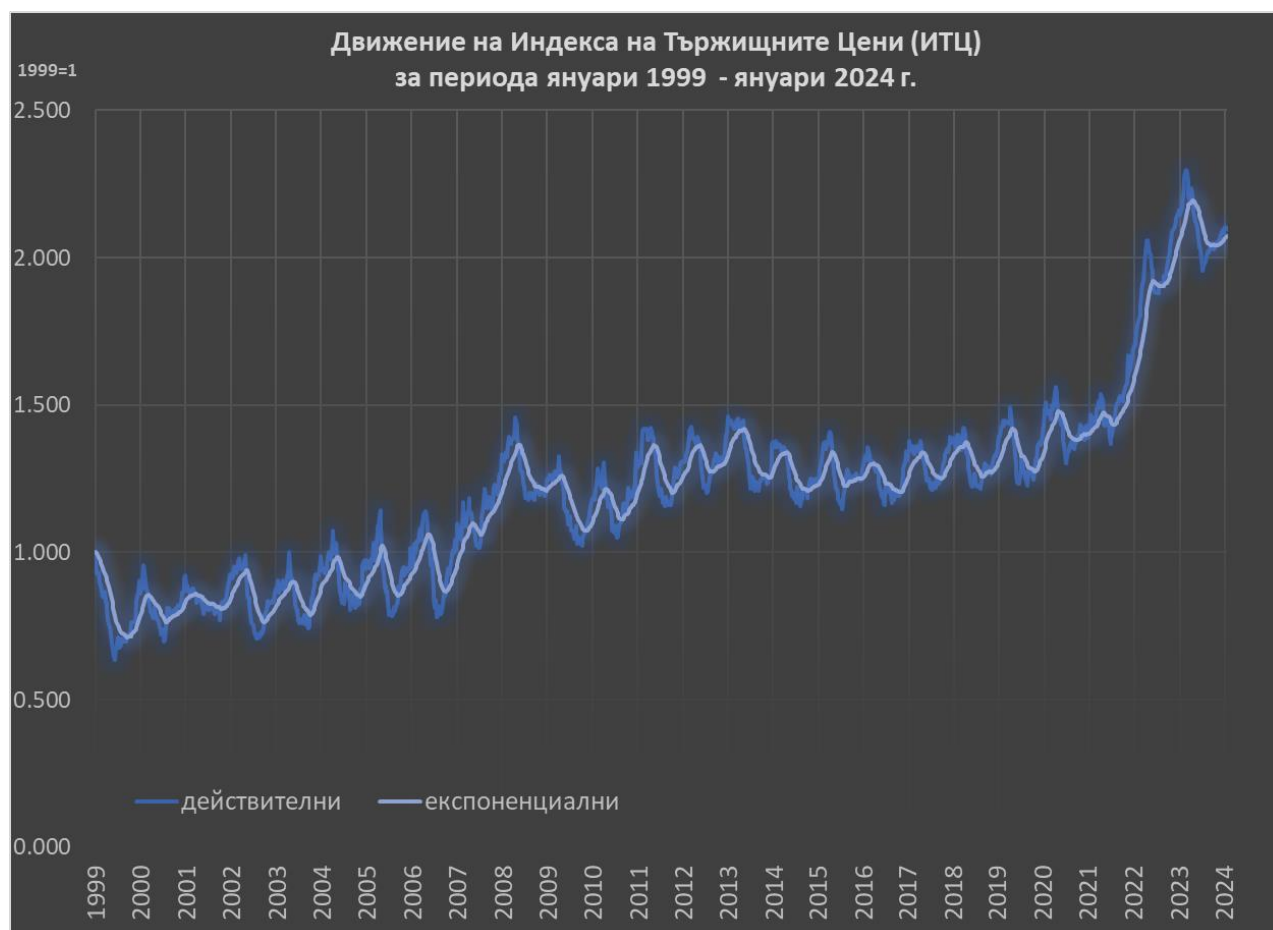
Пикови стойности, но на значително по-ниска нива, са достигнати и през 2008, 2013 и 2019 г. *фигура 4, фигура 5*

фигура 3 ИТЦ за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.

фигура 4 ИТЦ за периода януари 1999 г. – януари 2024 г.

фигура 5 ИТЦ за периода януари 1999 г. – януари 2024 г. (експоненциално изгладен ред)

Хранителни стоки

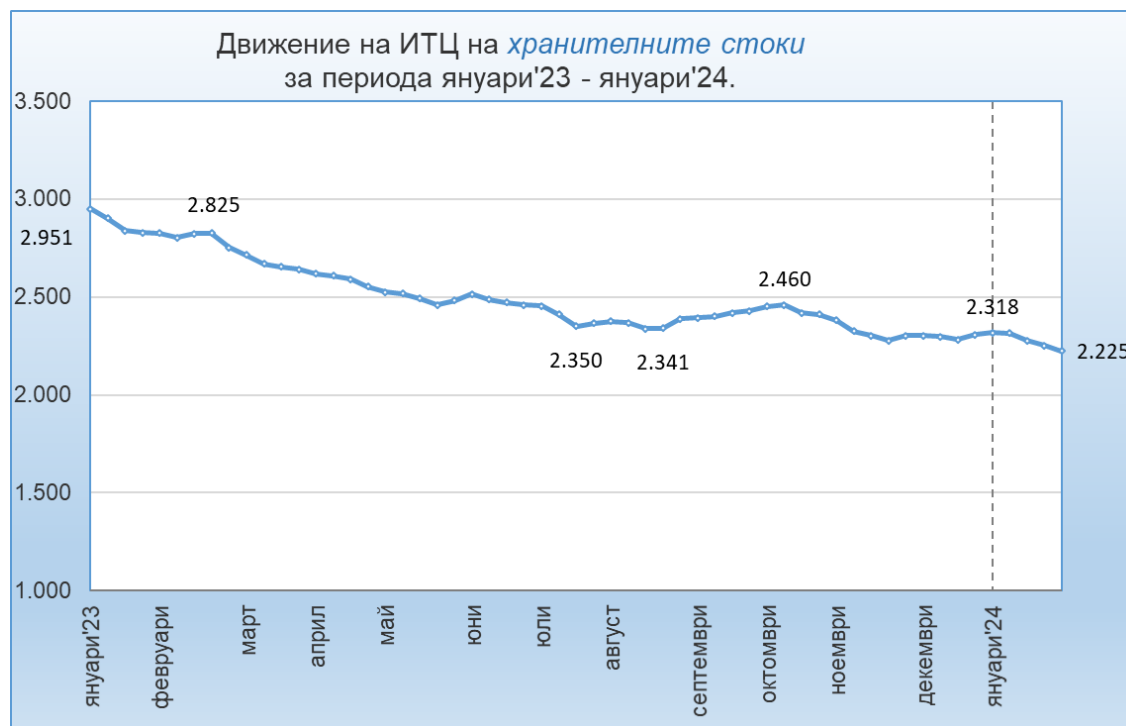
- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки**

Конструираният от Комисията групов Индекс на тържищните цени на хранителните стоки илюстрира общото относително изменение на цените на едро на хранителните стоки, които влизат в неговия състав³.

В началото на януари 2024 г. ИТЦ на хранителните стоки стартира от ниво 2,318 пункта. През следващите седмици кривата има низходящ тренд и стъпва в края на месеца на ниво от 2,225 пункта. Стабилизирането на цените на стоките от тази стокова групи и лекото поевтиняване на някои от тях, рефлектира върху движението на кривата на индекса през месеца. През януари средномесечните стойности са с 21% по-ниски спрямо същия месец на миналата година. *фигура 6*

В периода март – юни 2022 г. стойностите на този индекс рязко се покачиха в резултат на големия скок на цените на всички хранителни стоки и в началото на юли 2022 г. стойностите на ИТЦ на хранителните стоки достигнаха пикови нива от 3,120 пункта, които са най-високите за периода, в който е конструиран този индекс.

Високи стойности на ИТЦ на хранителните стоки имаше и през лятото на 2008 г. (2,048 пункта), когато се наблюдаваше скок на цените на повечето основни хранителни стоки. Пикови нива бяха регистрирани също в края на 2011 г. и през 2012 г. *фигура 7*

фигура 6 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.

³ Този индекс отразява цените на следните стоки: захар, фасул, ориз, леща, брашно и олио

фигура 7 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2006 г. – януари 2024 г.

- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения**

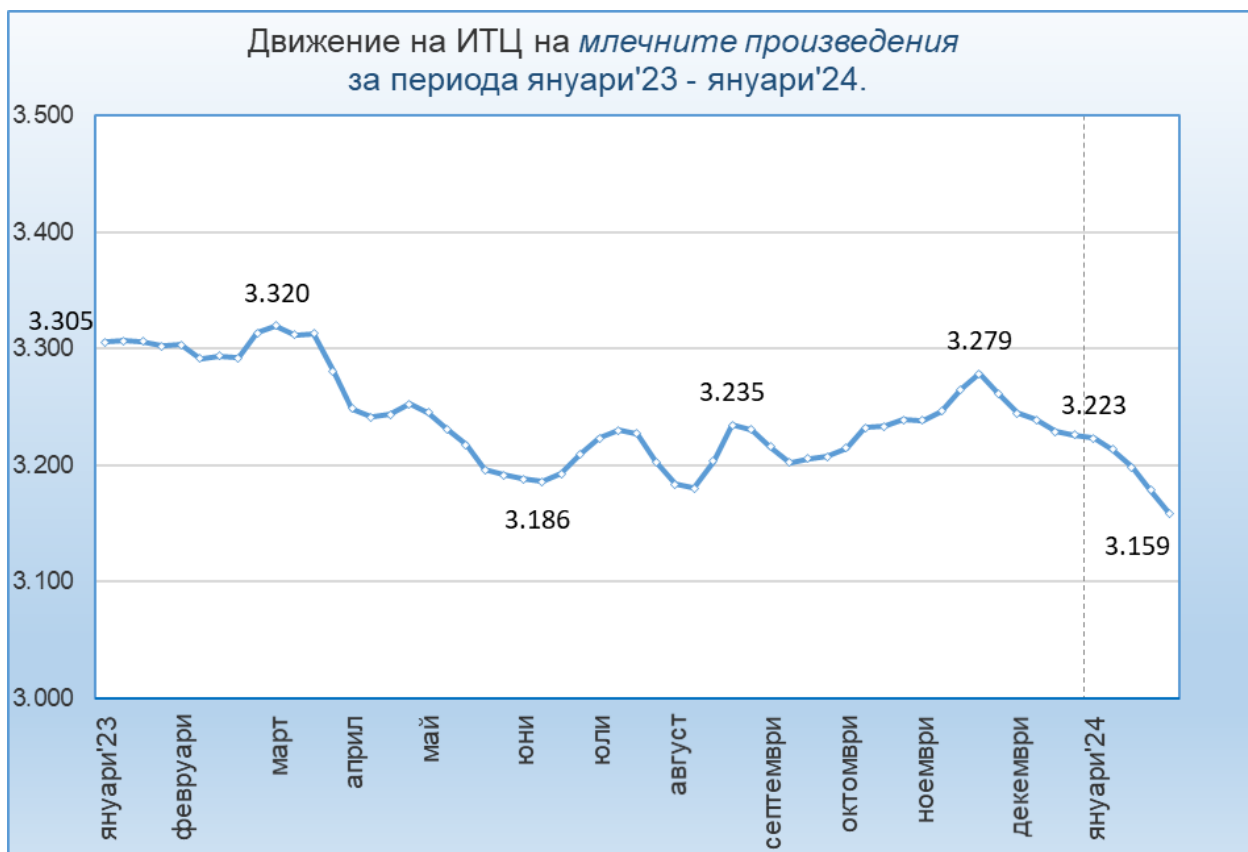
Движението на кривата на Индекса на Тържищните Цени на млечните произведения се обуславя от движението на цените на стоките, които влизат в неговата структура⁴.

В началото на месеца стойностите стартират от ниво 3,223 пункта. През следващите седмици кривата има устойчив низходящ тренд и през последната седмица стъпва на ниво от 3,159 пункта. Движението на този индекс през януари се обуславя от известното намаляване на цените на млечните произведения.

Спрямо същия месец на миналата година средномесечните стойности на инедкса са с 3.4% по-ниски. *фигура 8*

Ретроспекцията на движението на индекса на млечните произведения показва, че пиковите стойности са достигнати през първата седмица на декември 2022 г. (3,327 пункта). Рязък скок на цените на млечните произведения, особено на кравето масло, имаше и през втората половина на 2017 г. *фигура 9*

⁴ Стоките, които влизат в структурата на този индекс са сирене – краве и овче, кашкавал "Витоша" и краве масло

фигура 8 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.

фигура 9 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2006 г. – януари 2024 г.

- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения**

ИТЦ на месото, месните произведения и рибата⁵ е относителен измерител на общото състояние на пазара на едро на този вид хранителни стоки. С най-голямо тегло в тази група е цената на пилешкото месо.

В началото на месец януари ИТЦ на месото стартира от ниво 2,017 пункта. През следващите две седмици кривата се движи около това ниво, след което кривата има слаб низходящ тренд. В края на месеца на индексът стъпва на ниво от 1.998 пункта. На месечна база индексът остава стабилен, а в сравнение със същия месец на предходната година стойностите са с 9% по-високи. *фигура 10*

В резултат на плавния, но устойчив възходящ тренд на индекса от началото на 2023 г., стойностите, достигнати през последната седмица на юли минават над пиковите нива от четвъртата седмица на месец август 2022 г. Максимални стойности през последните години ИТЦ на месата и месните произведения бяха отчетени и през м. октомври 2020 г. – 1.472 пункта. С покачването на стойностите през месец юни 2021 г., кривата достигна нов пик от 1.486 пункта. В резултат на плавното и устойчиво покачване на индекса през следващите месеци на 2021 г., през ноември отново са достигнати най-високи към онзи момент нива. *фигура 11*

фигура 10 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.

⁵ В структурата на индекса влизат стоките: пиле, колбаси малотрайни и шпеков салам; кренвирши; кайма и риба (скуприя).

фигура 11 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2006 г. – януари 2024 г.

- **Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база**

Движението на цените на едро на хранителните стоки през м. януари показва разнопосочни тенденции с пренебрежимо малки отклонени в двете посоки, като захарта, яйцата и олиото поевтиняват с 1-3%, а цените на варивата, ориза и брашното бележат незначителен ръст от 1%. *фигура 12, Таблица 2*

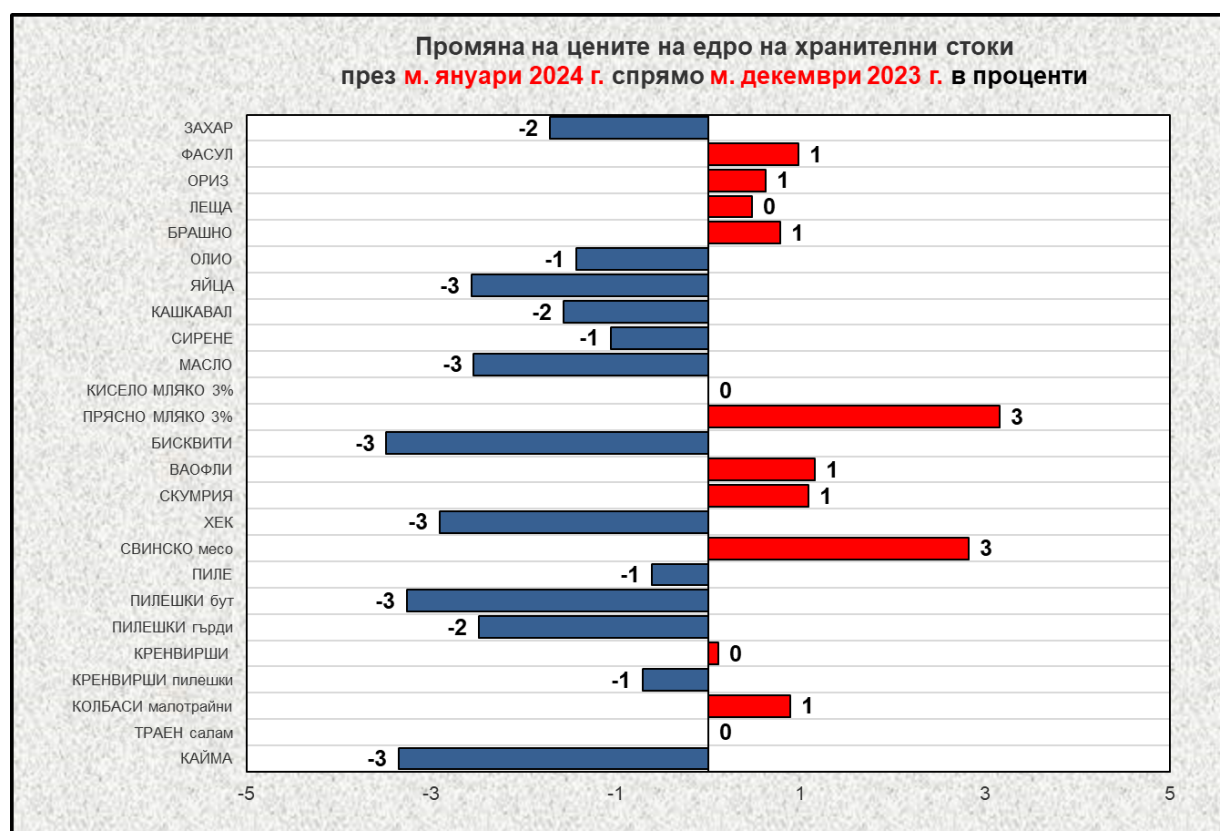
При млечните произведения през месец януари се наблюдава низходящ тренд, но в много тесен ценови диапазон от 1-3%. При прясното мляко е отчетен ръст от 3%, а цената на киселото мляко е без промяна спрямо предходния месец.

Колебанията на цените на месото и месните произведения през анализирания месец са разнопосочни, като преобладават низходящи трендове. Поскъпване с около 3% има при свинското месо и с 1% при колбасите, а останалите стоки от групата поевтиняват с 1-3%.

При групата на сладкарските изделия (бисквити, вафли) цените са около нивата от предходния месец с лека промяна от $\pm 1-3\%$. Месечните колебания на цените на рибите са около $+1-3\%$.

Таблица 2 Промяна на цените на хранителни стоки за януари'24 г. на месечна, годишна база^{*6}

СТОКА	декември'23	януари'24			януари'23		
	цена	цена	промяна в %	промяна в лв.	цена	промяна в %	промяна в лв.
ЗАХАР	2.34	2.30	-2	-0.04	2.47	-7	-0.17
ФАСУЛ	4.09	4.13	1	0.04	4.11	0	0.02
ОРИЗ	3.20	3.22	1	0.02	2.90	11	0.32
ЛЕЩА	4.19	4.21	0	0.02	4.04	4	0.17
БРАШНО	1.28	1.29	1	0.01	1.30	-1	-0.01
ОЛИО	2.81	2.77	-1	-0.04	4.09	-32	-1.32
ЯЙЦА	0.39	0.38	-3	-0.01	0.39	-3	-0.01
КАШКАВАЛ	17.26	16.99	-2	-0.27	17.55	-3	-0.56
СИРЕНЕ	11.37	11.25	-1	-0.12	11.23	0	0.02
МАСЛО	2.76	2.69	-3	-0.07	2.91	-8	-0.22
КИСЕЛО МЛЯКО 3%	1.20	1.20	0	0.00	1.27	-6	-0.07
ПРЯСНО МЛЯКО 3%	2.22	2.29	3	0.07	2.32	-1	-0.03
БИСКВИТИ	2.01	1.94	-3	-0.07	1.78	9	0.16
ВАОФЛИ	4.33	4.38	1	0.05	3.61	21	0.77
СКУМРИЯ	5.54	5.60	1	0.06	4.95	13	0.65
ХЕК	6.53	6.34	-3	-0.19	5.68	12	0.66
СВИНСКО месо	9.92	10.20	3	0.28	9.15	11	1.05
ПИЛЕ	6.55	6.51	-1	-0.04	6.07	7	0.44
ПИЛЕШКИ бут	4.91	4.75	-3	-0.16	4.83	-2	-0.08
ПИЛЕШКИ гърди	10.86	10.59	-2	-0.27	11.19	-5	-0.60
КРЕНВИРШИ	8.84	8.85	0	0.01	7.58	17	1.27
КРЕНВИРШИ пилешки	5.65	5.61	-1	-0.04	4.97	13	0.64
КОЛБАСИ малотрайни	6.74	6.80	1	0.06	5.62	21	1.18
ТРАЕН салам	11.53	11.53	0	0.00	11.78	-2	-0.25
КАЙМА	9.56	9.24	-3	-0.32	8.91	4	0.33

фигура 12 Промяна на цените на хранителните стоки през м. януари 2024 г. на месечна база

⁶ * Стрелките в колоните на таблицата показват посоката на промяната на цените на месечна и годишна база и големината на изменението в левова стойност.

Спрямо същия месец на миналата година при цените на едро на хранителните стоки се наблюдават разнопосочни тенденции.

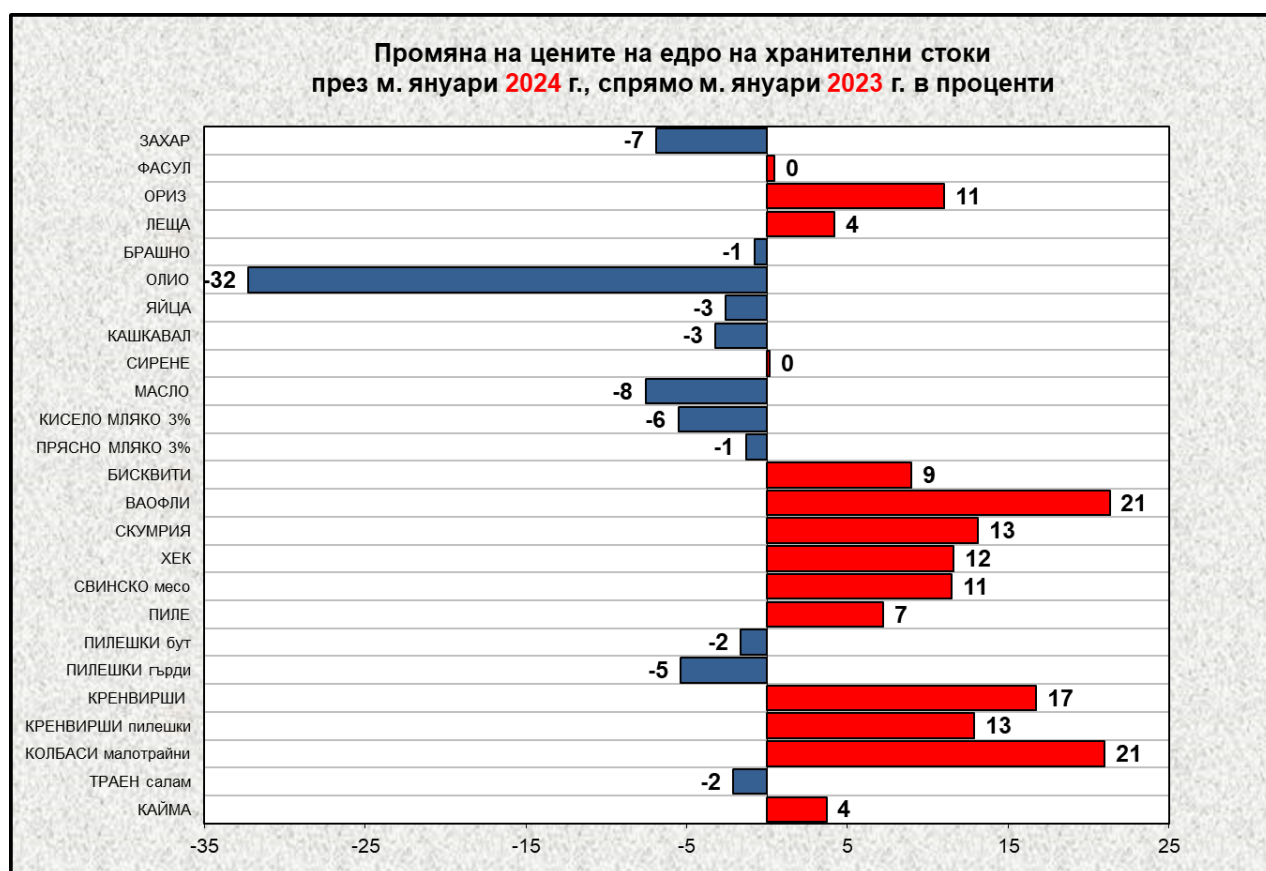
Трайният низходящ тренд при цената на олиото се отразява с 32% по-ниски цени спрямо предходната година. Поевтиняване на годишна база има при захарта (7%). Цените на яйцата, брашното и фасула остават почти промяна.

Оризът поскъпва с 11%, а лещата с 4%. *Таблица 2, фигура 13, фигура 14*

През последните месеци се наблюдава известното успокояване на пазара на млечните произведения. Спад на стойностите в диапазона 3-8% има при кашкавала, маслото и киселото мляко, а цените на кравето сирене и прясното мляко са около нивата от предходната година. *фигура 44, фигура 48*

Наблюденията на цените на месото и месните произведения на годишна база с малки изключения показват изцяло възходящи тенденции, като поскъпването е от около 10-20%, а цените на плешките разфасовки и на трайния салам бележат лек спадна годишна база от 2-5%.

Наблюденията на цените на рибата на годишна база показват поскъпване с 12%. При цените на захарните изделия се наблюдава ръст от 9-20%.

фигура 13 Промяна на цените на хранителните стоки през м. януари 2024 г. на годишна база

фигура 14 Цени на едро на хранителни стоки през месец януари 2024 г. и промяната им спрямо януари 2023 г.

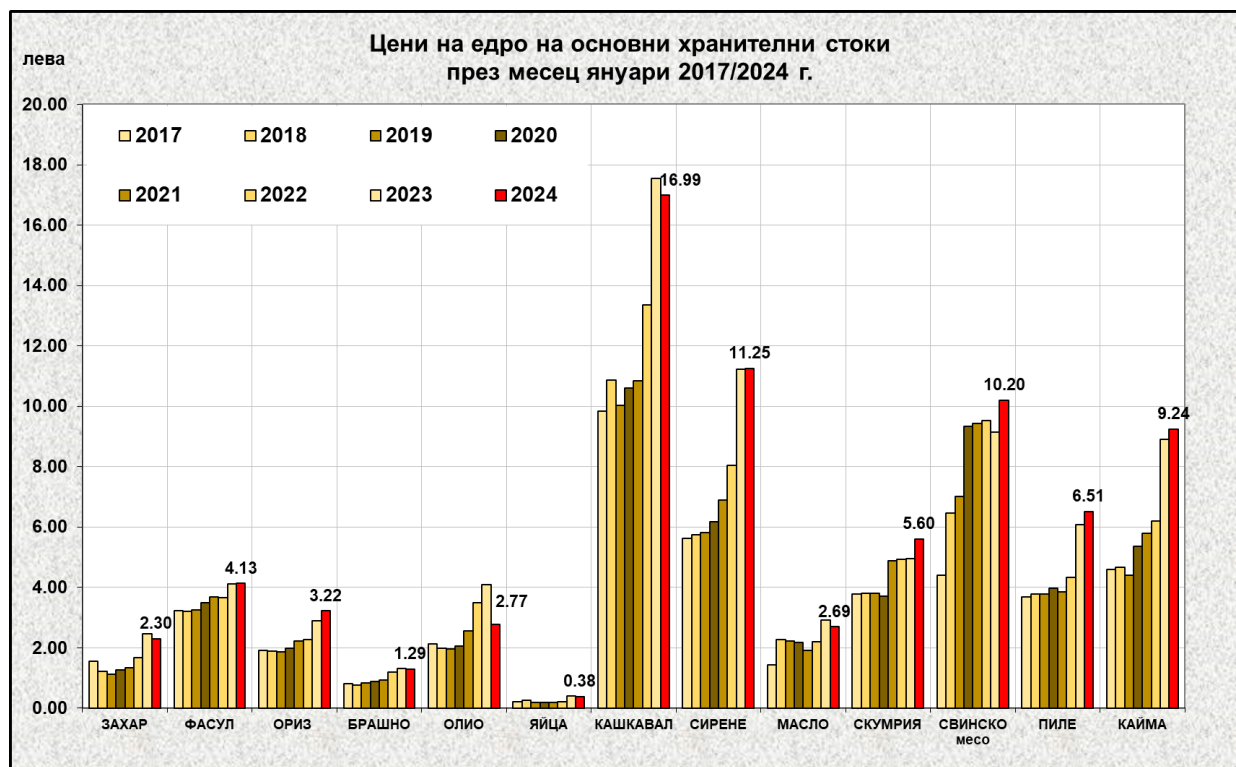
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през януари 2017 / 2024

Таблица 3 Цени на хранителните стоки през януари за периода 2017/2024 г.*⁷

януари	ЗАХАР	ФАСУЛ	ОРИЗ	БРАШНО	ОЛИО	ЯЙЦА	КАШКАВАЛ	СИРЕНЕ	МАСЛО	СКУМРИЯ	СВИНСКО месо	ПИПЕ	КАЙМА	стойност на единица продукт	
2017	1.56	3.23	1.90	0.80	2.13	0.20	9.83	5.62	1.44	3.78	4.39	3.67	4.58	43	
2018	1.22	3.20	1.89	0.76	1.98	0.26	10.86	5.75	2.28	3.80	6.45	3.77	4.67	47	
2019	1.13	3.24	1.87	0.84	1.95	0.19	10.03	5.81	2.21	3.80	7.00	3.77	4.39	46	
2020	1.27	3.48	1.98	0.89	2.05	0.19	10.60	6.16	2.17	3.71	9.33	3.96	5.36	51	
2021	1.33	3.67	2.22	0.93	2.55	0.19	10.83	6.88	1.91	4.87	9.42	3.84	5.80	54	
2022	1.66	3.65	2.27	1.20	3.50	0.21	13.35	8.05	2.19	4.93	9.53	4.33	6.19	61	
2023	2.47	4.11	2.90	1.30	4.09	0.39	17.55	11.23	2.91	4.95	9.15	6.07	8.91	76	
2024	2.30	4.13	3.22	1.29	2.77	0.38	16.99	11.25	2.69	5.60	10.20	6.51	9.24	77	
Sparklines															

⁷ *Оцветяването в клетките визуализира движението на цената за съответната стока през годините от периода. Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на стойността на единица продукт за съответната година. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока през годините чрез Sparklines (блещукащи линии).

Ретроспективният анализ на движението на цените през януари в периода 2017-2024 г. показва нарастване на цените при ориза, свинското месо, скумрията, пилето и каймата. Цените на млечните произведения се задържат около и малко под нивата от предходната година. *Таблица 3, фигура 15*

фигура 15 Цени на едро на харнителните стоки през м. януари 2017/2024 г

Таблица 4 Стойност на потребителската кошница през януари за периода 2017/2024 г. *8

Стойност на потребителската кошница за единица продукт на база на цените на 27 хранителни стоки			
януари	хранителни стоки	плодове и зеленчуци	общо
2017 г.	43	21	64
2018 г.	47	20	67
2019 г.	46	22	68
2020 г.	51	23	74
2021 г.	54	19	73
2022 г.	61	24	85
2023 г.	76	29	105
2024 г.	77	29	106

*8 *Хоризонталните хистограми в колоните визуализират движението на стойностите през годините

Анализът на стойността за единица продукт на 13 хранителни стоки, включени в потребителската кошница показва, че през месец януари 2024 г. сумата е 77 лв., като тази стойност е с един пункт над стойността от предходната година.

Увеличението на стойността на хранителните стоки в потребителската кошница за последните осем години е 34 пункта или 79%. Таблица 4, фигура 16

фигура 16 Стойност на потребителската кошница през януари 2017/2024 г. (ДКСБТ)

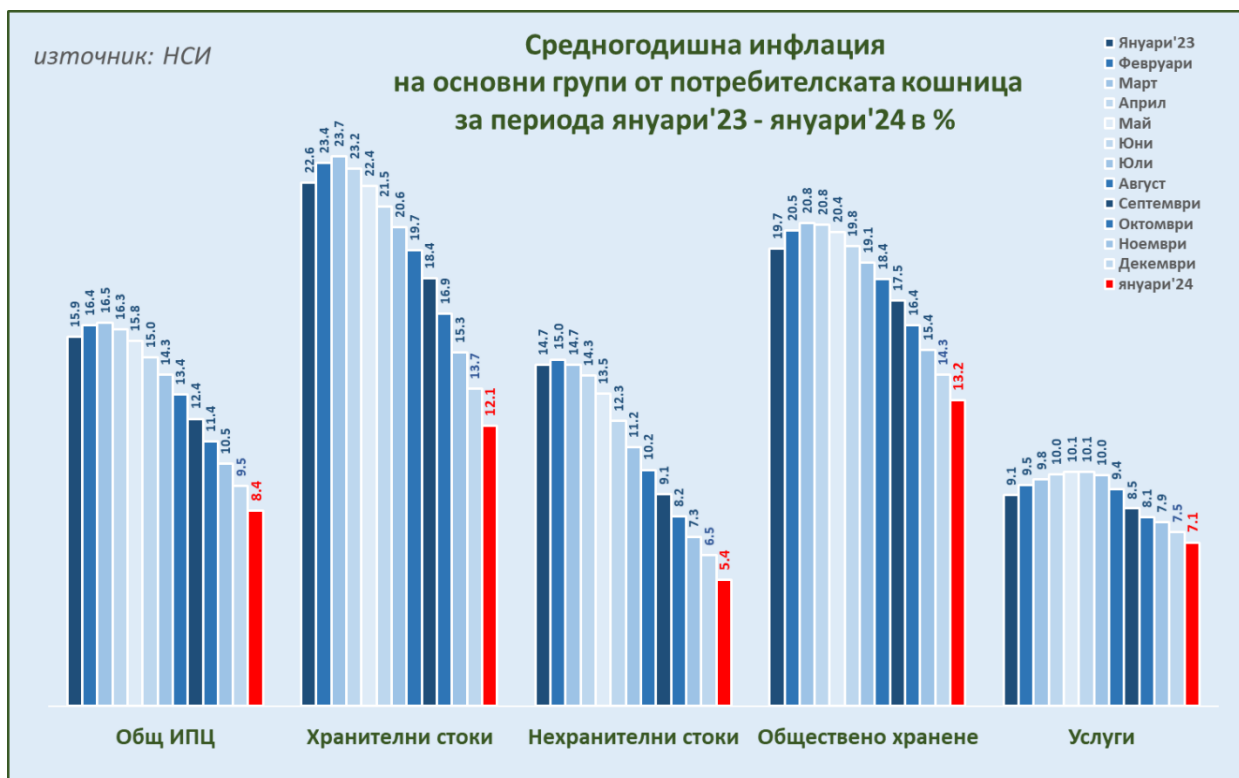
Месечната инфлация през януари 2024 г. по данни на НСИ е 0,5% спрямо предходния месец, а годишната инфлация спрямо януари 2023 г. е 3,8%.

Средногодишната инфлация на основни групи от потребителската кошница за месец януари е 8,4%, а на хранителните стоки тя е 12,1%.

При другите основни групи от потребителската кошница през месеца също се наблюдава спад на стойностите. Таблица 5, фигура 17

Таблица 5 Средногодишен ИПЦ за периода януари 2023 – януари 2024 г.

групи	Януари'23	Февруари	Март	Април	Май	Юни	Юли	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември	Януари'24
Общ ИПЦ	15.9	16.4	16.5	16.3	15.8	15.0	14.3	13.4	12.4	11.4	10.5	9.5	8.4
Хранителни стоки	22.6	23.4	23.7	23.2	22.4	21.5	20.6	19.7	18.4	16.9	15.3	13.7	12.1
Нехранителни стоки	14.7	15.0	14.7	14.3	13.5	12.3	11.2	10.2	9.1	8.2	7.3	6.5	5.4
Обществено хранене	19.7	20.5	20.8	20.8	20.4	19.8	19.1	18.4	17.5	16.4	15.4	14.3	13.2
Услуги	9.1	9.5	9.8	10.0	10.1	10.1	10.0	9.4	8.5	8.1	7.9	7.5	7.1

фигура 17 Инфлация на основни групи от потребителската кошница за периода януари 2023 – януари 2024 г. по данни на НСИ

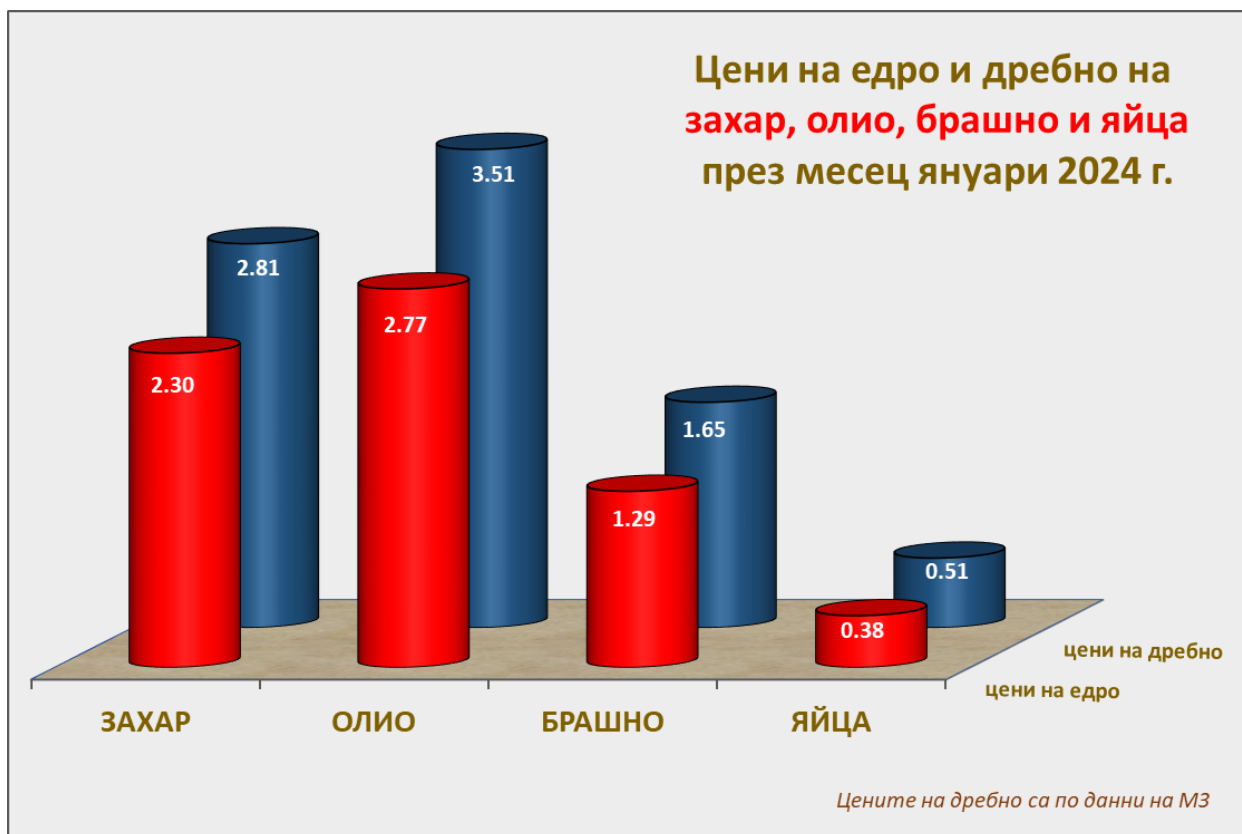
- Анализ на цените на едро и на дребно през януари 2024 г.**

Таблица 6 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през януари 2024 г.*⁹

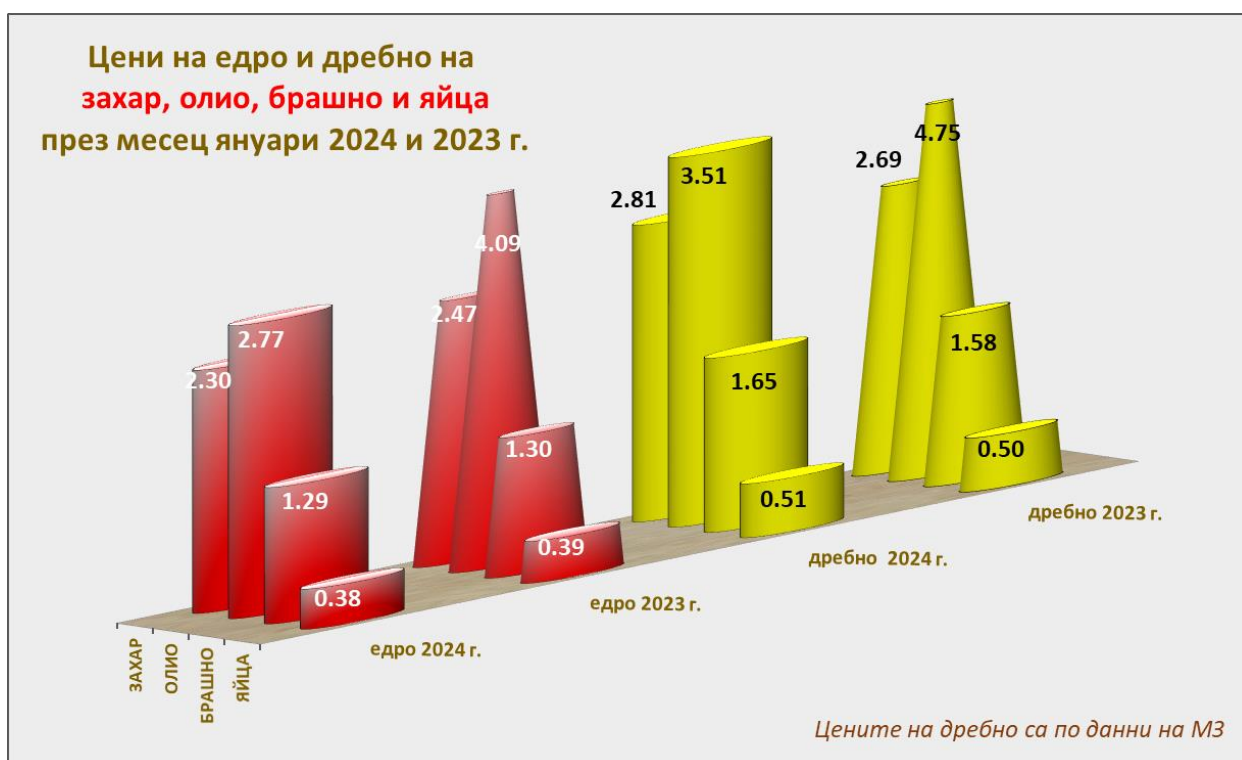
СТОКА	цени на едро	цени на дребно	надценка в %	надценка в лв.
ЗАХАР	2.30	2.81	22	0.51
ОЛИО	2.77	3.51	27	0.74
БРАШНО	1.29	1.65	28	0.36
ЯЙЦА	0.38	0.51	34	0.13

Наблюдението на цените на едро и на дребно на основните хранителни продукти: захар, олио, брашно и яйца през месец януари показва, че надценките на цените на дребно, спрямо цените на едро са най-големи при яйцата – 34% и при брашното – 28 и олиото - 27%. Надценката на цената на дребно на захарта е 22%. Таблица 6, фигура 18

⁹ * Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на надценките

фигура 18 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през януари 2024 г.

фигура 19 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през януари 2023 и 2024 г.

Таблица 7 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през януари '23 и '24 г.*¹⁰

стока	едро			дребно		
	януари 2024 г.	януари 2023 г.	промяна %	януари 2024 г.	януари 2023 г.	промяна %
ЗАХАР	2.30	2.47	-7	2.81	2.69	4
ОЛИО	2.77	4.09	-32	3.51	4.75	-26
БРАШНО	1.29	1.30	-1	1.65	1.58	4
ЯЙЦА	0.38	0.39	-3	0.51	0.50	2

Сравнителният анализ на цените на едро и на дребно през януари 2024 г. спрямо 2023 г. показва, че през 2024 г. цените на едро на четирите стоки са намалели с 1-32%.

На дребно цените на захарта, брашното и яйцата са поскъпнали на годишна база съответно с 2-4%, а олиото е поевтиняло с 26%. *Таблица 7, фигура 19*

От направения анализ следва, че ножицата между цените на едро и на цените на дребно е в диапазона 22-34%. *Таблица 6*

• Анализ на цените на хранителни стоки по региони

Анализът на цените на едро на основните хранителни стоки: брашно, захар и олио по региони през месец януари показва, че маржът на цените в различните области от средната за страната цена е в диапазона 25 - 45%. *Таблица 8, фигура 20*

Средната за страната през месец януари 2024 г. цена на захарта е 2,30 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област Пловдив – 2,57 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област Добрич – 2,05 лв./кг. На по-висока от средната за страната цена захарта се е търгувала в 45% от тържищата, а отклоненията в цените в различните региони са 25%.

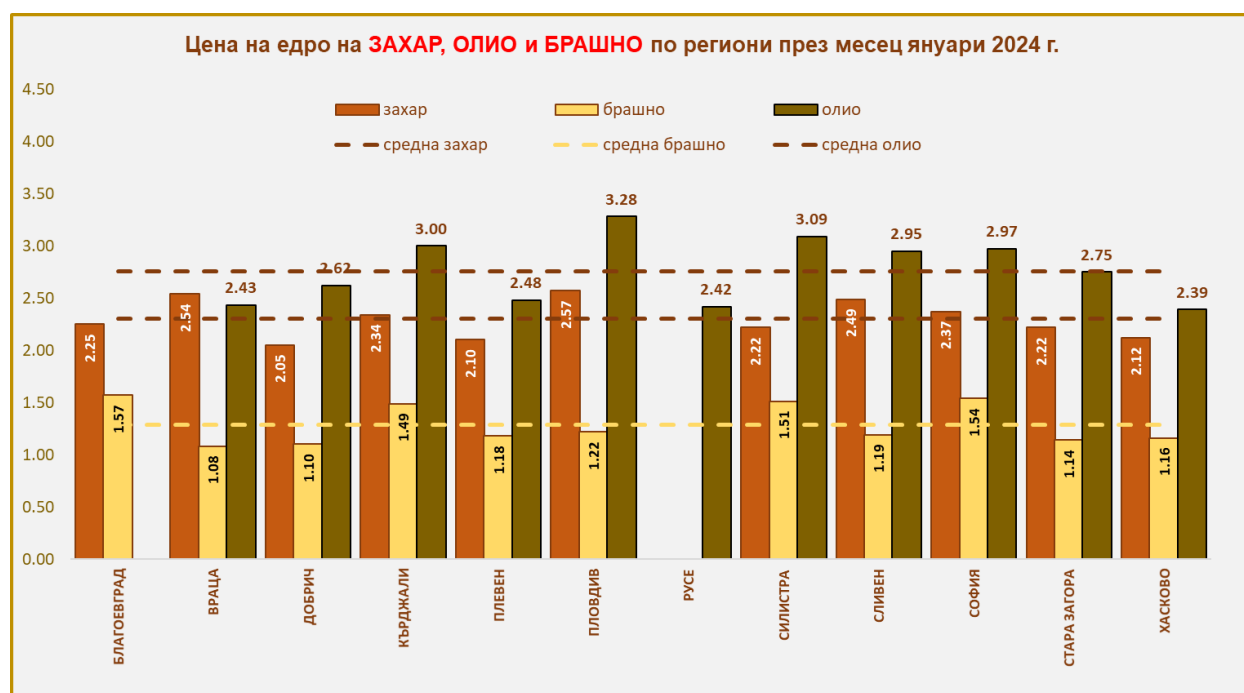
При средна за страната цена на олиото 2,76 лв./л, най-високи стойности са отчетени в област Пловдив – 3,28 лв./л, а минималната средна за месеца цена е била в област Хасково – 2,39 лв./л. Отклоненията в цените в различните региони са 37%. В 45% от тържищата олиото се е търгувало над средната за страната цена. В една област цената се доближава до средната за страната.

¹⁰ * Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира процентното изменение на годишна база

На най-висока средна цена през януари брашното се е търгувало в Благоевградска област – 1,57 лв./кг, най-ниската стойност е била в област Враца – 1,08 лв./кг. Средно месечната цена на брашното за страната е 1,29 лв./кг. В 36% от областите брашното се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната, а маржът в цените в различните региони е 45%.

Таблица 8 Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец януари 2024 г.*¹¹

ОБЛАСТ	ЗАХАР	средна захар	изменение спрямо средната	БРАШНО	средна брашно	изменение спрямо средната	ОЛИО	средна олио	изменение спрямо средната
БЛАГОЕВГРАД	2.25	2.30	-2	1.57	1.29	22		2.76	
ВРАЦА	2.54	2.30	10	1.08	1.29	-16	2.43	2.76	-12
ДОБРИЧ	2.05	2.30	-11	1.10	1.29	-15	2.62	2.76	-5
КЪРДЖАЛИ	2.34	2.30	2	1.49	1.29	16	3.00	2.76	9
ПЛЕВЕН	2.10	2.30	-9	1.18	1.29	-9	2.48	2.76	-10
ПЛОВДИВ	2.57	2.30	12	1.22	1.29	-5	3.28	2.76	19
РУСЕ		2.30			1.29		2.42	2.76	-12
СИЛИСТРА	2.22	2.30	-3	1.51	1.29	17	3.09	2.76	12
СЛИВЕН	2.49	2.30	8	1.19	1.29	-8	2.95	2.76	7
СОФИЯ	2.37	2.30	3	1.54	1.29	19	2.97	2.76	8
СТАРА ЗАГОРА	2.22	2.30	-3	1.14	1.29	-12	2.75	2.76	-0.36
ХАСКОВО	2.12	2.30	-8	1.16	1.29	-10	2.39	2.76	-13
Spaklines									

фигура 20 Цени на едро на захар, олио и брашно през м. януари 2024 г. по области

¹¹ *. Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена

- Анализ на цените на млечни продукти по региони

Таблица 9 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец януари 2024 г. ^{*12}

ОБЛАСТ	КАШКАВАЛ	средна кашкавал	изменение спрямо средната	СИРЕНЕ	средна сирене	изменение спрямо средната	МАСЛО	средна масло	изменение спрямо средната
БЛАГОЕВГРАД	▼ 15.53	16.95	-8	▲ 12.20	11.25	8	▼ 2.71	2.70	0
ВРАЦА	▲ 16.91	16.95	0	▲ 13.90	11.25	24	▲ 2.72	2.70	1
ДОБРИЧ	▼ 15.89	16.95	-6	▼ 8.10	11.25	-28		2.70	
КЪРДЖАЛИ	▲ 18.26	16.95	8	▲ 11.76	11.25	5	▼ 2.70	2.70	0
ПЛЕВЕН	▲ 17.10	16.95	1	▼ 10.37	11.25	-8	▼ 2.66	2.70	-1
ПЛОВДИВ	▲ 17.42	16.95	3	▼ 9.60	11.25	-15	▲ 2.80	2.70	4
СИЛИСТРА		16.95		▲ 12.24	11.25	9	▼ 2.68	2.70	-1
СЛИВЕН		16.95		▼ 9.60	11.25	-15		2.70	
СОФИЯ	▲ 18.56	16.95	9	▲ 11.77	11.25	5	▼ 2.63	2.70	-3
СТАРА ЗАГОРА	▼ 15.95	16.95	-6	▲ 12.93	11.25	15		2.70	
Sparklines									

Анализът на цените на едро на млечните продукти кашкавал, сирене и масло по региони показва, че отклоненията в цените в различните области от средната за страната цена са в широкия диапазон 6 - 72%, като тези отклонения са най – големи при кравето сирене, а най-малки съответно при маслото. Таблица 9, фигура 21

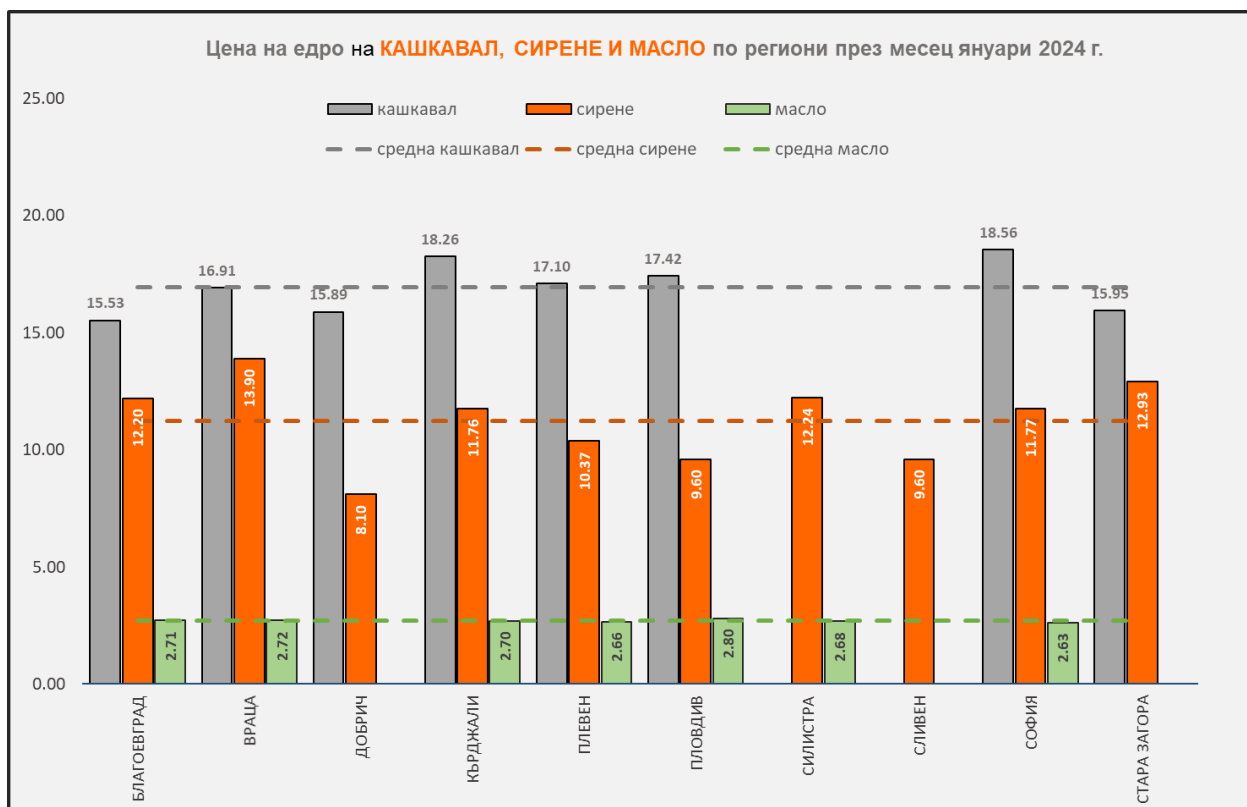
Средната за страната през месец януари 2024 г. цена на кашкавала е 16,95 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област София – 18,56 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област Благоевград– 15,53 лв./кг. В 50% от областите, в които има данни за продажби, тя е била по-висока от средната, отклоненията в цените в различните региони са 20%, а в една област цената се доближава до средната за страната.

При средна за страната цена на сиренето 11,25 лв./кг, най-високи стойности са отчетени в област Враца – 13,90 лв./кг, а минималната средна за месеца цена е била в област Добрич – 8,10 лв./кг. В 60% от областите сиренето се е търгуvalo на цена, по-висока от средната за страната.

Отклоненията в цените в различните региони са 72%. Този марж на цените при сиренето се дължи на различното качество и различните фирми производителки, които търгуват на съответните тържища.

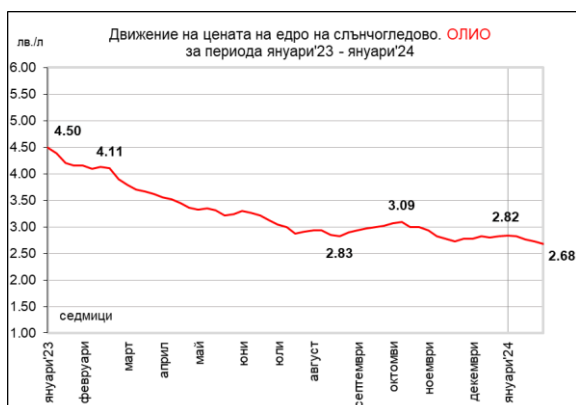
¹² Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

При средна за страната за месец януари цена на маслото 2,70 лв./бр., най-високи стойности са отчетени в област Пловдив – 2,80 лв./бр., а минималната средна за месеца цена е била в област София – 2,63 лв. В 50% от областите маслото се е търгуvalo на цена, по-висока от средната за страната. Отклонението в цените в различните региони е 6%. В две области цената се доближава до средната за страната.

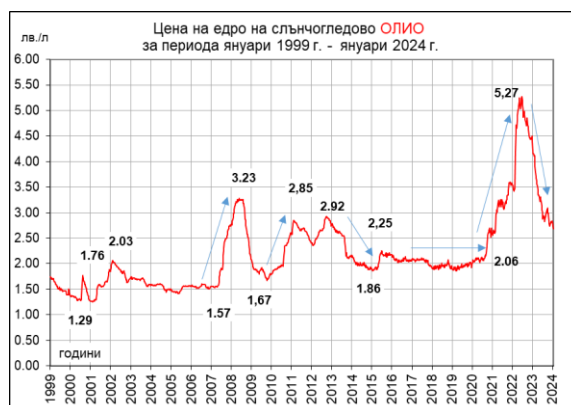

фигура 21 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло през м. януари 2024 г. по области

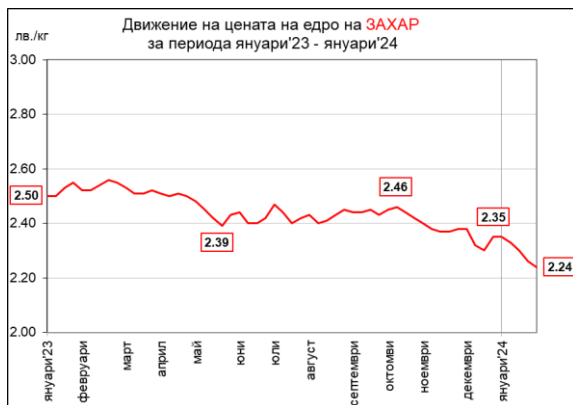
- **Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби**

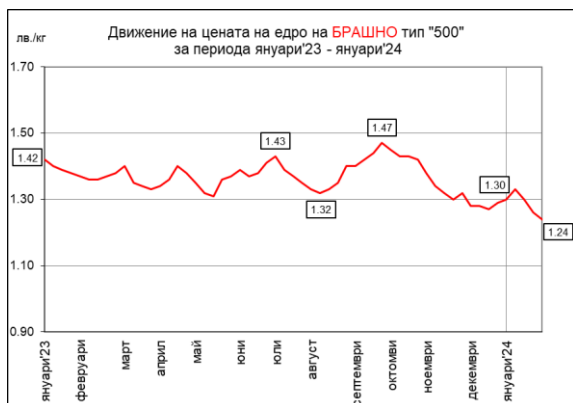
фигура 22

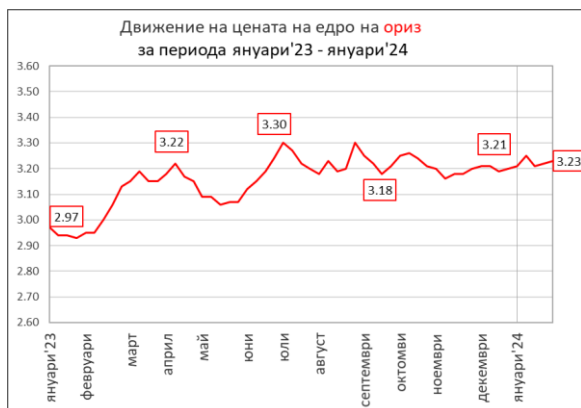
фигура 23

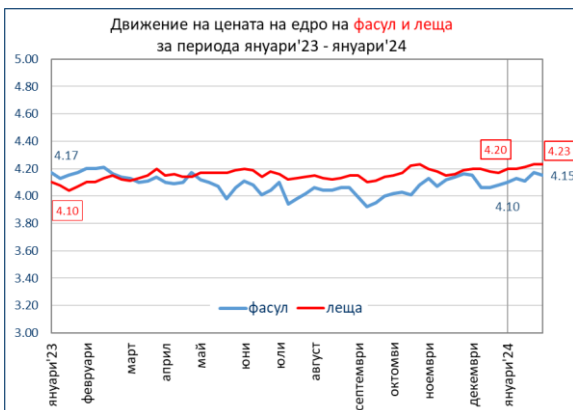
фигура 24

фигура 26

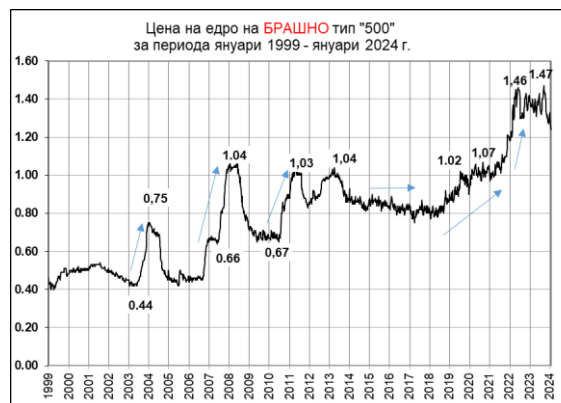
фигура 28

фигура 30

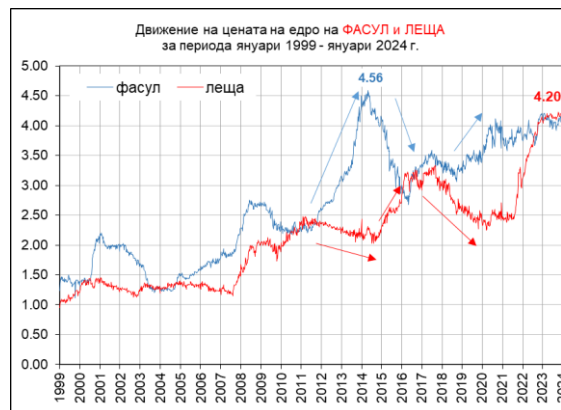
фигура 25

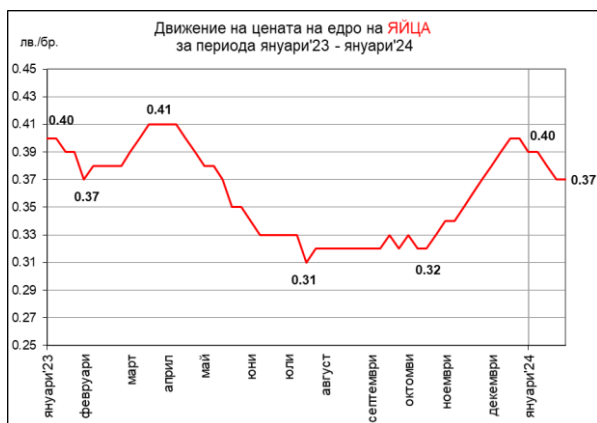
фигура 27

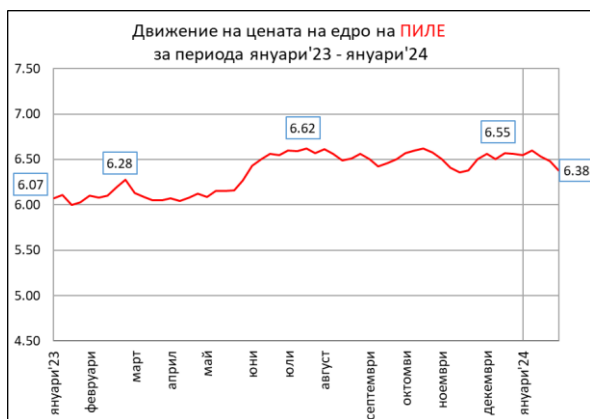
фигура 29

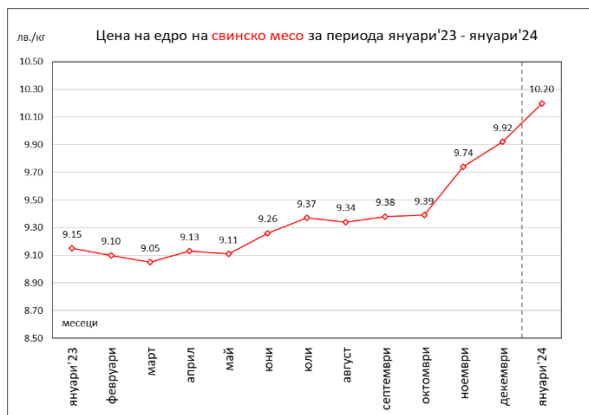
фигура 31

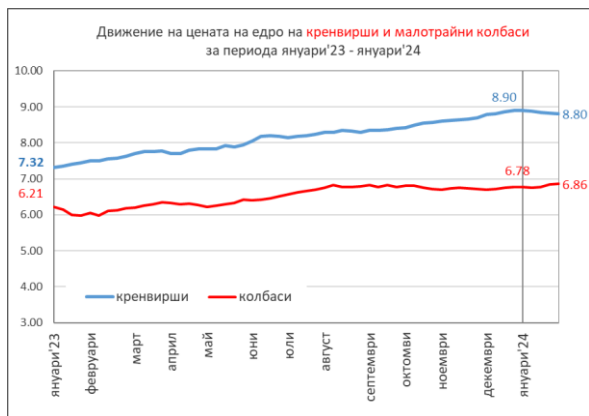
фигура 32

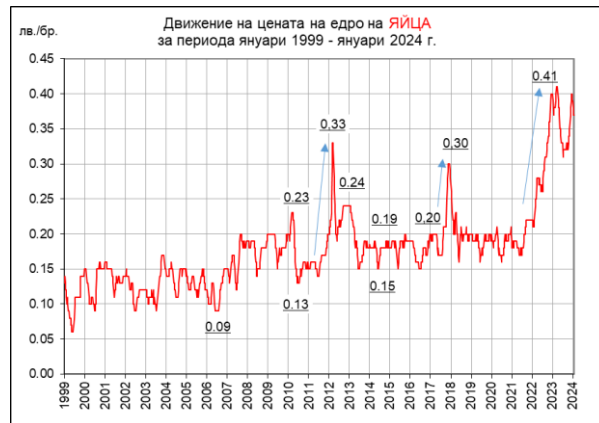
фигура 34

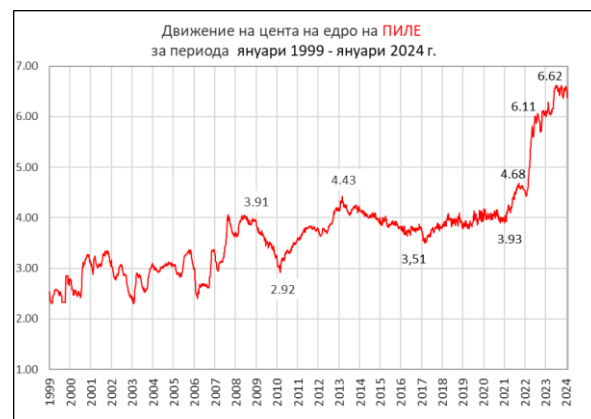
фигура 36

фигура 38

фигура 33

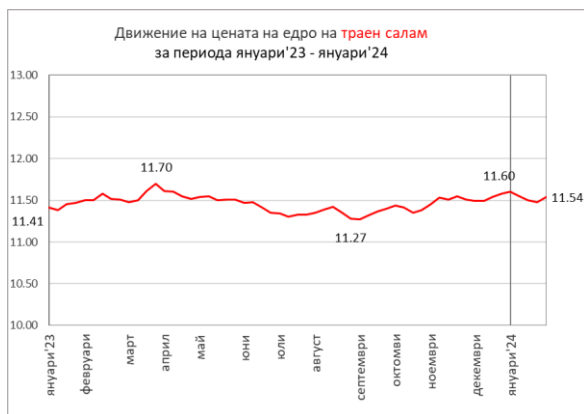
фигура 35

фигура 37

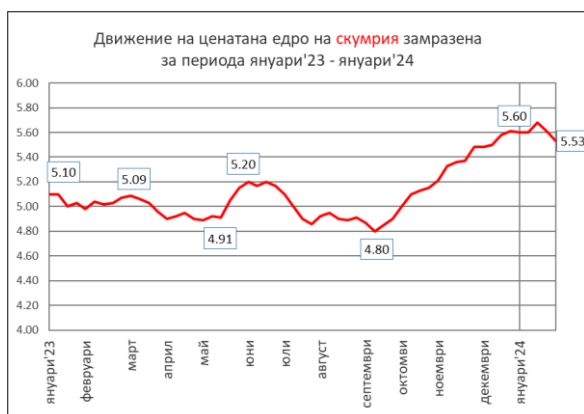
фигура 39

фигура 40

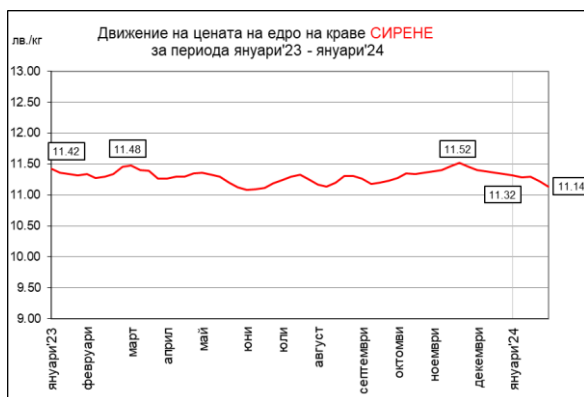
фигура 41

фигура 42

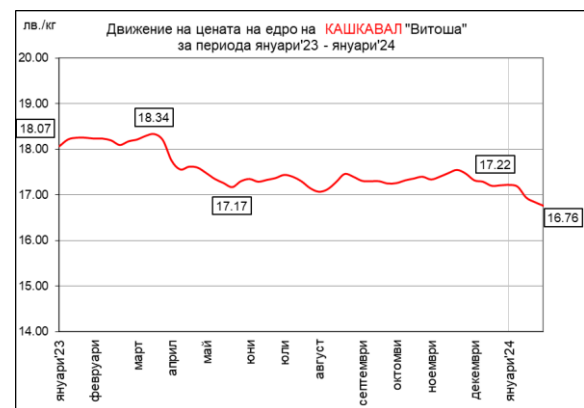
фигура 43

фигура 44

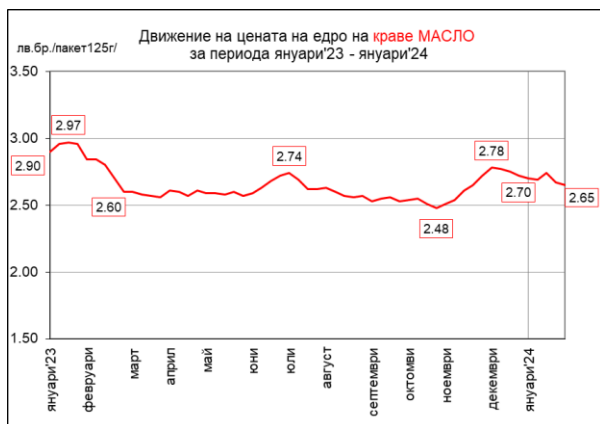
фигура 45

фигура 46

фигура 47

фигура 48

фигура 49

Плодове и зеленчуци

От късните есенни до ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци на пазара е изключително нисък, но през летните месеци количествата родна продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на зеленчуците и плодовете през м. януари показват, че относителният дял на предлаганите количества българска продукция намалява.

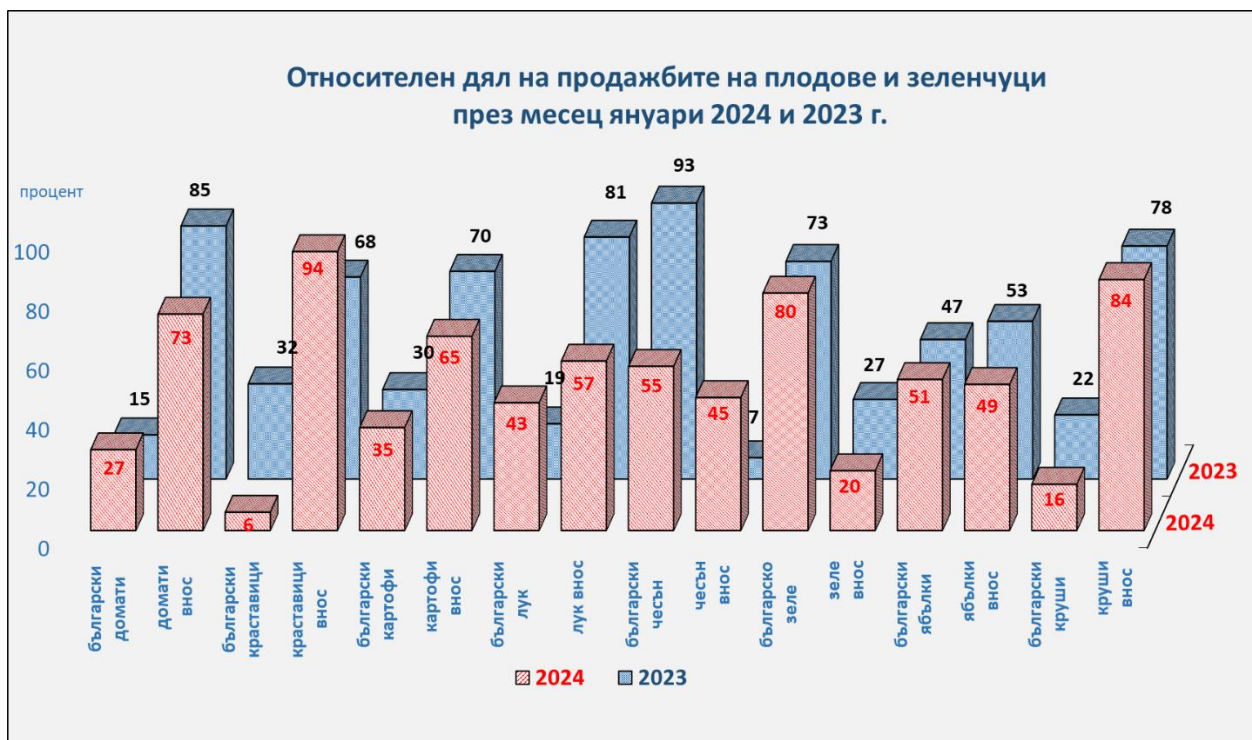
Мониторингът на пазара на зеленчуци през месеца показва превес на вносната продукция при продажбите на краставици (94%), домати (73%), картофи (65%). Съизмерими са количествата българска и вносна продукция при зрелия чесън (55%) и зрелия лук (43%). Количествата българско зеле преобладават на пазара през януари (80%). *фигура 50*

Съотношението при различните плодове на българската продукция спрямо вносната е следното: ябълки (51:49), круши (16:84), грозде (59:41).

Сравнителният анализ на продажбите през месец януари тази година в сравнение със същия месец на предходната година показва, че количествата български домати и лук през тази година са малко по-големи от предходната година. *фигура 51*

фигура 50 Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци през м. януари 2024 г.

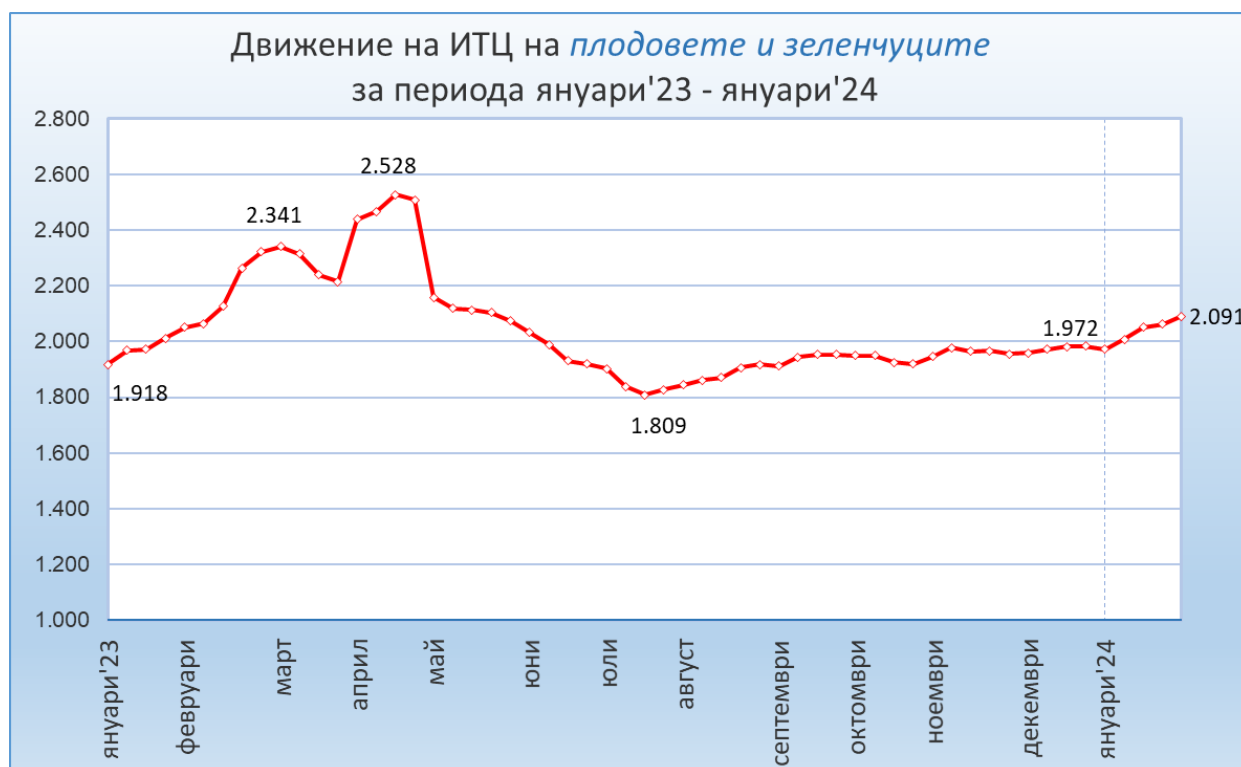
фигура 51 Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци м. януари 2023/2024 г.

- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците**

Движението на кривата на ИТЦ¹³ на плодовете и зеленчуците следва характерните за тези продукти сезонни тенденции. Максималните зимни стойности се наблюдават обикновено в периода януари – февруари, а през последните години, както и през миналата, и през април. Минималните летни стойности, в зависимост от конкретните метеорологични стойности се регистрират през юли - август.

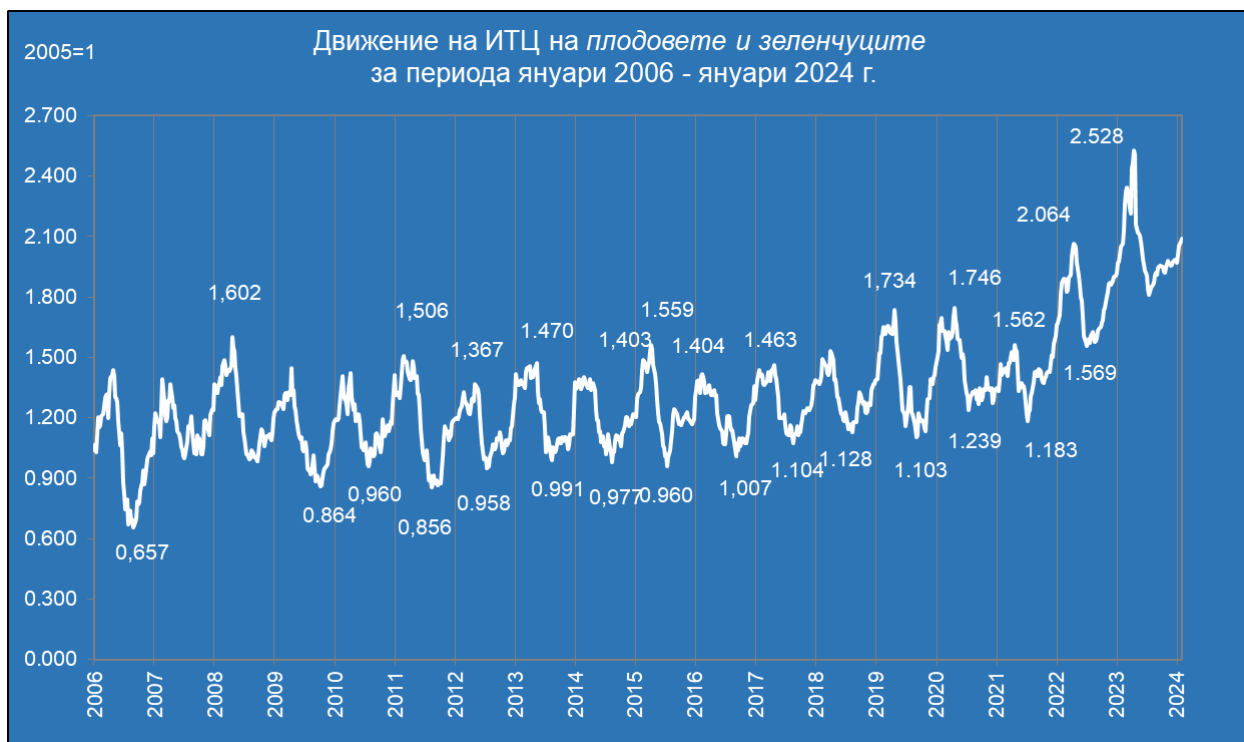
В началото на месец януари 2024 г. кривата стартира от ниво 1,972 пункта, като е малко под нивото от последната седмица на предходния месец. През следващите седмици индексът трайно се покачва и стъпват на ниво от 2,091 пункта. В сравнение със същия месец на предходната година средномесечните стойностите са с около 3,6% по-високи. *фигура 52* Върху движението на индекса през месеца рефлектира повишението на цените на основно на зеленчуците.

Нивото от 2,528 достигнато през третата седмица на април 2023, г. е пиково за целия период на наблюдение на цените на едро на плодове и зеленчуците. *фигура 53*

фигура 52 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.

¹³ В състава на този индекс са включени следните стоки: ябълки български и ябълки от внос, картофи български и от внос, лук зрял, чесън зрял, домати оранжерийни и домати от внос, краставици оранжерийни и от внос, пипер зелен, зеле, банани, портокали и лимони

фигура 53 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2006 г. – януари 2024 г.

- **Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база**

През месец януари трендовете на цените на зеленчуците са преобладаващо възходящи, което е по-силно изразено при част от вносните зеленчуци, като стойностите на промените са с големи амплитуди.

Цените на българските оранжерийни краставици, домати от внос и зелето от внос се повишават с 10-15%. Картофите от внос, чесънът българските оранжерийни домати, вносният червен пипер и морковите поскъпват на месечна база с 4-7%. С отклонение в двете посоки от 1% са промените при цените на останалите зеленчуци, предмет на този анализ.

През месец януари поскъпване на месечна база е отчетено при ябълките от внос, бананите и мандарините, а българските ябълки, лимоните и портокалите поевтиняват с 4-8%. *Таблица 10, фигура 54*

На годишна база отклоненията на повечето цени на стоките в тази група са с положителни трендове. Поскъпването на зеленчуците е в интервала 3-5%, а чесънът, зелето и картофите от внос поскъпват съответно с около 20%.

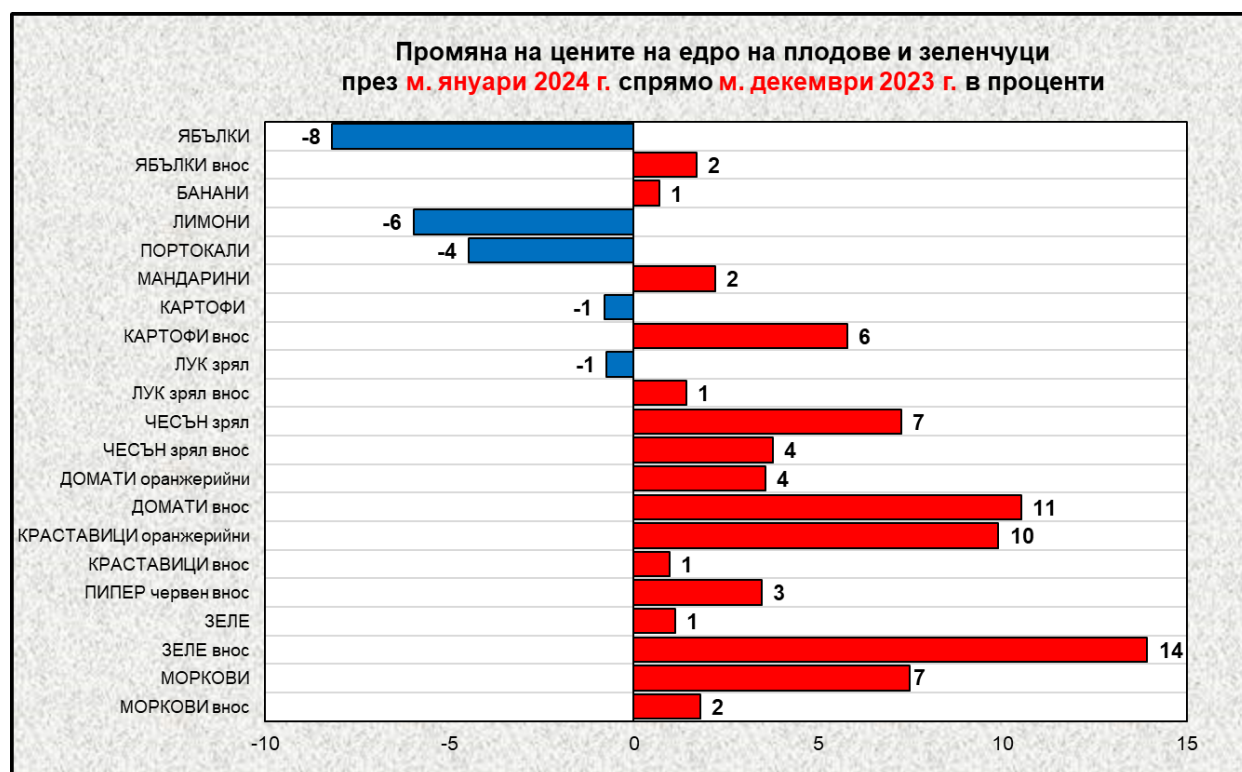
Спад на цените на годишна база с 2-6% има при краставиците, пипера от внос и българския лук.

Цените на цитрусовите плодове (портокали и мандарини) през тази година са по-високи спрямо предходната, като отчетеният ръст е 16-20%. Цената на

лимоните бележи спад от 20%, а цените на бананите са с 9% по-ниски спрямо миналата година. Българските ябълки са поскъпнали на годишна база с 6%, а вносните с 2%. *фигура 55, фигура 56*

Таблица 10 Промяна на цените едро на плодове и зеленчуци за месец януари на месечна и годишна база^{*14}

СТОКА	декември'23	януари'24			януари'23		
	цена	цена	промяна в %	промяна в лв.	цена	промяна в %	промяна в лв.
ЯБЪЛКИ	1.59	1.46	▼ -8	-0.13	1.38	▲ 6	0.08
ЯБЪЛКИ внос	1.76	1.79	▲ 2	0.03	1.75	▲ 2	0.04
БАНАНИ	2.82	2.84	▲ 1	0.02	3.13	▼ -9	-0.29
ЛИМОНИ	2.18	2.05	▼ -6	-0.13	2.55	▼ -20	-0.50
ПОРТОКАЛИ	2.23	2.13	▼ -4	-0.10	1.74	▲ 22	0.39
МАНДАРИНИ	2.25	2.30	▲ 2	0.05	1.99	▲ 16	0.33
КАРТОФИ	1.27	1.26	▼ -1	-0.01	1.24	▲ 2	0.02
КАРТОФИ внос	1.38	1.46	▲ 6	0.08	1.25	▲ 17	0.23
ЛУК зрял	1.36	1.35	▼ -1	-0.01	1.42	▼ -5	-0.07
ЛУК зрял внос	1.40	1.42	▲ 1	0.02	1.34	▲ 6	0.08
ЧЕСЪН зрял	5.10	5.47	▲ 7	0.37	4.16	▲ 31	1.33
ЧЕСЪН зрял внос	5.30	5.50	▲ 4	0.20	3.78	▲ 46	1.72
ДОМАТИ оранжерийни	3.07	3.18	▲ 4	0.11	3.23	▼ -2	-0.05
ДОМАТИ внос	2.95	3.26	▲ 11	0.31	3.09	▲ 6	0.12
КРАСТАВИЦИ оранжерийни	3.64	4.00	▲ 10	0.36	3.87	▲ 3	0.13
КРАСТАВИЦИ внос	3.08	3.11	▲ 1	0.03	3.24	▼ -4	-0.13
ПИПЕР червен внос	3.45	3.57	▲ 3	0.12	3.78	▼ -6	-0.21
ЗЕЛЕ	0.89	0.90	▲ 1	0.01	0.89	▼ -1	-0.01
ЗЕЛЕ внос	0.79	0.90	▲ 14	0.11	0.74	▲ 22	0.16
МОРКОВИ	1.07	1.15	▲ 7	0.08	1.08	▲ 6	0.03
МОРКОВИ внос	1.10	1.12	▲ 2	0.02	1.07	▲ 5	0.05

фигура 54 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през януари'24 на месечна база

¹⁴ * Символите в колоните с цените показват движението на цените под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена

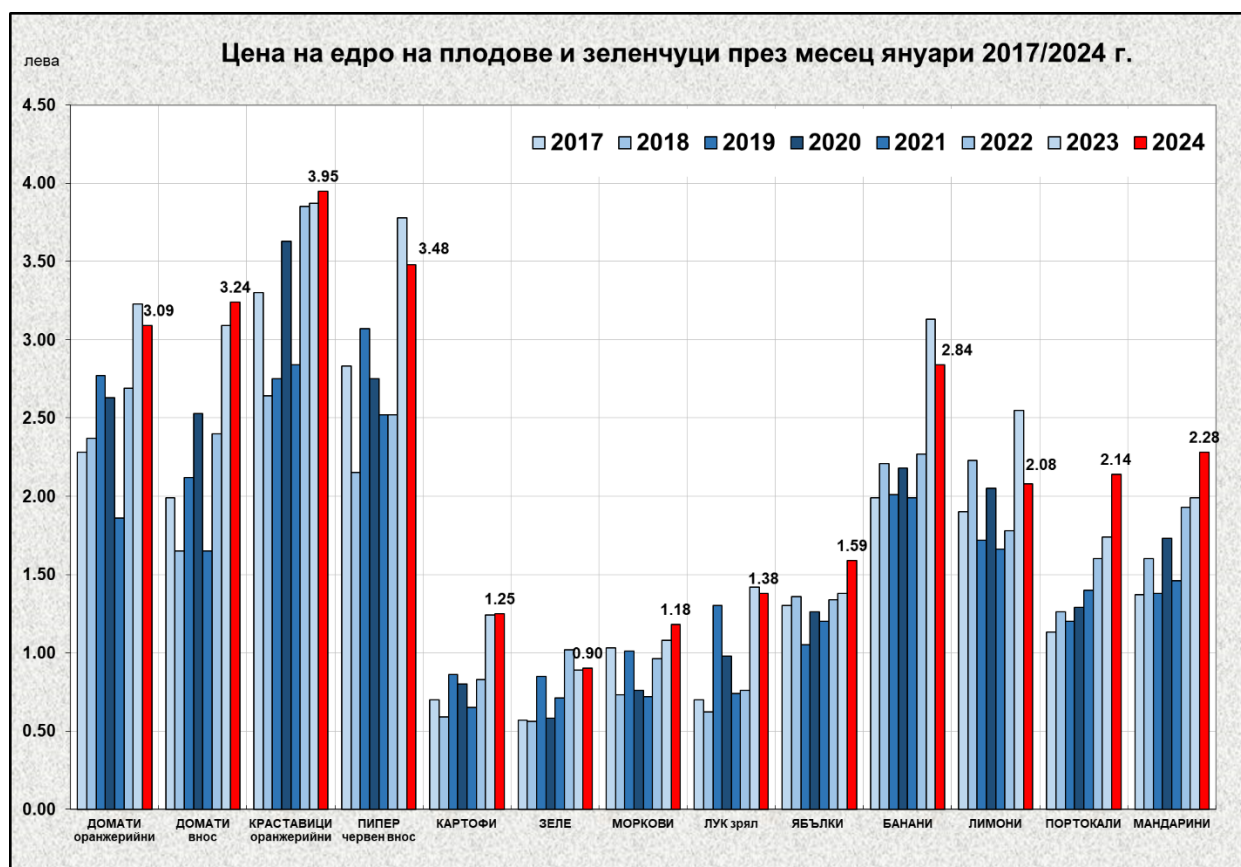

фигура 55 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през януари'24 на годишна база

фигура 56 Цени едро на плодове и зеленчуци през месец януари 2024 г. и промяната им спрямо месец януари 2023 г.

- Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през януари 2017/2024 г.

фигура 57 Цени на едро на плодовете и зеленчуците през януари 2017/2024 г.

Таблица 11 Цени на плодове и зеленчуци през януари за периода 2017/2024 г.*¹⁵

януари	ДОМАТИ оранжерийни	ДОМАТИ внос	КРАСТАВИЦИ оранжерийни	ПИПЕР червен внос	КАРТОФИ	ЗЕЛЕ	МОРКОВИ	ЛУК зрял	ЯБЪЛКИ	БАНАНИ	ЛИМОНИ	ПОРТОКАЛИ	МАНДАРИНИ	стойност на единица продукт
2017	2.28	1.99	3.30	2.83	0.70	0.57	1.03	0.70	1.30	1.99	1.90	1.13	1.37	21
2018	2.37	1.65	2.64	2.15	0.59	0.56	0.73	0.62	1.36	2.21	2.23	1.26	1.60	20
2019	2.77	2.12	2.75	3.07	0.86	0.85	1.01	1.30	1.05	2.01	1.72	1.20	1.38	22
2020	2.63	2.53	3.63	2.75	0.80	0.58	0.76	0.98	1.26	2.18	2.05	1.29	1.73	23
2021	1.86	1.65	2.84	2.52	0.65	0.71	0.72	0.74	1.20	1.99	1.66	1.40	1.46	19
2022	2.69	2.40	3.85	2.52	0.83	1.02	0.96	0.76	1.34	2.27	1.78	1.60	1.93	24
2023	3.23	3.09	3.87	3.78	1.24	0.89	1.08	1.42	1.38	3.13	2.55	1.74	1.99	29
2024	3.09	3.24	3.95	3.48	1.25	0.90	1.18	1.38	1.59	2.84	2.08	2.14	2.28	29
Sparklines														

¹⁵ * Оцветяването в клетките визуализира движението на цената за съответната стока през годините на периода. Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на стойността на стоките за съответната година. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

Анализът на движението на цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. януари 2024 г. в сравнение със същия месец на осемгодишния период (2017 – 2024 г.) показва следните тенденции: *Таблица 11, фигура 57*

- Плодовете и зеленчуците имат изцяло сезонен характер, а цените им силно се влияят от конкретните климатични и метеорологични условия. По тази причина цените на тези стоки са силно чувствителни и варират в сравнително големи ценови диапазони за кратки времеви периоди.

- По същата причина относителният дял на количествата българска продукция през м. януари на последните осем години е функция и от конкретните метеорологични условия, а цените им често са по-високи от вносните.

- Цените на домати от внос, българските оранжерийни краставици и морковите са най-високи през януари тази година.

- Цените на портокалите, мандарините и ябълките през януари настоящата година също са най-високи.

- Цените на бананите и на лимоните са по-ниски спрямо 2023 г., но са значително по-високи от м. януари за периода 2018-2022 г.

Анализът на стойността за единица продукт на 14 плодове и зеленчуци, включени в потребителската кошница показва, че през месец януари 2024 г. сумата е 29 лв., като спрямо предходната година няма нарастване.

Стойностите през януари 2023 и 2024 г. са най-високите спрямо същия месец за периода 2017 – 2022 г.

Увеличението на стойността на плодовете и зеленчуците в потребителската кошница за последните осем години е 8 пункта или 38%. *Таблица 4, фигура 16*

- **Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони**

Анализът на цените на едро на домати, краставиците и картофите по региони показва, че отклоненията на цените в различните региони са в диапазона 64-88%. *Таблица 12, фигура 58*

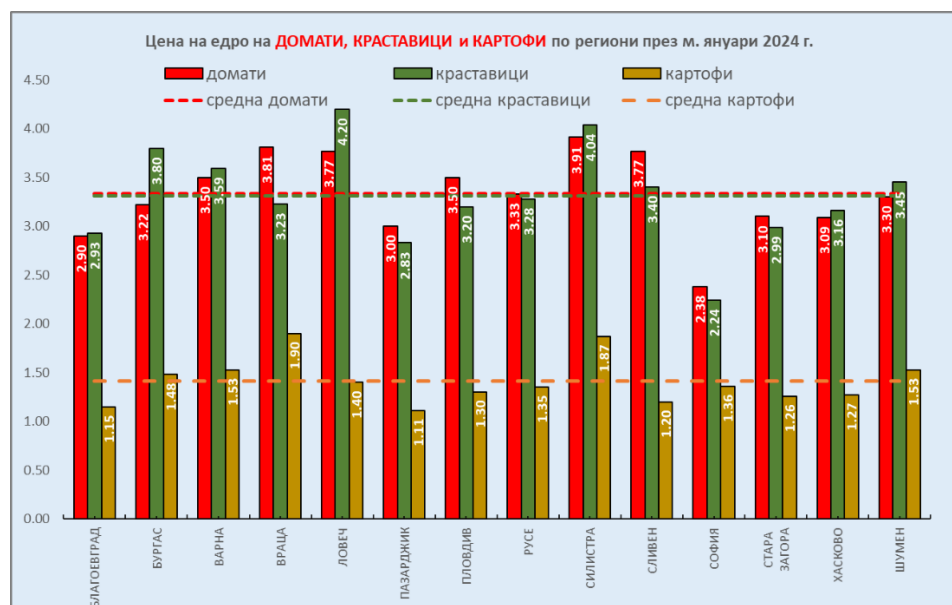
Най-високи цени на домати са регистрирани на тържищата в област Варна (4,10лв./кг), а най-ниските съответно в област Силистра (3,91лв./кг). Средните за страната месечни цени на домати са 3,33 лв./кг. В 46% от областите цената е била по-висока от средната, а маржът е 64%. В една област тя е била на

нивото на средната за страната. Краставиците са се търгували на най-високи цени в Ловеч (4,20лв./кг), а най-ниските цени през януари са регистрирани на тържищата в София (2,24лв./кг). При средна за страната цена на краставиците за месеца 3,31 лв./кг, в 43% от областите цената е била по-висока, в една област тя е била на нивото на средната за страната, а маржът в различните региони е 88%. Картофите са се търгували на най-високи цени във Враца (1,90лв.), а най-ниските цени през януари са регистрирани на тържищата в Пазарджик (1,11лв./кг). При средна за страната цена на картофите за месеца 1,41 лв./кг, в 36% от областите цената е била по-висока, а маржът в различните региони е 71%.

Високите стойности на маржа се дължат на различното качество и различните сортове на зеленчуците, които се търгуват на отделните тържища.

Таблица 12 Цени на едро на зеленчуци по области през януари 2024 г.*¹⁶

ОБЛАСТ	ДОМАТИ	средна домати	изменение спрямо средната	КРАСТАВИЦИ	средна краставици	изменение спрямо средната	КАРТОФИ	средна картофи	изменение спрямо средната
БЛАГОВЕГРАД	2.90	3.33	-13	2.93	3.31	-11	1.15	1.41	-18
БУРГАС	3.22	3.33	-3	3.80	3.31	15	1.48	1.41	5
ВАРНА	3.50	3.33	5	3.59	3.31	8	1.53	1.41	9
ВРАЦА	3.81	3.33	14	3.23	3.31	-2	1.90	1.41	35
ЛОВЕЧ	3.77	3.33	13	4.20	3.31	27	1.40	1.41	-1
ПАЗАРДЖИК	3.00	3.33	-10	2.83	3.31	-15	1.11	1.41	-21
ПЛОВДИВ	3.50	3.33	5	3.20	3.31	-3	1.30	1.41	-8
РУСЕ	3.33	3.33	0	3.28	3.31	-1	1.35	1.41	-4
СИЛИСТРА	3.91	3.33	17	4.04	3.31	22	1.87	1.41	33
СЛИВЕН	3.77	3.33	13	3.40	3.31	3	1.20	1.41	-15
СОФИЯ	2.38	3.33	-29	2.24	3.31	-32	1.36	1.41	-4
СТАРА ЗАГОРА	3.10	3.33	-7	2.99	3.31	-10	1.26	1.41	-11
ХАСКОВО	3.09	3.33	-7	3.16	3.31	-5	1.27	1.41	-10
ШУМЕН	3.30	3.33	-1	3.45	3.31	4	1.53	1.41	9
Sparklines									

фигура 58 Цени на едро на зеленчуци през м. януари 2024 г. по области

¹⁶ * Символите в клетките с цените визуализират движението на цената за съответната стока в различните области под и над средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

Таблица 13 Цени на едро на плодове по области през януари 2024 г.*¹⁷

ОБЛАСТ	БАНАНИ	средна банани	изменение спрямо средната	ПОРТОКАЛИ	средна портокали	изменение спрямо средната	ЯБЪЛКИ	средна ябълки	изменение спрямо средната
БЛАГОЕВГРАД		2.85		1.47	2.09	-30	1.50	1.61	-7
БУРГАС		2.85			2.09		2.00	1.61	24
ВАРНА	▲	3.10	9	2.35	2.09	12	1.36	1.61	-16
ВРАЦА	▲	2.99	5	2.38	2.09	14	1.81	1.61	12
ЛОВЕЧ	▲	2.99	5	2.07	2.09	-1	1.93	1.61	20
ПАЗАРДЖИК	▲	2.90	2	2.21	2.09	6	1.25	1.61	-22
ПЛОВДИВ	▲	3.20	12	2.20	2.09	5	1.73	1.61	7
РУСЕ	▲	2.98	5	2.20	2.09	5	1.30	1.61	-19
СИЛИСТРА	▲	3.10	9	2.41	2.09	15	1.68	1.61	4
СЛИВЕН	■	2.83	-1	2.42	2.09	16	1.40	1.61	-13
СОФИЯ	▼	2.72	-5	1.45	2.09	-31	1.47	1.61	-9
СТАРА ЗАГОРА	▼	2.17	-24	2.20	2.09	5	1.57	1.61	-2
ХАСКОВО	▼	2.65	-7	1.97	2.09	-6	1.60	1.61	-1
ШУМЕН	▼	2.55	-11	1.90	2.09	-9	1.93	1.61	20
Sparklines									

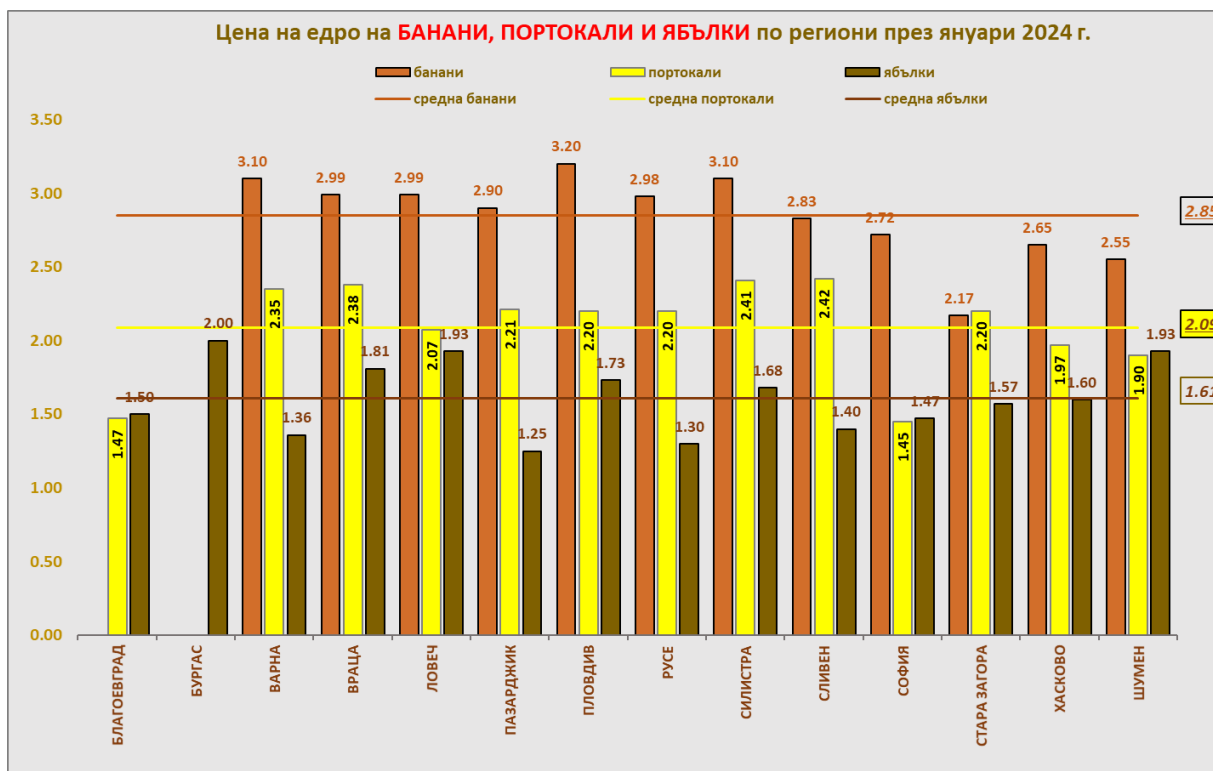
Наблюденията на цените по региони на бананите, портокалите и ябълките показват, че разликите в цените в страната са в интервала 47-66%, като най-големият марж е при цената на портокалите. Таблица 13, фигура 59

При средна цена на бананите през месеца 2,85 лв./кг, най-високите цени са регистрирани в Пловдив (3,20 лв.), а минималните съответно са били в Стара Загора (2,17 лв.). Отклоненията в цените на бананите в различните региони са 47%, в 58% от областите цената е над средната за страната. В област Сливен цената се доближава до средната за страната цена.

Наблюденията на цените на ябълките по региони през януари показват, че при средна цена за месеца 1,61 лв./кг, най-високата стойност е регистрирана на стоковите тържища в област Бургас – 2,00 лв./кг, а най-ниска в Пазарджик – 1,25лв./кг. В 43% от областите цената е над средната за страната. Маржът между цените в отделните области е 60%. В област Хасково цената се доближава до средната за страната цена.

Портокалите са е търгували през месеца най-скъпо в област Сливен и Силистра (2,41-2,42 лв./кг), а най-евтини са били в област София (1,45 лв./кг), при средна цена на портокалите 2,09 лв./кг. В 62% от областите цената е била над средната за страната. Отклоненията в цените в различните региони е 66%. В област Ловеч цената се доближава до средната за страната цена.

¹⁷ * Оцветяването в клетките с цените визуализира градацията в големината на цената на съответната стока в различните области. Символите в същата колона показват отклоненията от средната за страната цена. Оцветяването на клетките в колоните с процентно изменение визуализира стойностите под и над средната цена. В последния ред на таблицата е визуализирано движението на цените на всяка стока в различните региони чрез Sparklines (блещукащи линии).

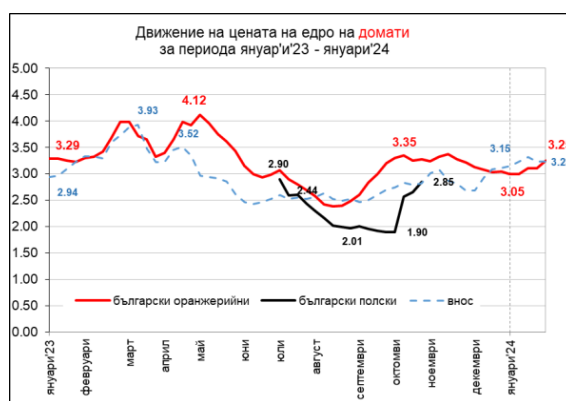

фигура 59 Цени на едро на плодове през януари 2024 г. по области

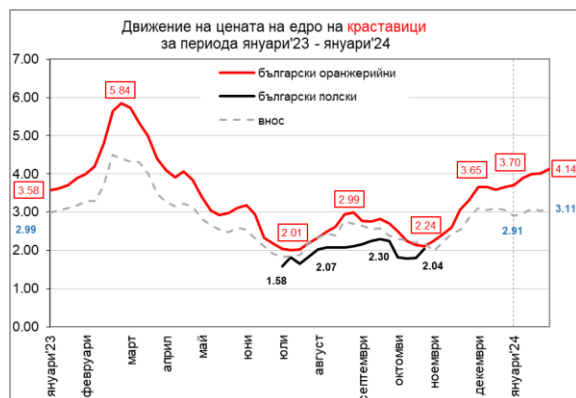
• Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци

фигура 60

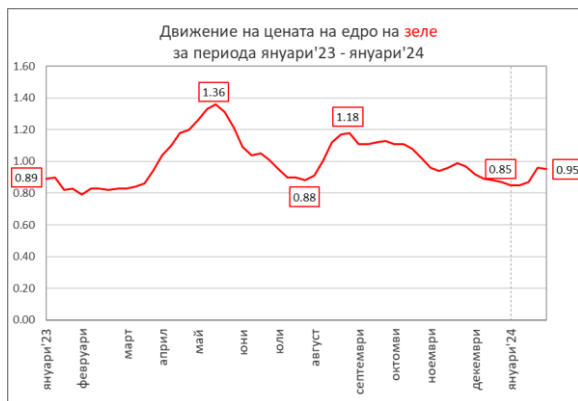
фигура 61

фигура 62

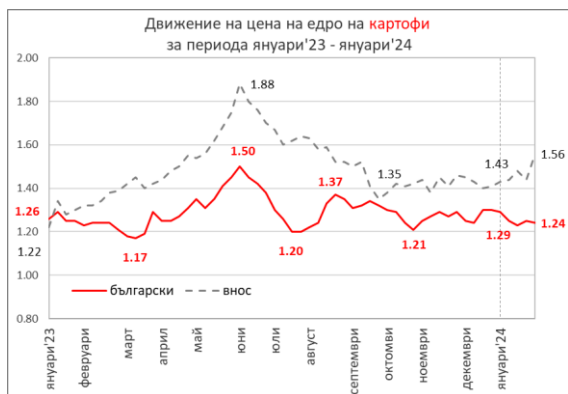
фигура 63

фигура 64

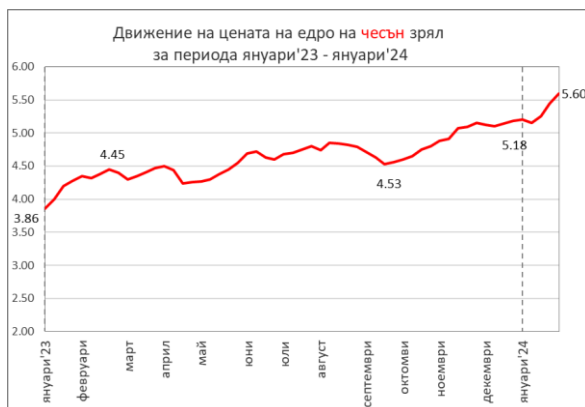
фигура 65

фигура 66

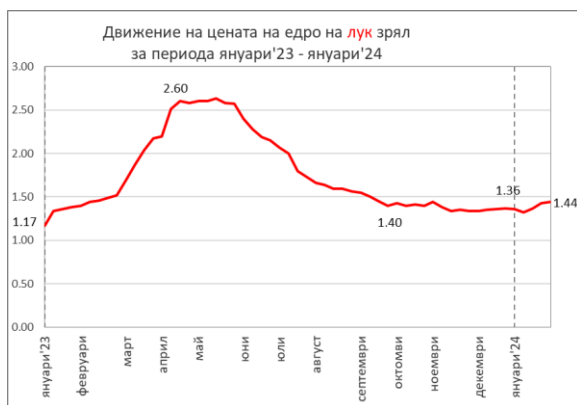
фигура 67

фигура 68

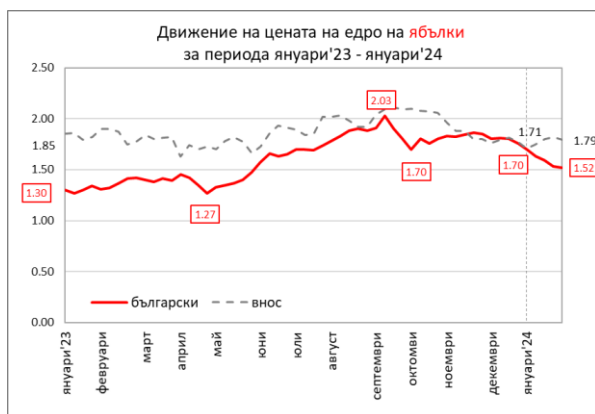
фигура 69

фигура 70

фигура 71

фигура 72

фигура 73

фигура 74

фигура 75

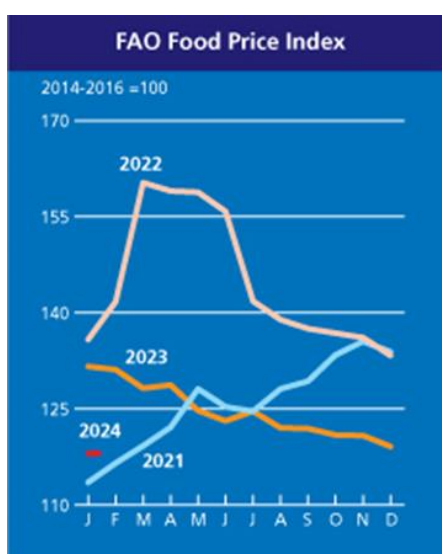

фигура 76

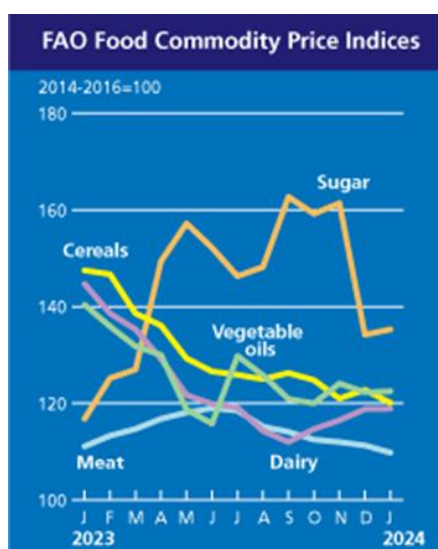
Международни цени

- Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН¹⁸

През януари 2024 г. стойностите на Индекса на цените на храните¹⁹ на ФАО (Организацията по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН; Food and Agriculture Organization (FAO) of the United Nations) ФАО бележат спад, основно поради намалението на цените на пшеницата и царевичата. *фигура 79*

фигура 77 ФАО индекс през януари'24

фигура 78 ФАО индекс на храните януари'24

¹⁸ [Food and Agriculture Organization of the United Nations](https://www.fao.org/)

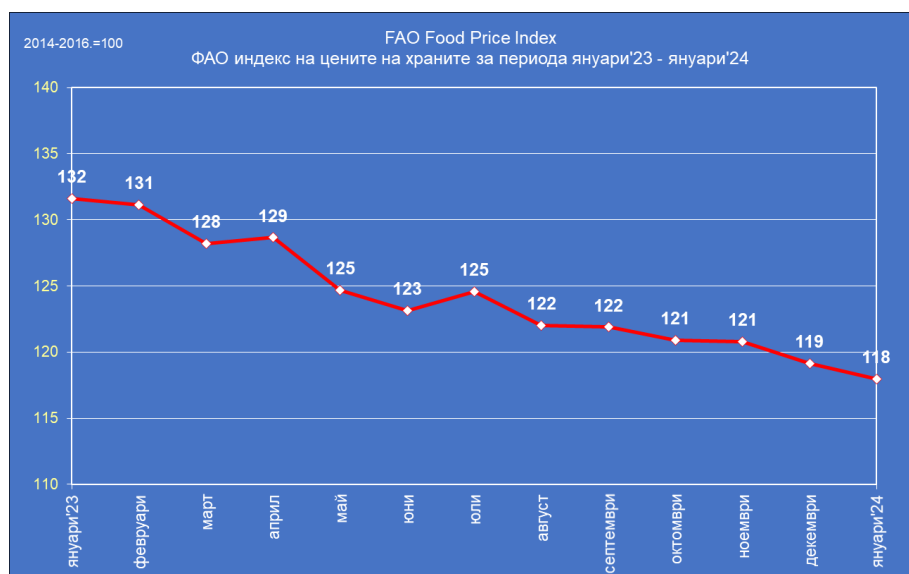
¹⁹ FFPI – FAO Food Price Index

Таблица 14 Месечни индекси на цените на храните на ФАО към януари 2024 г. ^{*20}

FAO MONTHLY FOOD PRICE INDICES (2014-2016=100)						
Date	Food Price Index	Meat	Dairy	Cereals	Oils	Sugar
2023-01	131.6	111.1	144.7	147.5	140.4	116.8
2023-02	131.1	113.3	138.6	146.7	135.9	125.2
2023-03	128.2	114.7	135.3	138.6	131.8	127.0
2023-04	128.7	116.8	129.2	136.1	130.0	149.4
2023-05	124.7	118.1	121.7	129.3	118.7	157.2
2023-06	123.1	119.0	119.9	126.6	115.8	152.2
2023-07	124.6	118.5	119.1	125.9	129.8	146.3
2023-08	122.0	115.2	114.3	125.0	125.8	148.2
2023-09	121.9	114.1	112.0	126.3	120.9	162.7
2023-10	120.9	112.5	114.7	124.8	120.0	159.2
2023-11	120.8	112.0	116.5	121.0	124.1	161.4
2023-12	119.1	111.3	118.8	122.8	122.3	134.2
2024-01	118.0	109.8	118.9	120.1	122.5	135.3

Движението на Индекса на цените на храните на Организацията за прехрана и земеделие на ООН отразява движението на международните цени на всички основни хранителни стоки и фуражи, които влизат в състава му.²¹

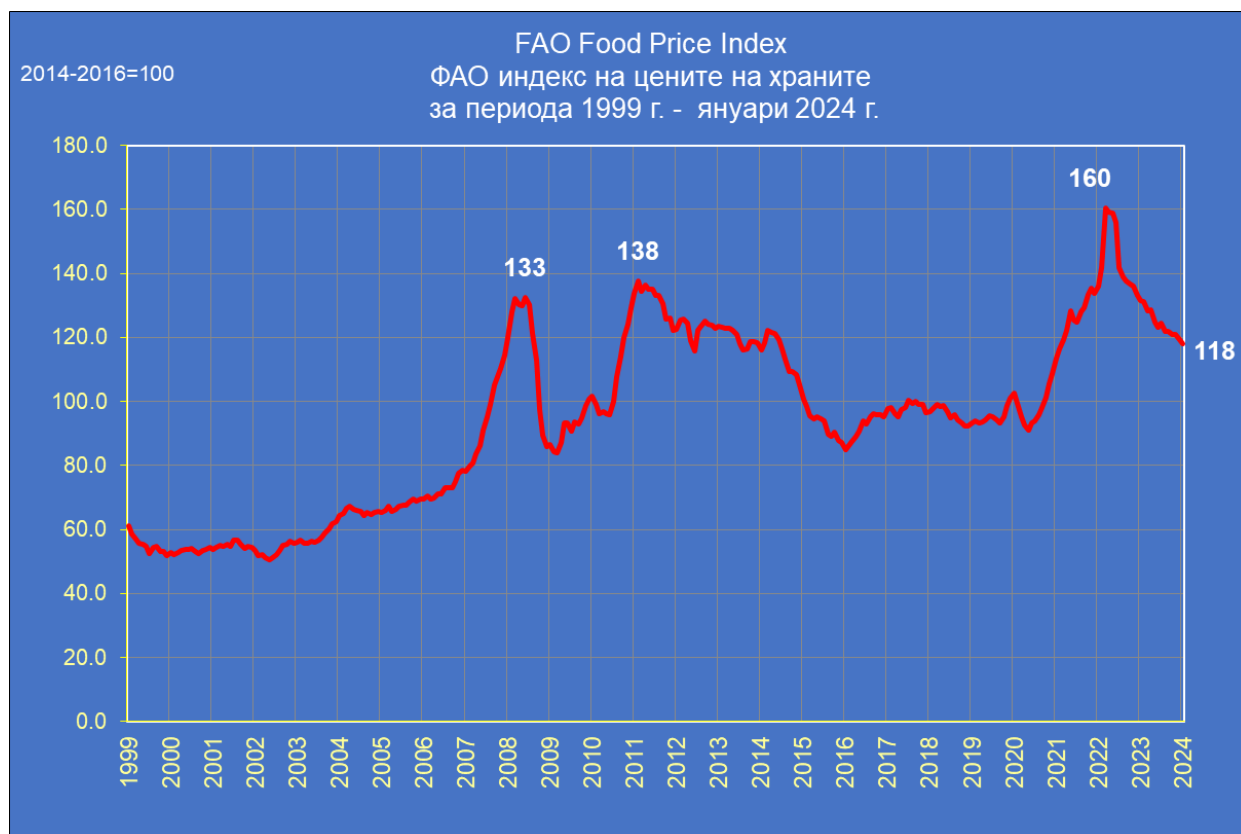
През януари 2024 г. Индексът на цените на храните на ФАО* (FPI) е 118,0 пункта, като отбелязва спад от 1,2 пункта (1%) спрямо декември. Повишението на индекса на цените на захарта до голяма степен е компенсирано от намалението на индексите на цените на зърното и месото. Цените на млечните продукти и растителните масла се променят незначително. Стойността на индекса през януари 2024 г. е с 13,7 пункта (10,4 %) по-ниска от съответния показател за миналата година. Таблица 14, фигура 80, фигура 79

фигура 79 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.

²⁰ *Оцветяването в клетките визуализира движението на индекса на съответната стокова група

²¹ В състава на ФАО индекса на цените на храните влизат: захар, зърнени култури, млечни продукти, масла и мазнини и месо.

фигура 80 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 1999 г. – януари 2024 г.

- **Международни цени на зърнените култури**

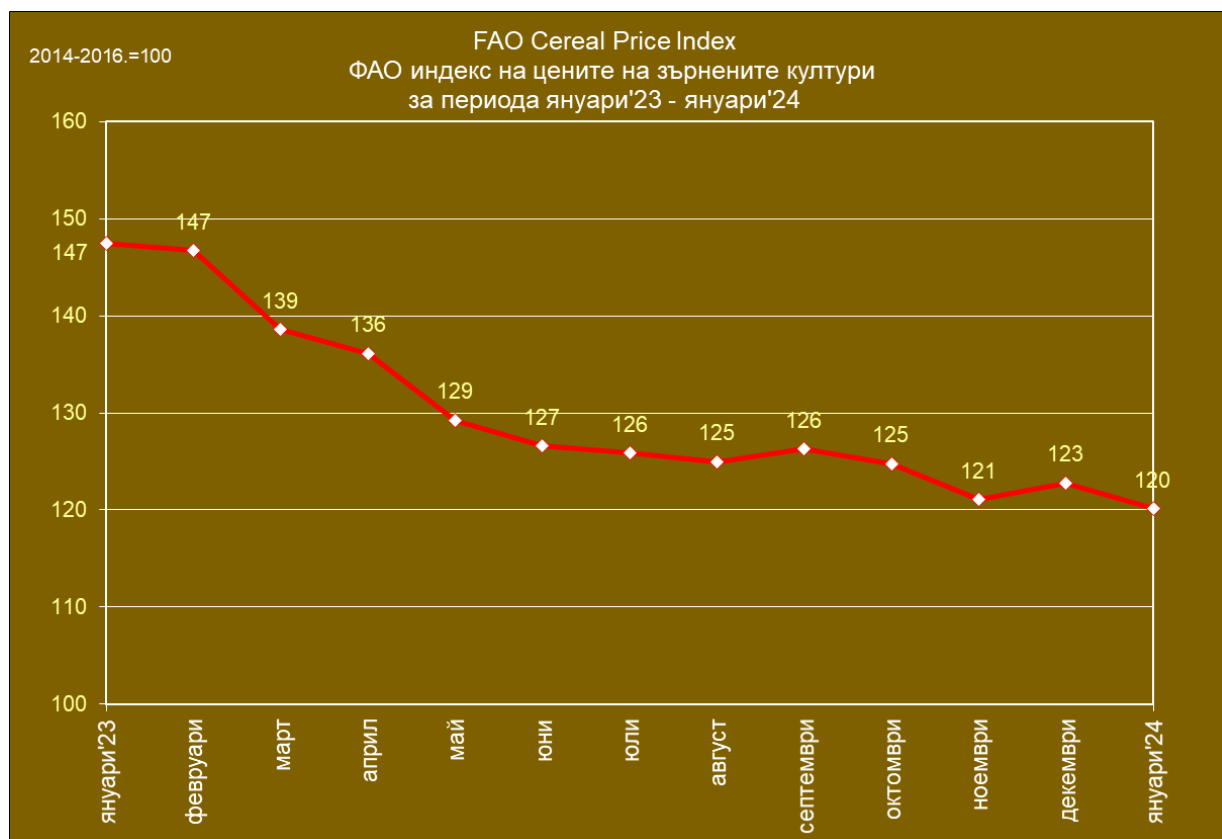
Средната стойност на индекса на цените на зърнените култури на ФАО²² през януари е 120,1 пункта, което представлява спад от 2,7 пункта (2,2%) спрямо декември и е с 27,4 пункта (18,6%) под нивото от януари 2023 г.

През януари е отчетен спад на световните експортни цени на пшеницата, поради продължаващата интензивна конкуренция между износителите и появата на пазара на големи наличности в страните от Южното полукълбо. Глобалните експортни цени на царевичната падат рязко спрямо предходния месец, водени от подобрените условия на реколтата и началото на жътвата в Аржентина. Друг фактор е увеличеното предлагане в Съединените щати, предизвикано от ревизии нагоре на прогнозите за производство. Освен цените на пшеницата и царевичната през януари падат и световните цени на ечемика и соргото.

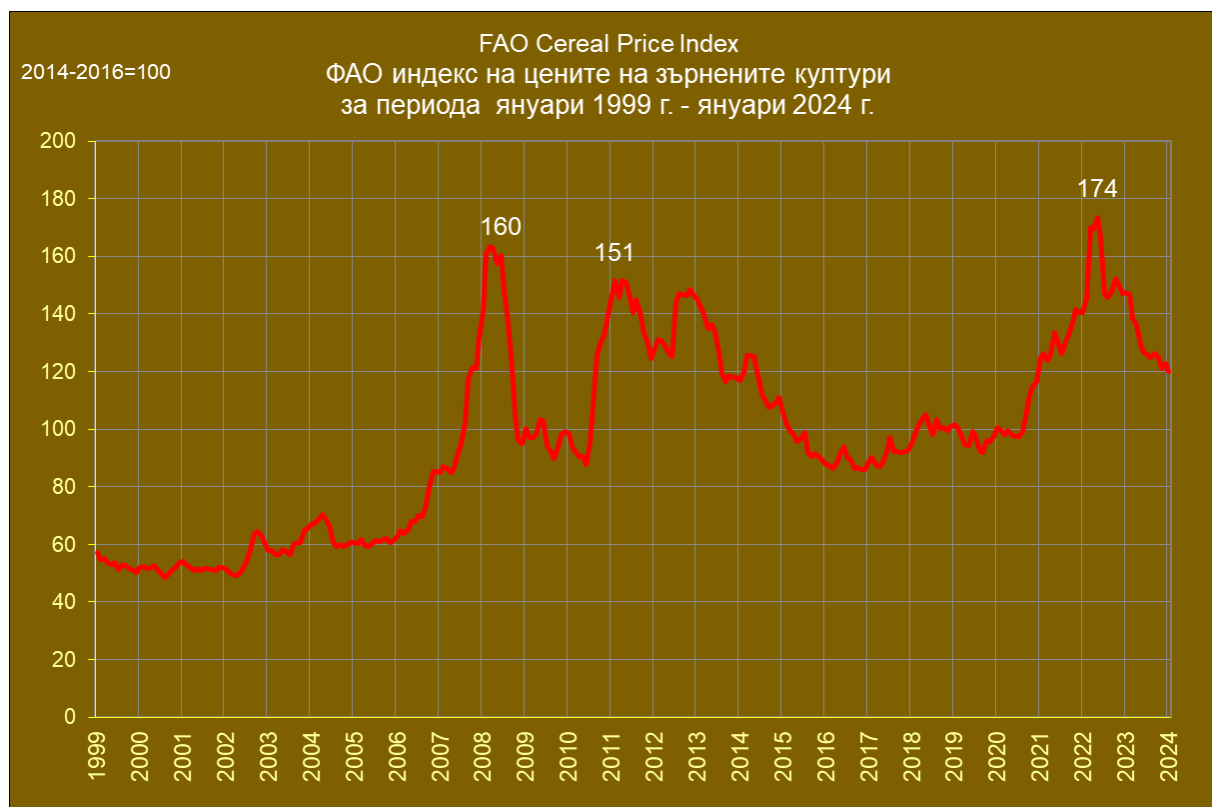
За разлика от това, индексът на цените на ориза на ФАО се повишава през януари с още 1,2 процента, движени главно от по-високите цени на

²² В състава на този индекс влизат пшеницата, царевичната и ориза

висококачествените индийски сортове ориз на фона на силните доставки от Тайланд и Пакистан и допълнителните покупки от Индонезия. *фигура 81*

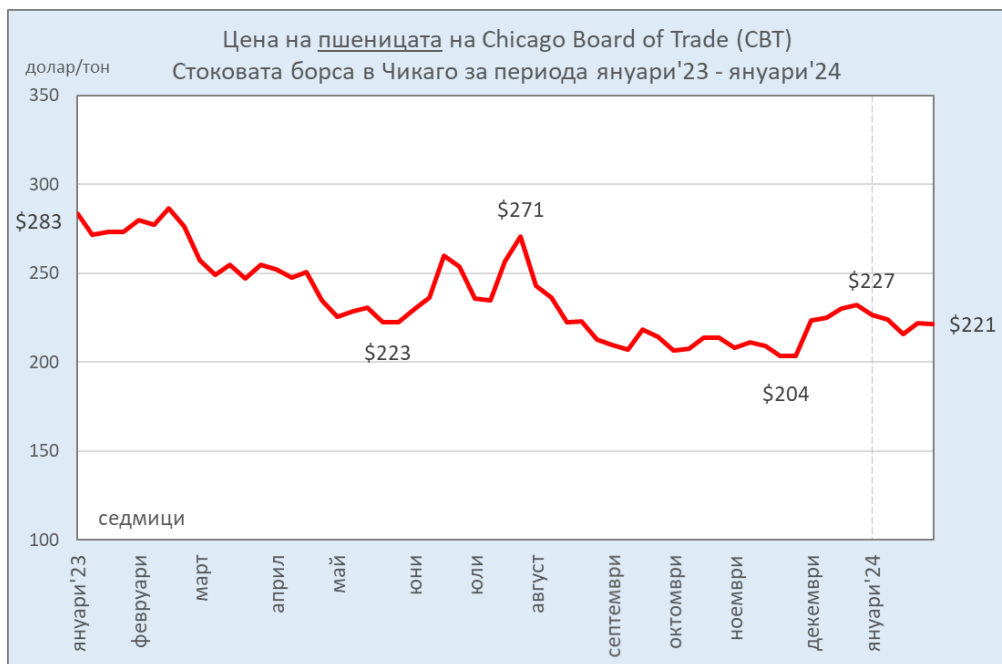
фигура 81 Индекс на цените на зърнениите култури на ФАО за периода януари'23-януари'24

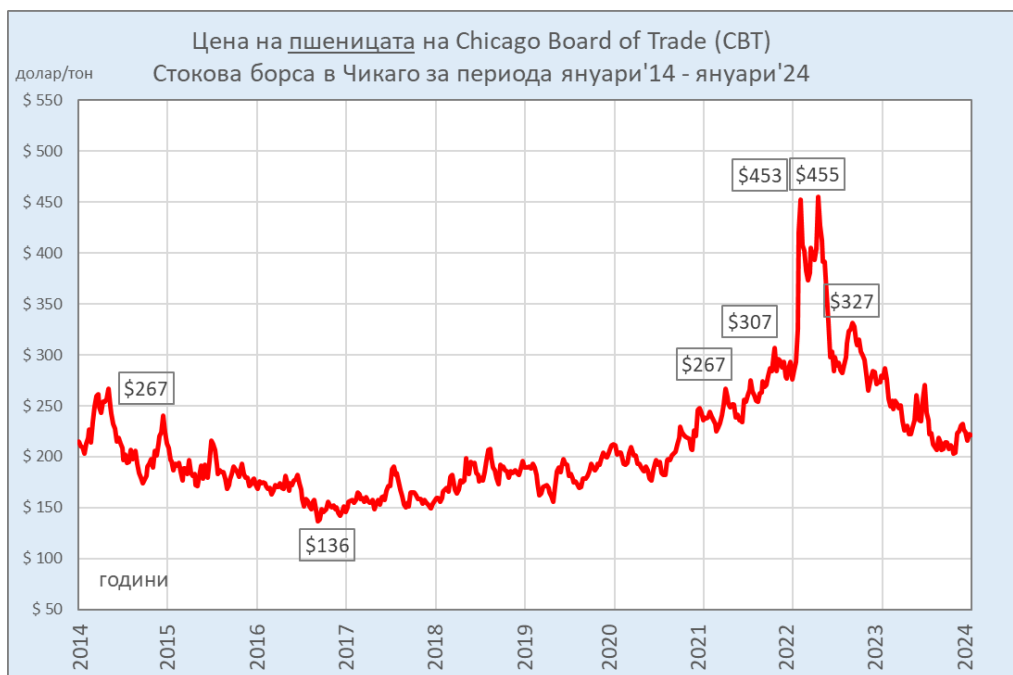
фигура 82 Индекс на цените на зърнениите култури на ФАО за периода януари 1999 г. – януари 2024

Цената на пшеницата на стоковата борса в Чикаго²³ през м. януари стартира от ниво 227 долар/тон. През следващите седмици се наблюдава спад на стойностите и кривата стъпва на ниво от 221 долара. В сравнение със същия период на миналата година, средномесечната цена за месец януари тази година е с 53 долара (19%) по-ниска. *фигура 84*

На най-ниски нива цената на пшеницата е била през лятото на 2016 г., а пиковите стойности са регистрирани през третата седмица на май 2022 г. *фигура 83*

фигура 83 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'23–януари'24

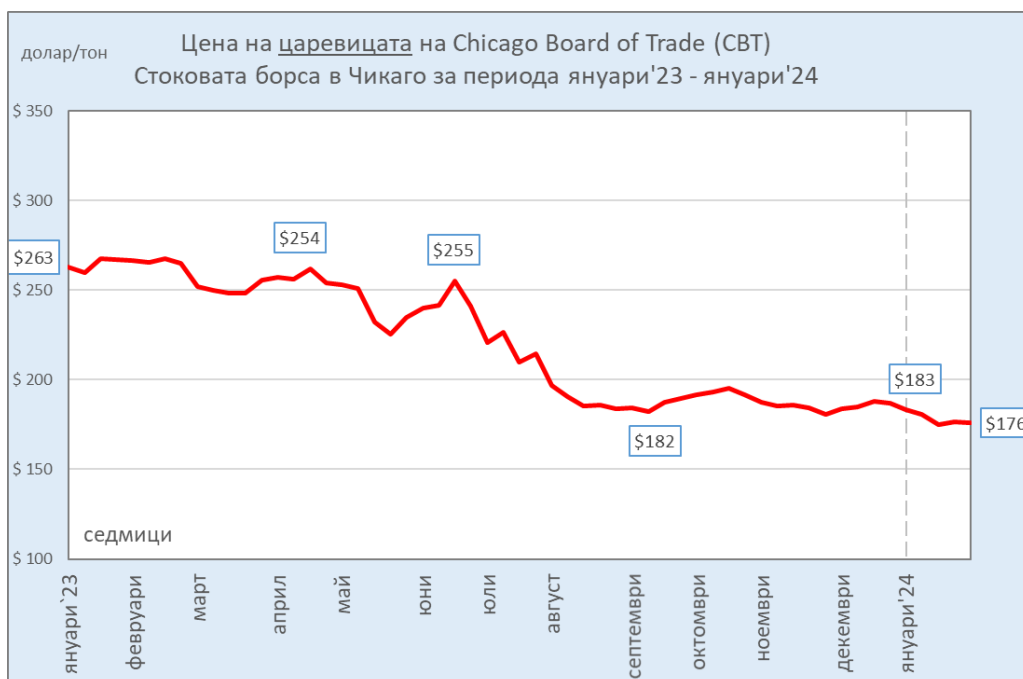
фигура 84 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'14–януари'24

²³ <https://www.cmegroup.com/>

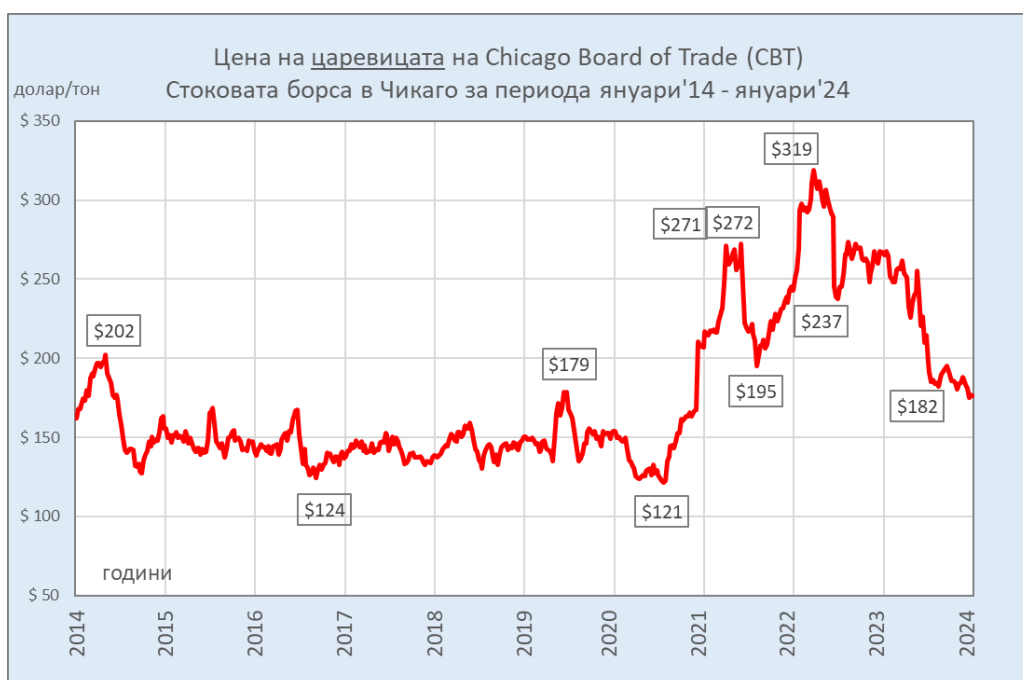
В началото на месец януари 2024 г. цената на царевичата стартира от 183 долар/тон и през следващите седмици се наблюдава понижение на стойностите. В края на месеца кривата стъпва на ниво от 176 долара.

На годишна база е отчетено поевтиняване от 32% (86 пункта). *фигура 85*

Аналогично на цената на пшеницата и при царевичата се наблюдава пик през 2014 г., който обаче е много под стойностите, достигнати през месеците април и юли 2021 г. През месец април 2022 година са достигнати нови пикови нива от 319 долара, които са най-високите, регистрирани през последните години. Най-ниските отчетени нива са през лятото на 2020 г. *фигура 86*

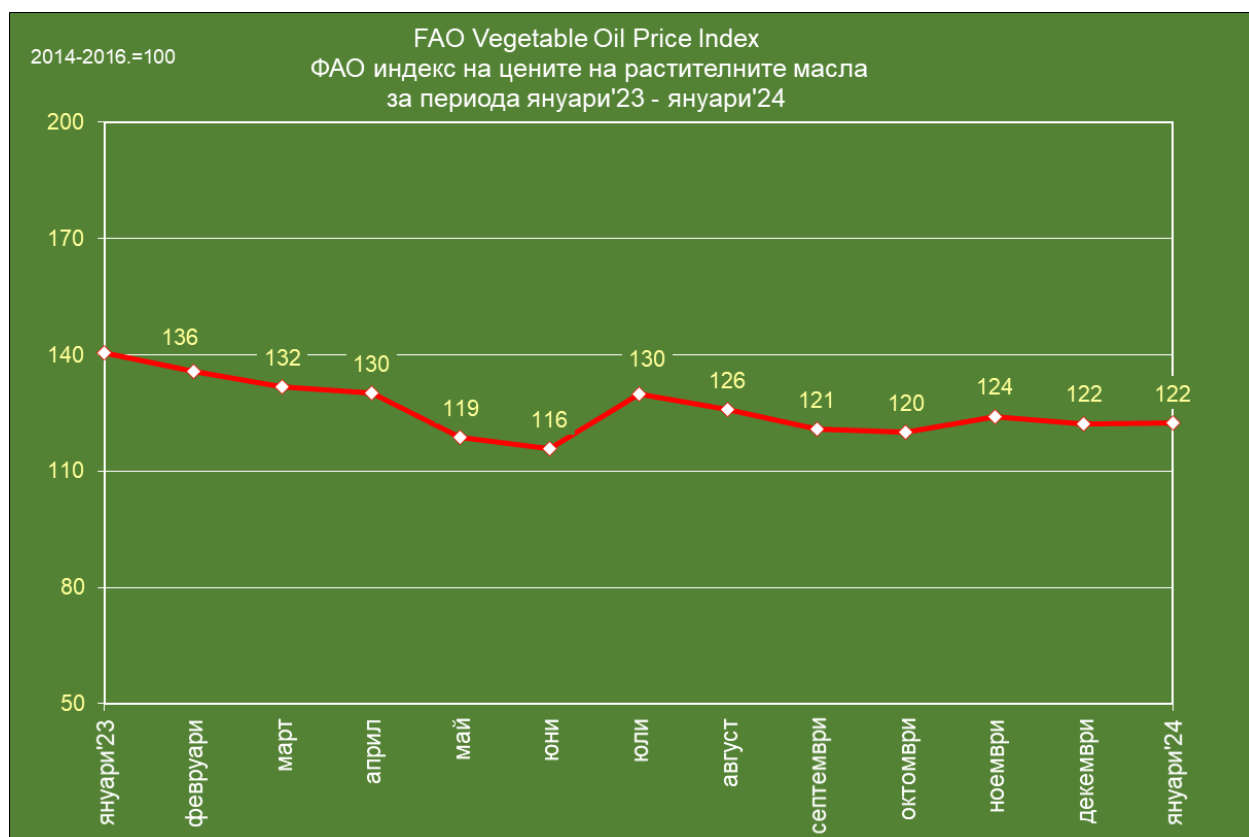
фигура 85 Цена на царевичата на Чикагската стокова борса за периода януари'23–януари'24

фигура 86 Цена на царевичата на Чикагската борса за периода януари'14–януари'24

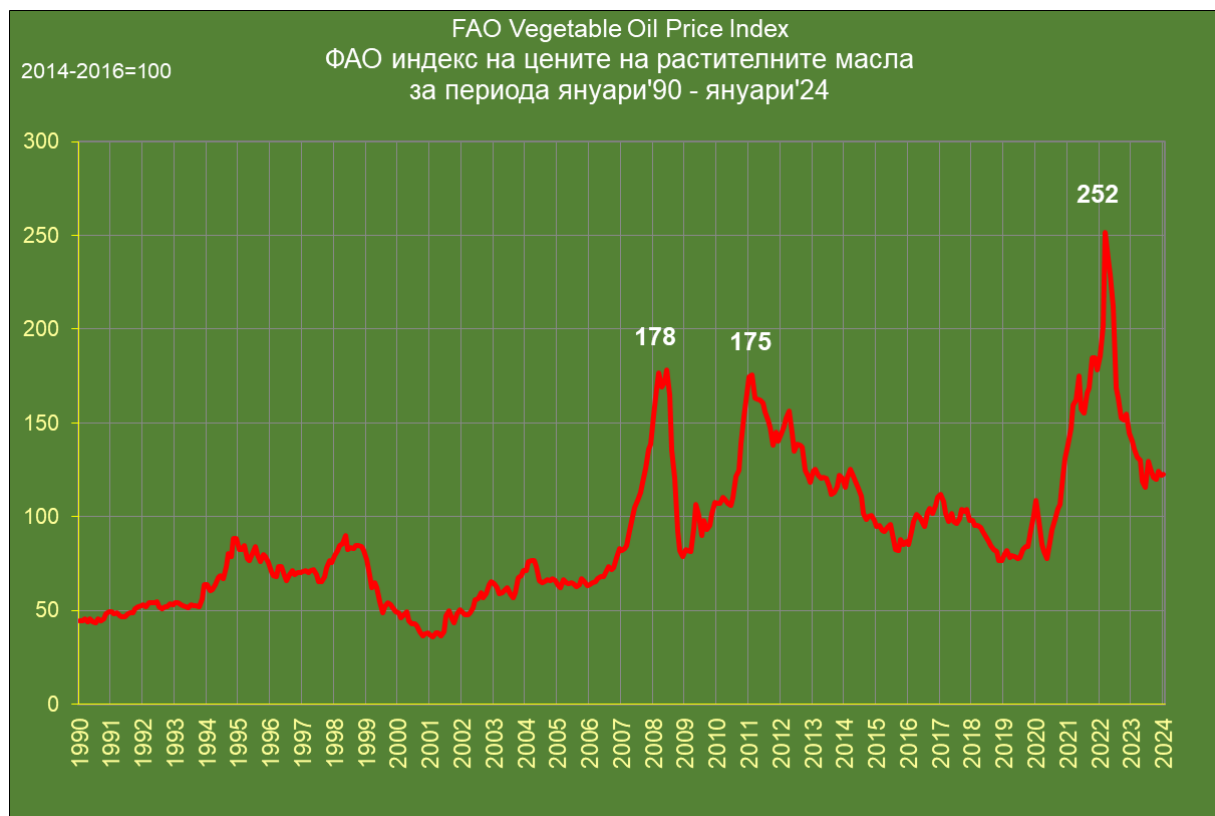
- **Международни цени на растителните масла**

Индексът на цените на растителните масла на ФАО²⁴ през януари достига 122,5 пункта, като е само с 0,2 пункта (0,1%) по-висок от нивото си през декември, но е със 17,9 пункта (12,8%) по-нисък от стойността, регистрирана през януари 2023 г. Стабилността на този индекс в сравнение с миналия месец се дължи на комбинираното влияние на многопосочните ценови тенденции. Увеличението на световните цени на палмовото и слънчогледовото масло компенсира спада в котировките на соевото и рапичното масло. Глобалните цени на палмовото масло се повишават леко през януари, главно в резултат на сезонния спад на производството в ключови страни производителки и опасенията относно въздействието на неблагоприятните метеорологични условия в Малайзия. Световните котировки на слънчогледовото масло също леко се повишават, което се дължи на увеличеното търсене на внос, особено от Турция. Глобалните цени на соевото и рапичното масло, от друга страна, се понижават съответно поради прогнозираните високи обеми на доставки от Южна Америка и запазването на големи запаси на европейските пазари.. фигура 88, фигура 87

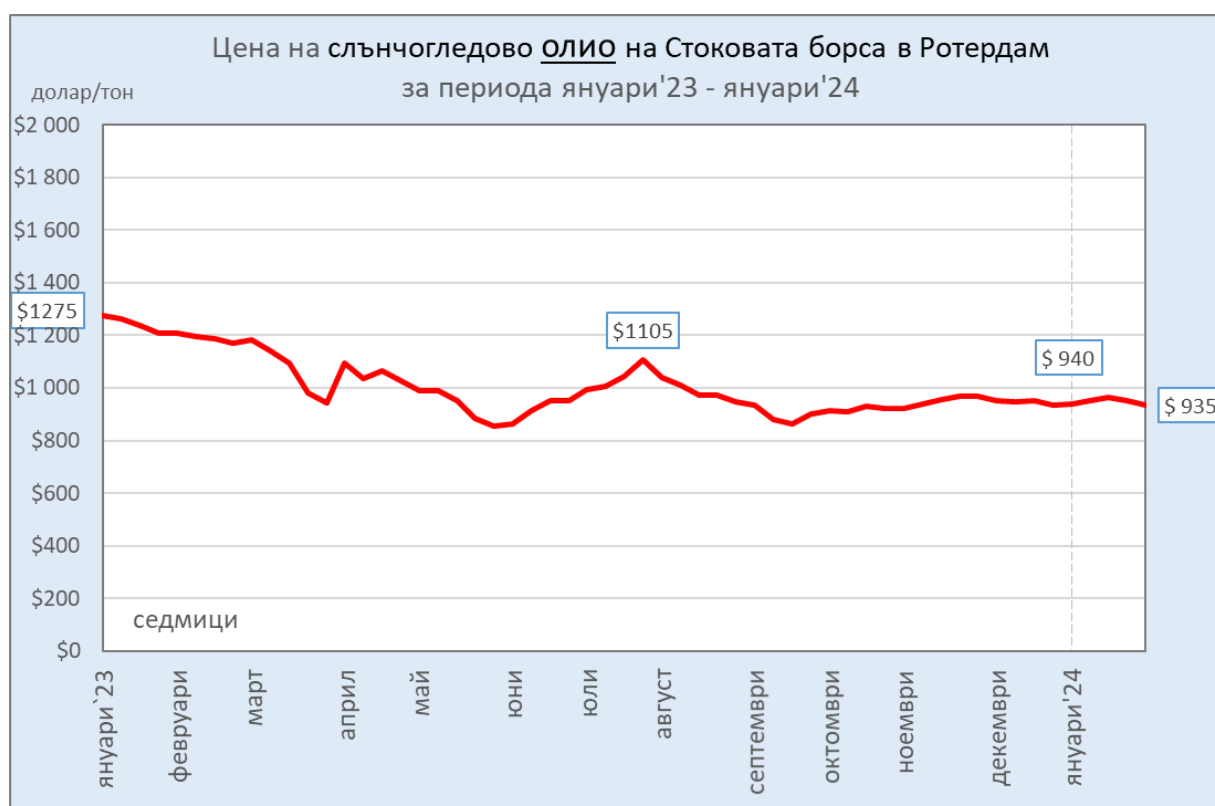

фигура 87 ФАО индекс на растителните масла за периода януари'23 – януари'24

²⁴ В състава на този индекс влизат палмовото, соевото, рапичното и слънчогледовото масла

фигура 88 ФАО индекс на растителните масла за периода януари 1990 г. – януари 2024 г.

фигура 89 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'23/януари'24

В началото на януари цената на нерафинираното слънчогледово олио на борсата в Ротердам²⁵ тръгва от ниво 940 долара. През следващите три седмици бележи слаб ръст, а през последната седмица се връща на нивото от началото на месеца.

На годишна база е регистрирано понижение на цената с 297 долара (24%).
фигура 89

Най-високите стойности на олиото в Ротердам са регистрирани през месец март 2022 г. (2375 долара), като продължават да надвишават високите нива от 2021 г. *фигура 90*

фигура 90 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на Ротердам януари'13/януари'24

- Международни цени на млечните продукти**

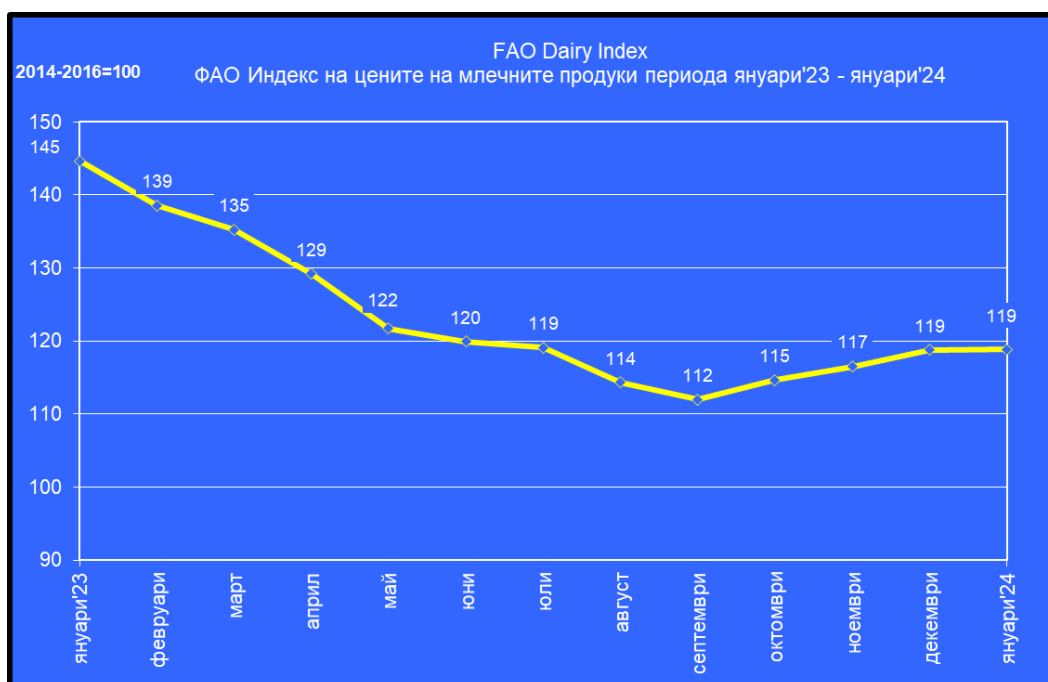
Индексът на цените на млечните продукти на ФАО²⁶ през януари е 118,9 пункта, като по същество остава непроменен спрямо декемврийска стойност и е с 25,8 пункта (17,8%) по-нисък от миналата година. През януари световните цени на маслото и пълномасленото мляко на прах се повишават, което почти напълно неутрализира спада в цените на обезмасленото мляко на прах и сиренето. Световните цени на маслото се повишават поради нарастващото търсене от Азия,

²⁵ <https://commoprices.com/en/series/DF7PS/sunflower-oil-crude-ex-tank-rotterdam-global-market>

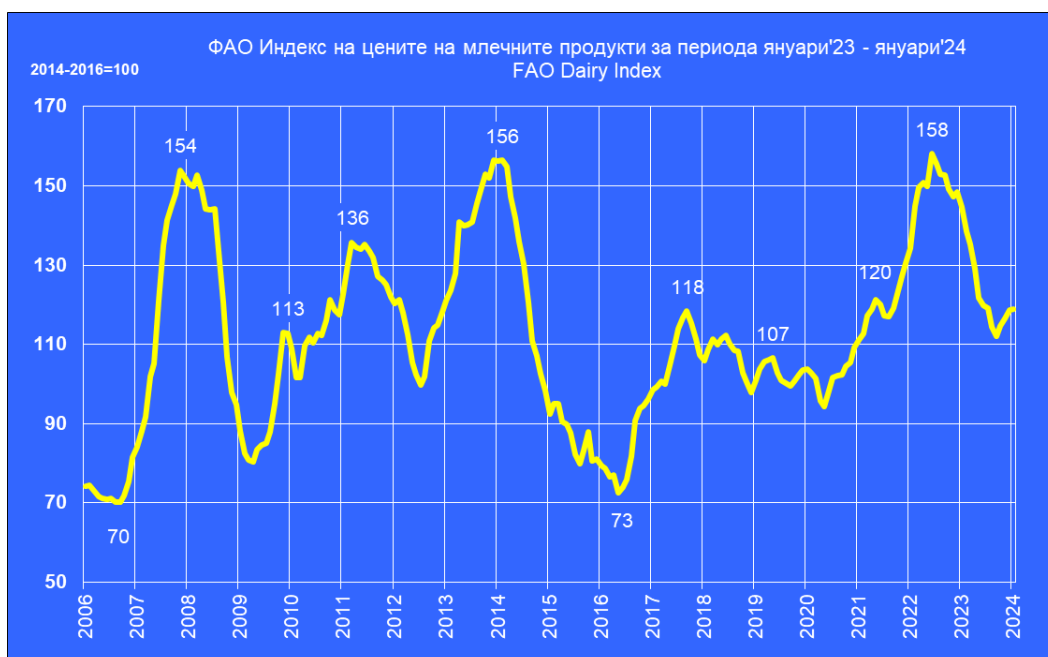
²⁶ В състава на този индекс са включени масло, обезмаслено и пълномаслено сухо мляко и сирене

съчетано с по-силното търсене от сектора на търговията на дребно поради необходимостта от попълване на запасите, както и ограничените доставки в Западна Европа. В същото време глобалните цени на пълномасленото мляко на прах също се увеличават, подкрепени от повишеното търсене на средносрочни доставки, предимно от Китай, и сезонните спадове в производството в Нова Зеландия. Световните цени на обезмасленото мляко на прах и сиренето се понижават, тъй като търсенето на спот пазара остава слабо, като непосредствените нужди на потребителите са задоволени в достатъчна степен.

фигура 91, фигура 92

фигура 91 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари'23 – януари'24

фигура 92 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари 2006 г. – януари 2024 г

Данните от Евростат²⁷ на ЕС показват, че през последните месеци има стабилизиране на европейския пазар на млечни продукти.

В периода септември – ноември се покачваше цената на маслото, но през декември и януари кривата се стабилизира и стъпва на ниво от 537 евро.

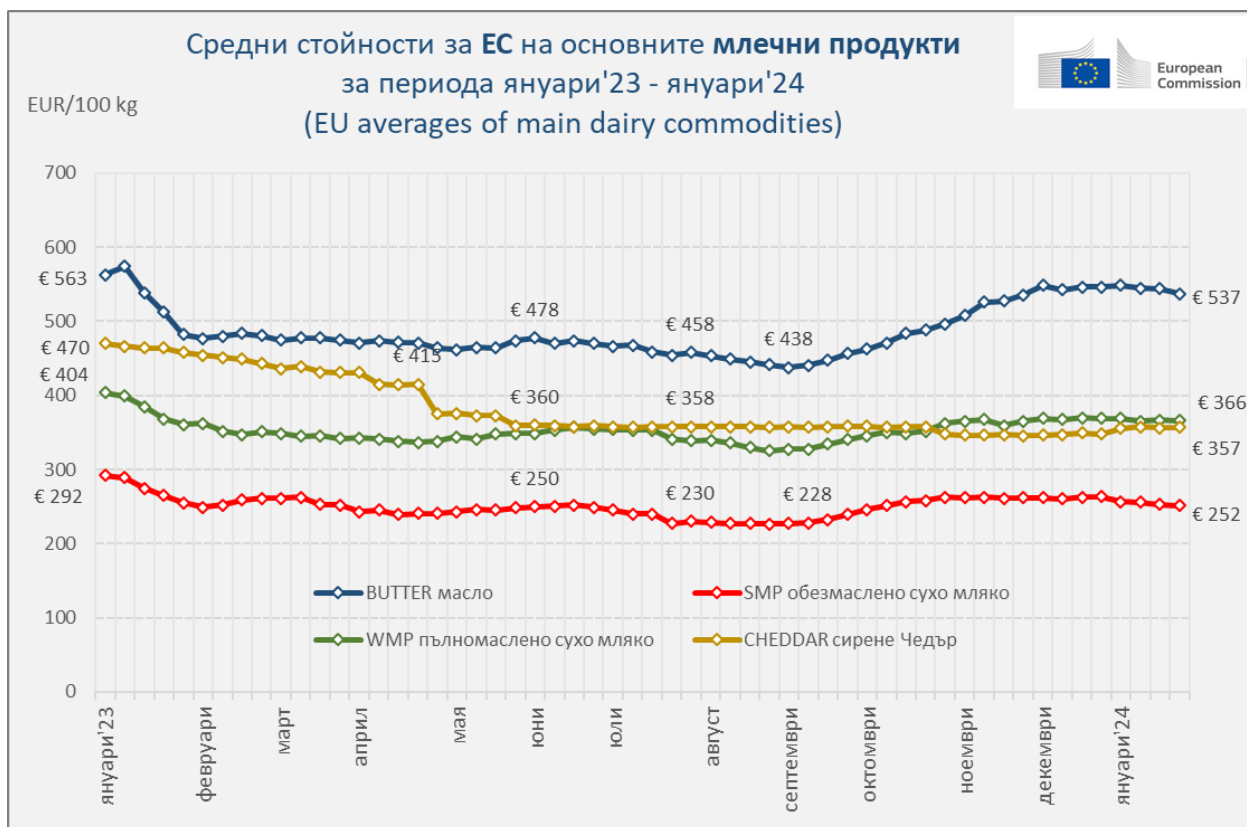
Цените на сухото мляко през последната седмица на януари са 252 – 366 евро.

Кривата на сиренето през януари остава стабилна и се движи около 357 евро. Таблица 15, фигура 93

Таблица 15 Средни стойности за страните от ЕС на млечни продукти към януари 2024 г.

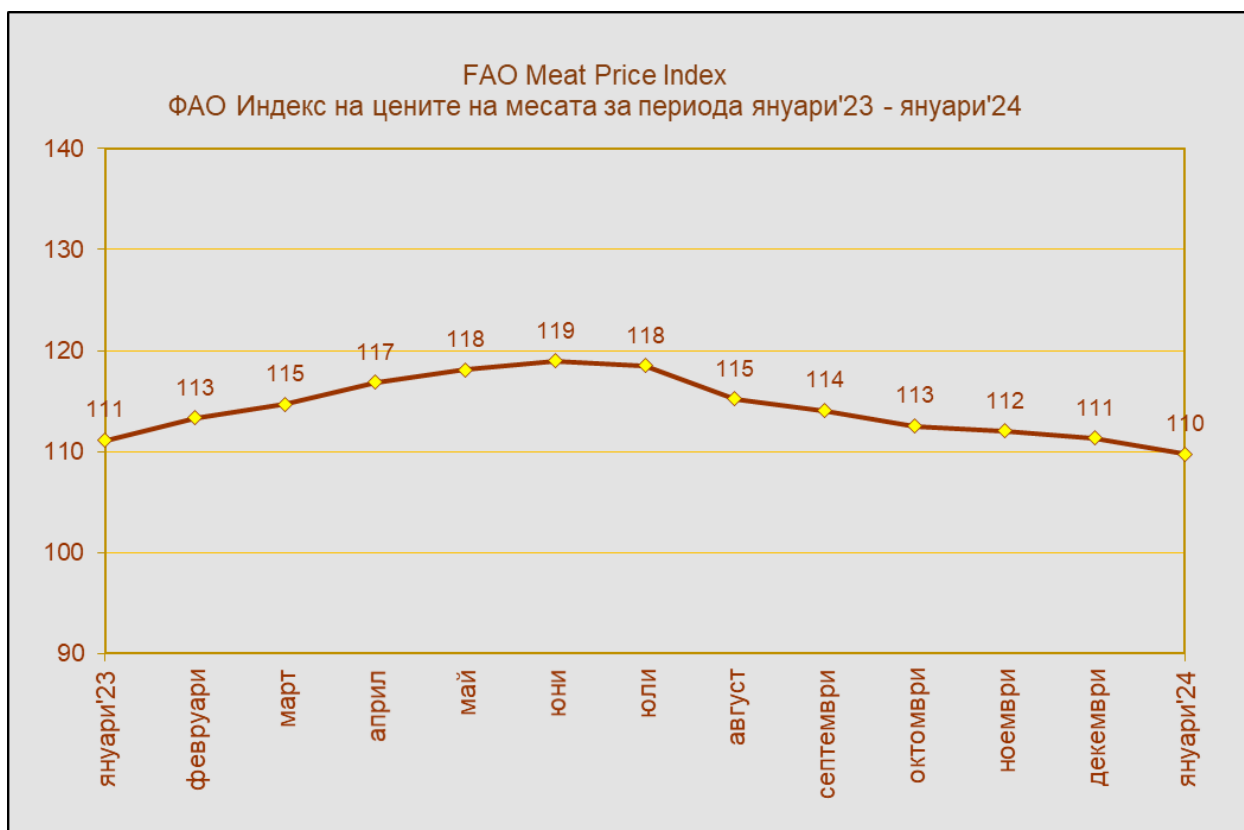
data	BUTTER масло	SMP обезмаслено сухо мляко	WMP пълномаслено сухо мляко	CHEDDAR сирене Чедър	EDAM	GOUDA	EMMENTAL
1.1.2023	563	292	404	470	520	528	665
8.1.2023	574	289	399	466	509	528	690
15.1.2023	539	275	385	464	500	516	685
22.1.2023	512	265	368	464	502	516	668
29.1.2023	482	255	361	458	486	510	697
5.2.2023	477	249	362	454	469	490	679
12.2.2023	480	252	352	451	437	466	689
19.2.2023	484	259	347	449	453	468	654
26.2.2023	481	261	351	443	438	466	680
5.3.2023	475	261	349	436	444	473	677
12.3.2023	478	263	345	439	436	475	628
19.3.2023	478	253	346	432	426	472	651
26.3.2023	475	252	342	431	428	474	657
2.4.2023	471	243	343	431	418	470	655
9.4.2023	474	245	341	415	417	455	655
16.4.2023	472	239	338	414	421	458	649
23.4.2023	471	241	337	415	413	445	637
30.4.2023	464	241	338	375	412	451	660
7.5.2023	462	243	344	376	411	447	643
14.5.2023	465	246	341	373	400	436	651
21.5.2023	464	245	348	373	402	429	646
28.5.2023	474	248	349	359	412	447	623
4.6.2023	478	250	349	360	400	435	657
11.6.2023	470	251	353	359	398	423	639
18.6.2023	474	252	357	358	401	424	652
25.6.2023	470	249	355	359	397	423	638
2.7.2023	466	245	354	358	402	430	597
9.7.2023	468	240	353	357	403	421	623
16.7.2023	459	240	353	358	394	404	640
23.7.2023	454	227	341	358	398	417	638
30.7.2023	458	230	339	358	399	416	615
7.8.2023	454	229	340	358	404	417	617
14.8.2023	449	227	336	358	403	415	625
21.8.2023	446	227	330	358	403	418	621
28.8.2023	441	227	325	357	405	416	636
4.9.2023	438	227	327	358	406	417	619
11.9.2023	441	228	328	357	400	412	619
18.9.2023	447	233	334	358	405	413	629
25.9.2023	456	240	341	359	406	413	615
2.10.2023	463	246	346	358	413	409	615
9.10.2023	471	251	350	357	414	410	629
16.10.2023	484	257	349	358	414	413	620
23.10.2023	488	258	352	358	412	418	623
30.10.2023	497	263	362	348	415	411	620
06/11/2023	508	262	365	346	413	417	616
13/11/2023	526	263	367	346	418	414	606
20/11/2023	528	261	360	347	422	421	614
27.11.2023	536	262	365	346	426	423	576
4.12.2023	548	262	369	347	432	418	626
11.12.2023	542	261	368	347	430	419	601
18.12.2023	546	263	370	350	432	427	605
25.12.2023	547	264	369	348	428	431	606
1.1.2024	549	257	369	356	433	438	611
8.1.2024	545	256	365	358	432	430	590
15.1.2024	544	253	367	356	431	427	614
22.1.2024	537	252	366	357	427	428	608

²⁷ Евростат е статистическата служба на Европейския съюз. Тя отговаря за публикуването на висококачествени европейски статистически данни и показатели, които дават възможност за сравнения между държавите и регионите.

фигура 93 Средни стойности за ЕС на основните млечни продукти към месец януари 2024 г

- Международни цени на месата**

фигура 94 ФАО индекс на месата за периода януари 2023 г. – януари 2024 г

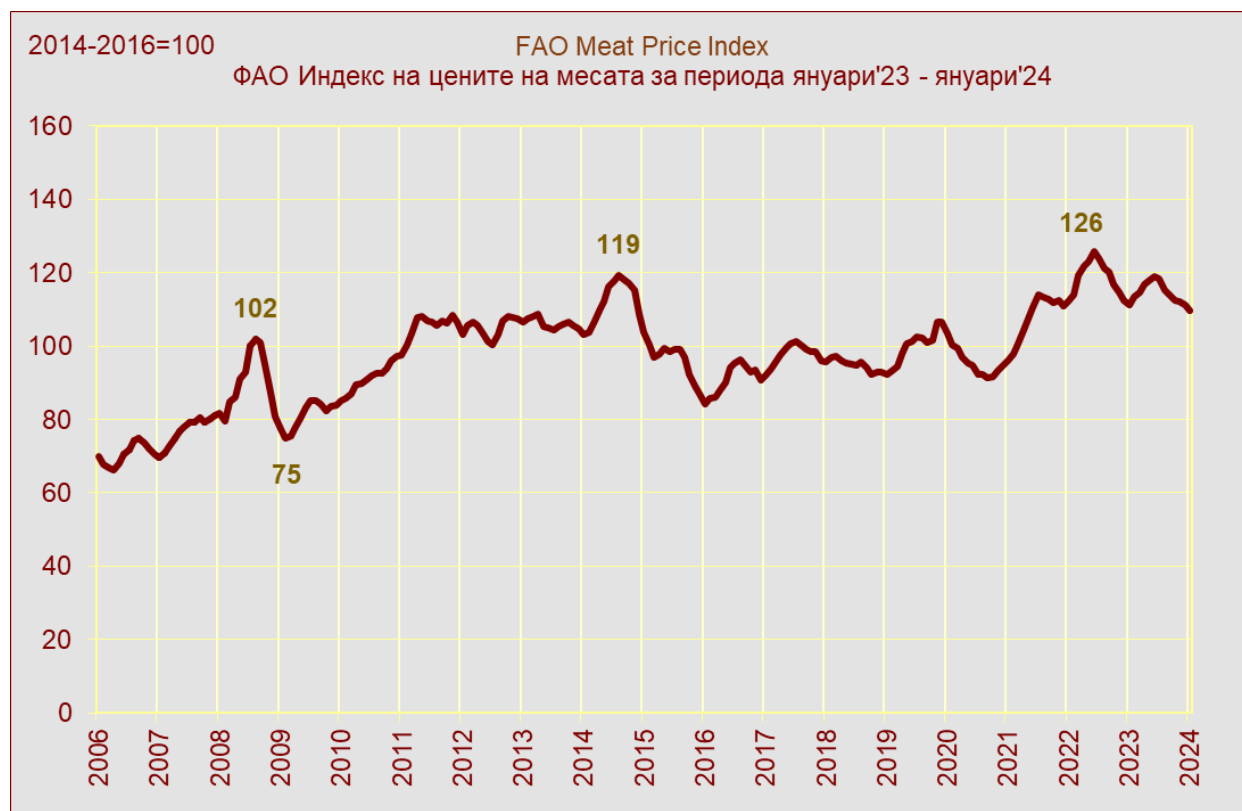
Стойността на Индекса на цените на месото FAO²⁸ през месец януари е 109,8 пункта, като е отбелязан спад от 1,5 пункта (1,4%) спрямо декември. Така този показател продължава да се понижава за седми пореден месец, като остава с 1,3 пункта (1,2%) под нивото от същия месец на миналата година.

През януари е отчетен допълнителен спад на световните цени на птичето месо, което се дължи на продължаващото слабо търсене на световните пазари и значителния обем експортно предлагане от водещи страни износителки.

Цените на свинското месо също се понижават леко поради намаление на вносните покупки от Китай във връзка с увеличаването на местното му производство, както и на фона на значителни обеми на предлагане от отделни страни производители.

Цените на говеждото месо в световен мащаб също се понижава леко, главно поради силното експортно предлагане в Океания и Южна Америка.

Международните цени на агнешкото, от друга страна, се повишават поради голямото световно търсене на внос и спада в броя на кланиците в Океания, поради дъждовните климатични условия. *фигура 95*

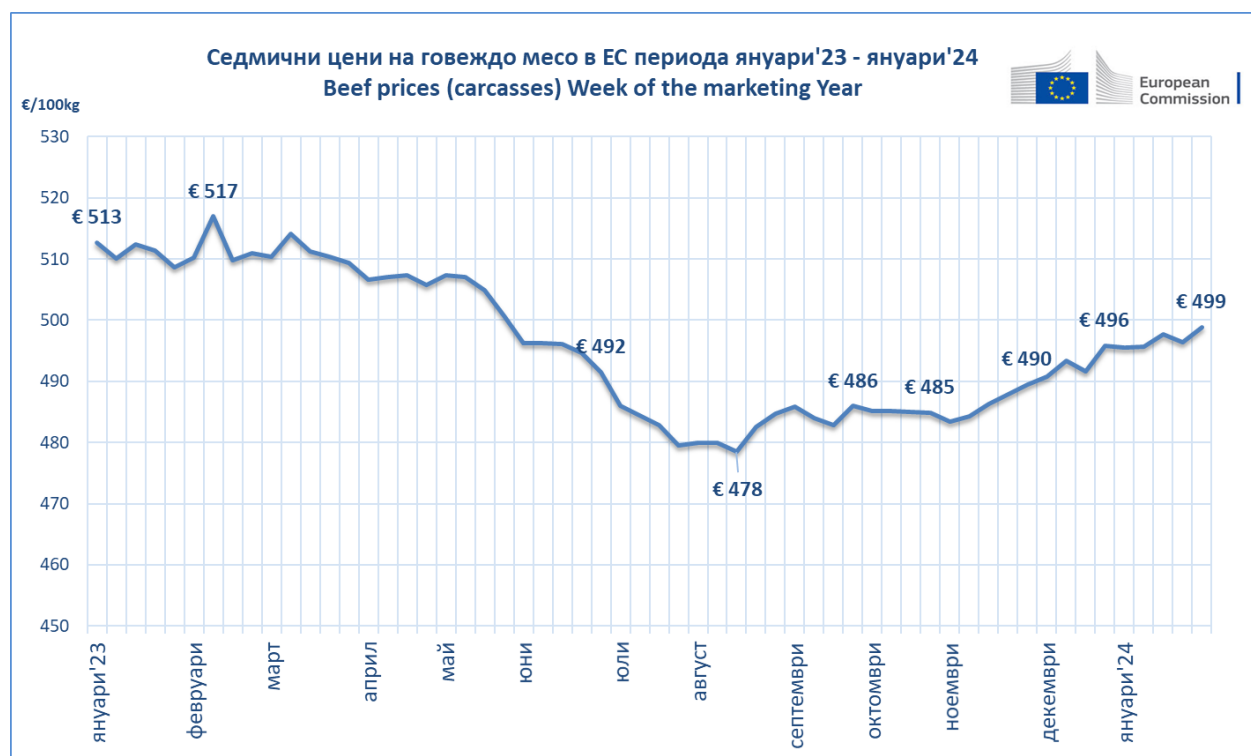
фигура 95 ФАО индекс на месата за периода януари 2006 г. – ноември 2023 г.

²⁸ В този индекс са включени свинско, говеждо, овче и птиче месо

Данните на Евростат за цените на говеждото месо в страните от Европейския съюз показват устойчив възходящ тренд в периода ноември 2023 г. – януари 2024 г. През месец януари цента на говеждото месо в страните на ЕС е около 497 евро/100кг.

Спрямо същия месец на предходната година цената на говеждото месо по данни на Евростат е с 2,7% по-ниска и остава под миналогодишното ниво. *фигура*

96

фигура 96 Седмични цени на говеждо трупно месо към януари 2024 г. в ЕС²⁹

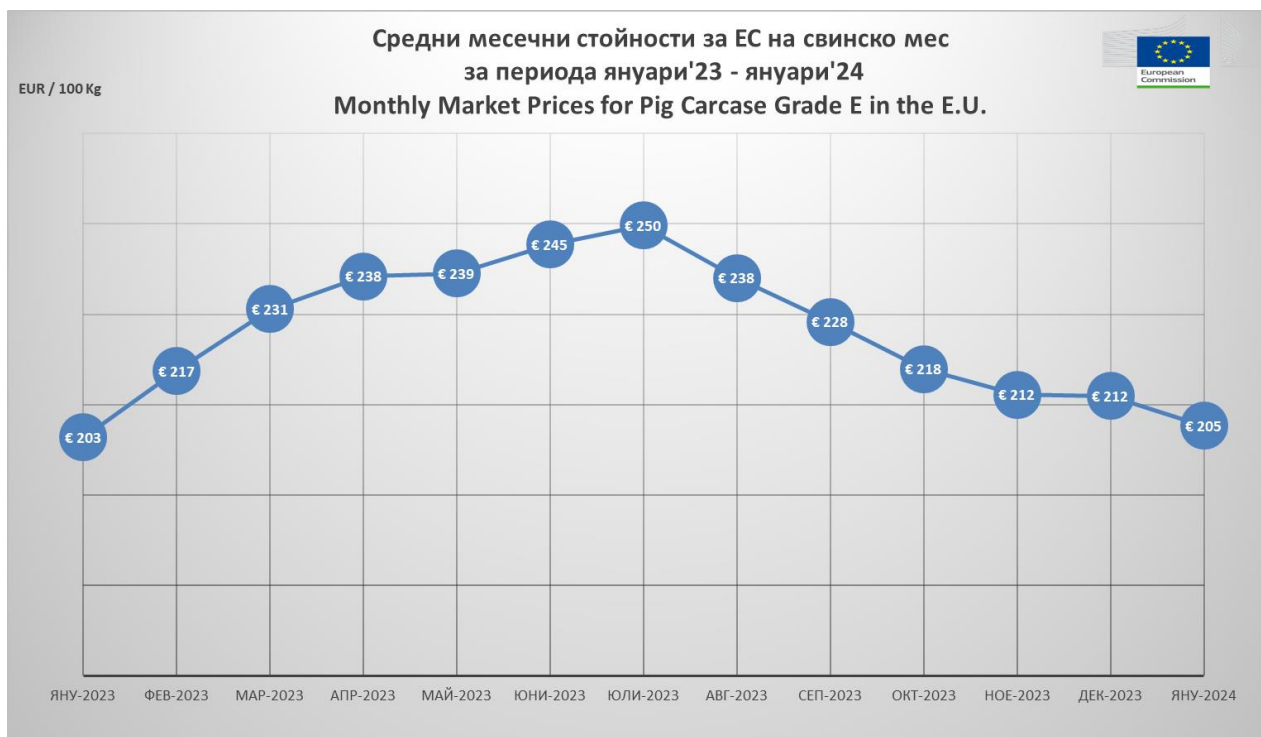
Данните на Евростат³⁰ за цените на свинското месо в ЕС сочат за понижение на цените в периода юли - ноември 2023 г., стабилизиране през декември и спад през януари 2024 г., когато кривата стъпва на ниво от 205 евро.

На годишна база стойностите остават почти непроменени.

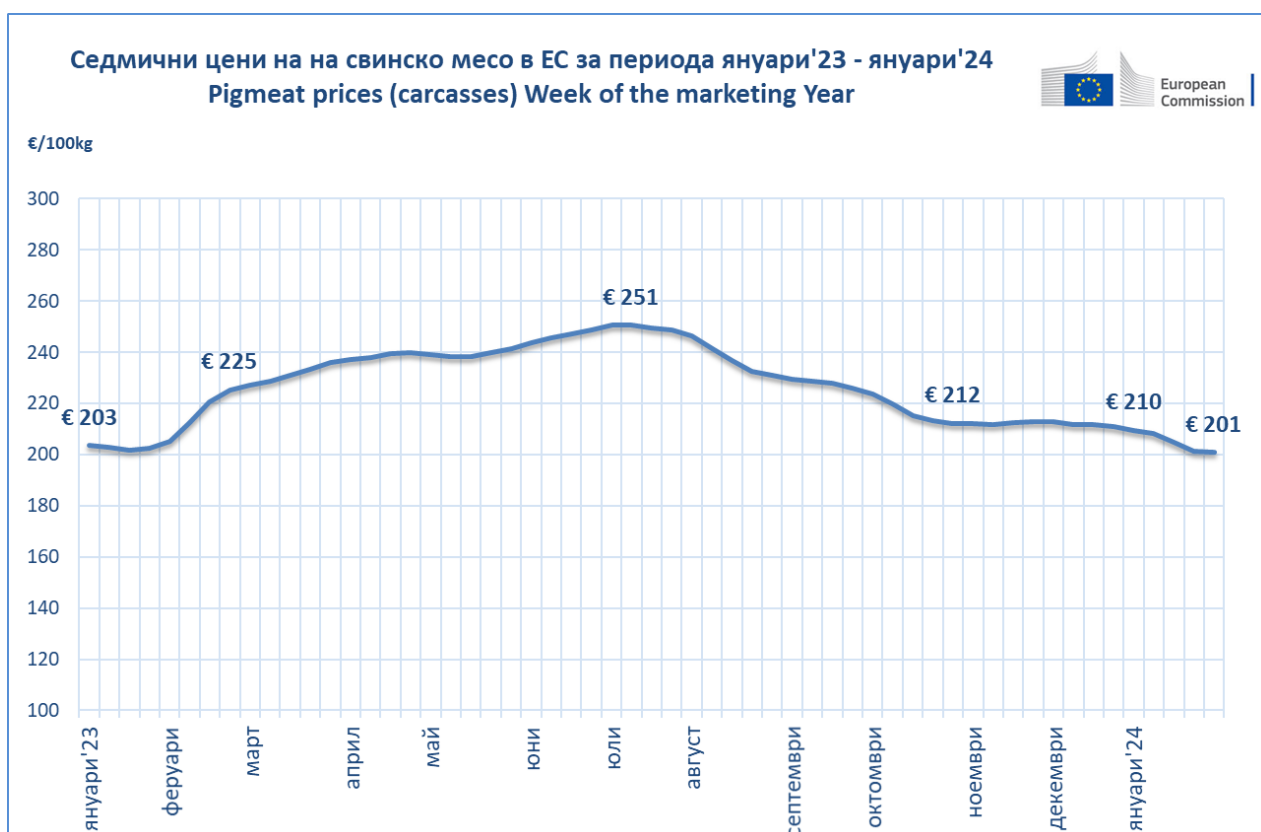
Анализът на цената на свинското месо в страните от ЕС показва, че най-високата отчетена цена е в България, цените в Гърция и Германия следват обща тенденция, като цената в Германия за едногодишния период е най-ниска. *фигура 97, фигура 98, фигура 99*

²⁹ Обсерватория на пазара на месо - говеждо и телешко месо ЕС

³⁰ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>

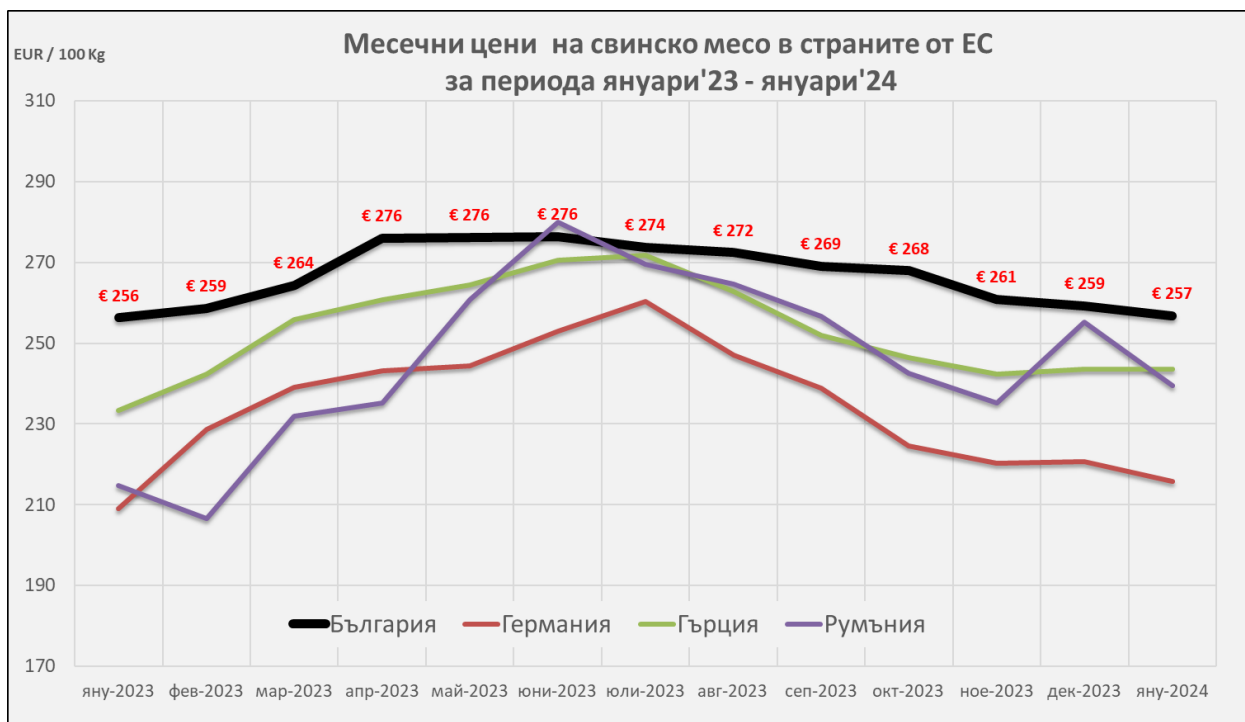

фигура 97 Месечни цени на свинското месо за ЕС към януари'24 г.³¹

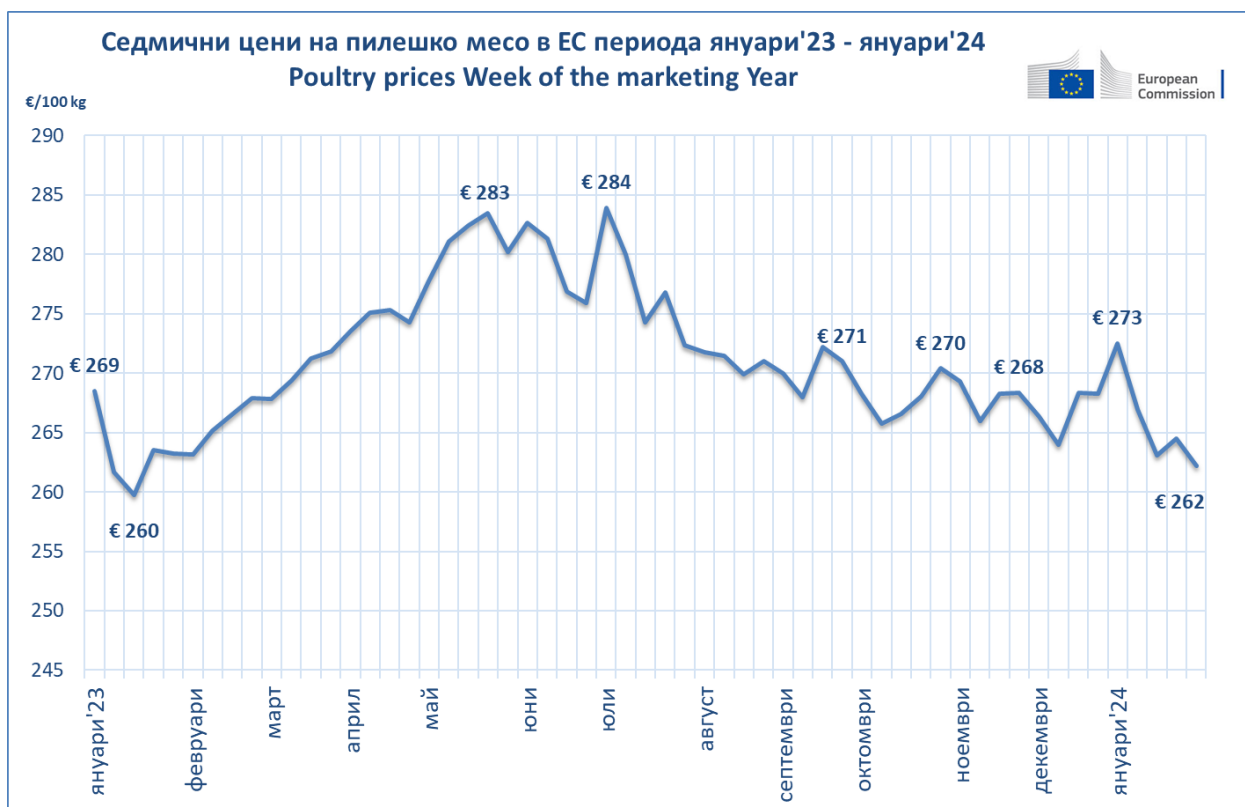

фигура 98 Седмични цени на свинското месо за ЕС към януари'24 г.

³¹ Източник ЕС

фигура 99 Месечни цени на свинското месо в страните от ЕС към януари'24 г

фигура 100 Международни цени на пилешкото месо към м. януари 2024 г. в ЕС³²

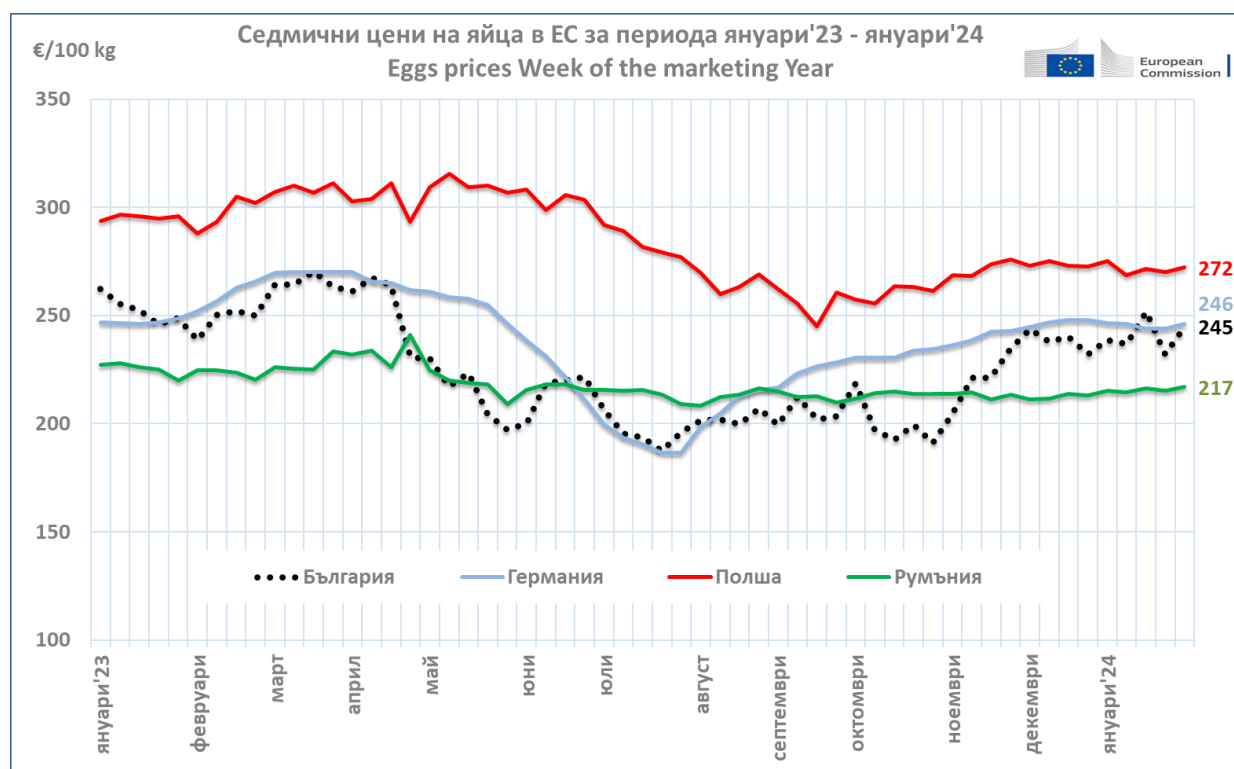
Цената на пилешкото месо по данни на Евростат с известни колебания в двете посоки е относително стабилна. В началото на януари 2024 г. цената стартира от ниво 273 евро и през следващите седмици се наблюдава силен и

³² Източник ЕС

устойчив спад на стойностите. В края на месеца цената на пилешкото месо в страните от ЕС е 262 евро. Аналогична тенденция се наблюдава и през същия месец на миналата година. Средно месечната цена на пилешкото месо през януари 2024 г е 266 евро. *фигура 100*

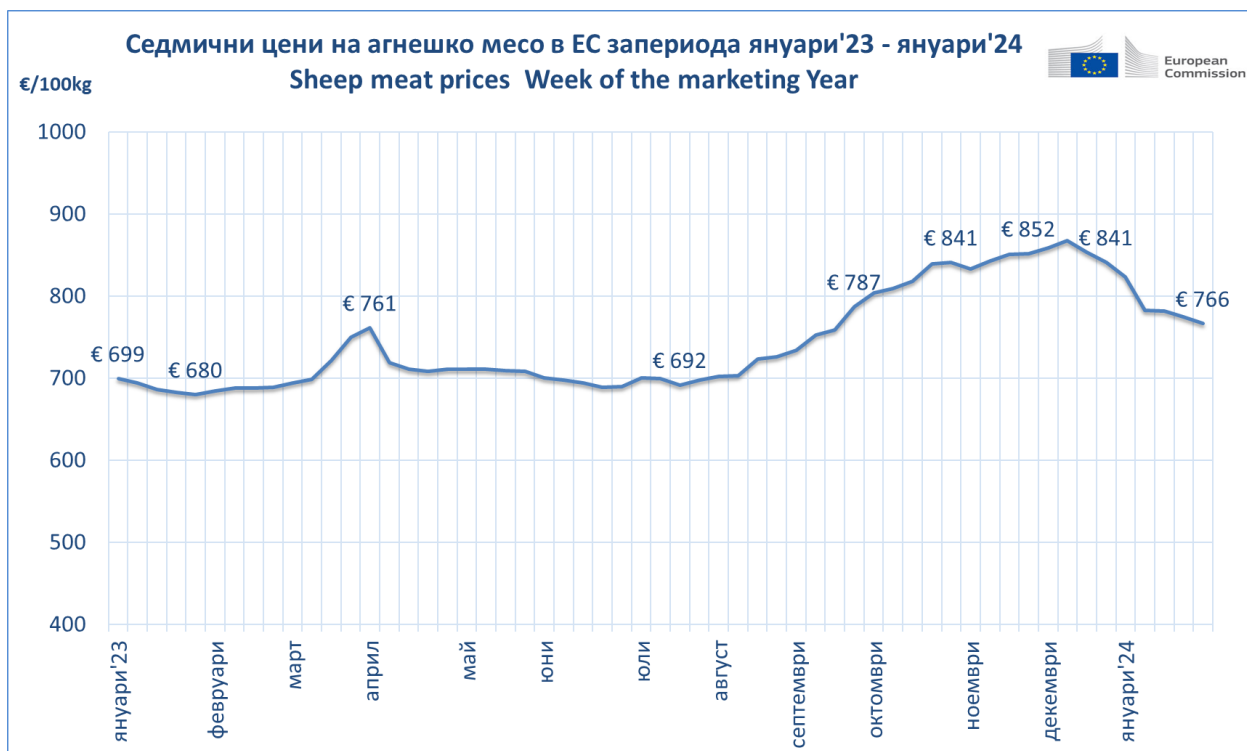
Общата тенденция при движението на цената на яйцата в страните от ЕС показва възходящ тренд в периода септември – декември 2023 г. и стабилизиране през първия месец на 2024 г.

Анализът на цените на яйцата в няколко държави от ЕС показва, че тенденциите са сходни. По данните на Евростат през месец януари цените на яйцата са най-високи в Полша – 272 евро, в Германия те са 246 евро, в Румъния цената през януари е най-ниска и е 217 евро. Цената на българските яйца се доближава до цената им Германия. *фигура 101*

фигура 101 Седмични цени на яйцата в ЕС към м. януари 2024 г.

Наблюденията на цените на агнешкото месо по данни на Евростат показват, че от месец август 2023 г. цената започва да се покачва и през декември са достигнати пикови стойности от 841 евро/100кг. През следващите месеци трендът се обръща и кривата придобива низходящ тренд. През януари средномесечната цена на агнешкото е 785 евро, като бележи ръст на годишна база от 97 евро (14%). *фигура 102*

фигура 102 Международна цена на агнешко месо за страните от ЕС към януари 2024 г.

- **Международни цени на захарта**

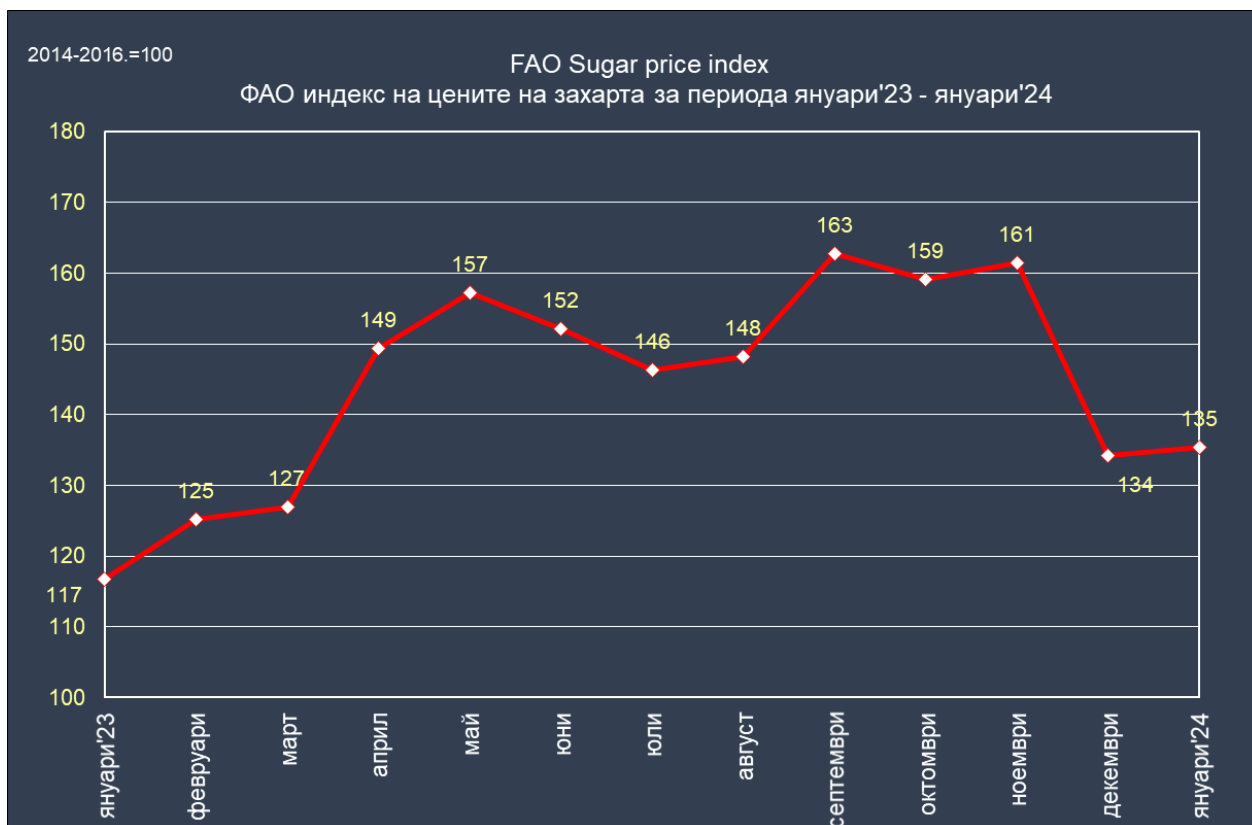
Индексът на цените на захарта FAO³³ през януари е 135,3 пункта и е с 1,1 пункта (0,8%) по-висок от декември. На годишна база покачването на цената на захарта е 18,5 пункта (15,9%).

Повишаването на глобалните цени на захарта се дължи основно на нарастващите опасения във връзка с недостатъчните валежи в Бразилия и свързаното с това потенциално въздействие върху реколтата от захарна тръстика.

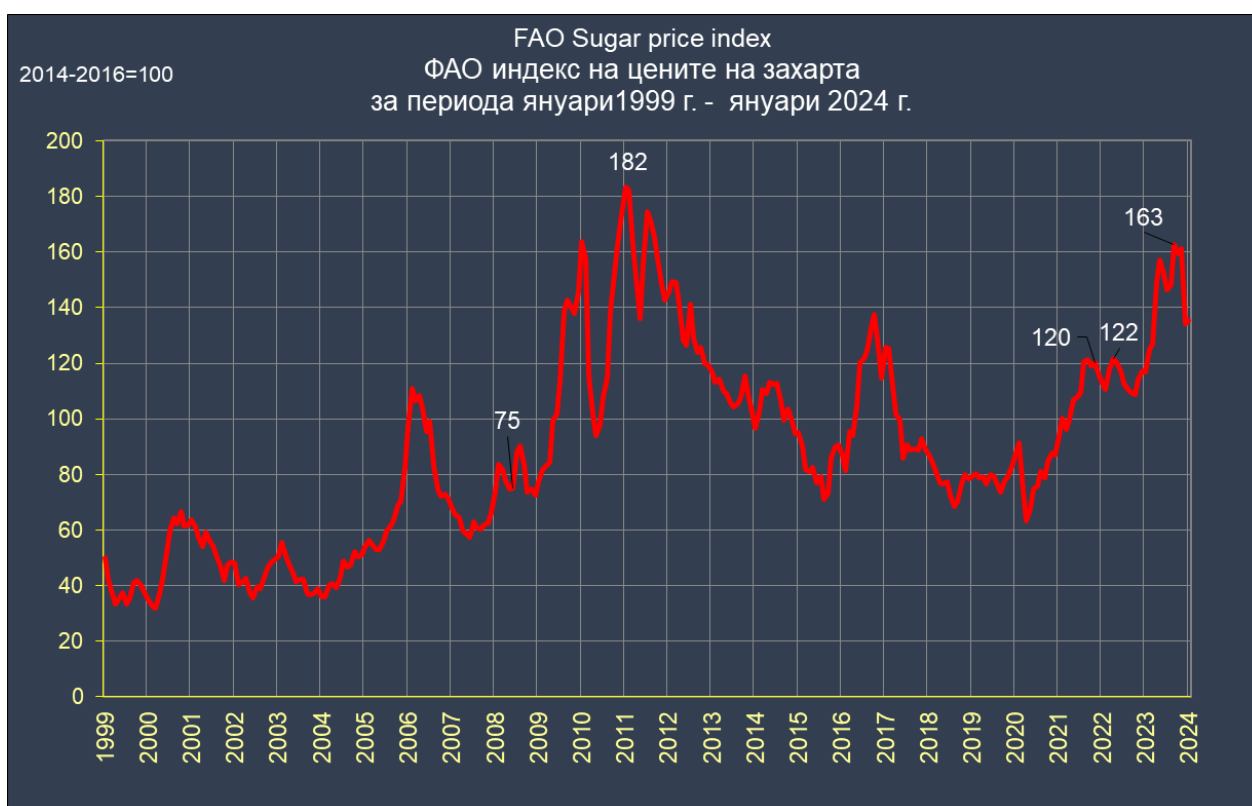
По-ниските приходи от етанол в Бразилия, съчетани с отслабването на бразилския реал спрямо щатския долар, допринасят за ограничаване на покачването на световните цени на захарта в сравнение с предходния месец.

фигура 103, фигура 104

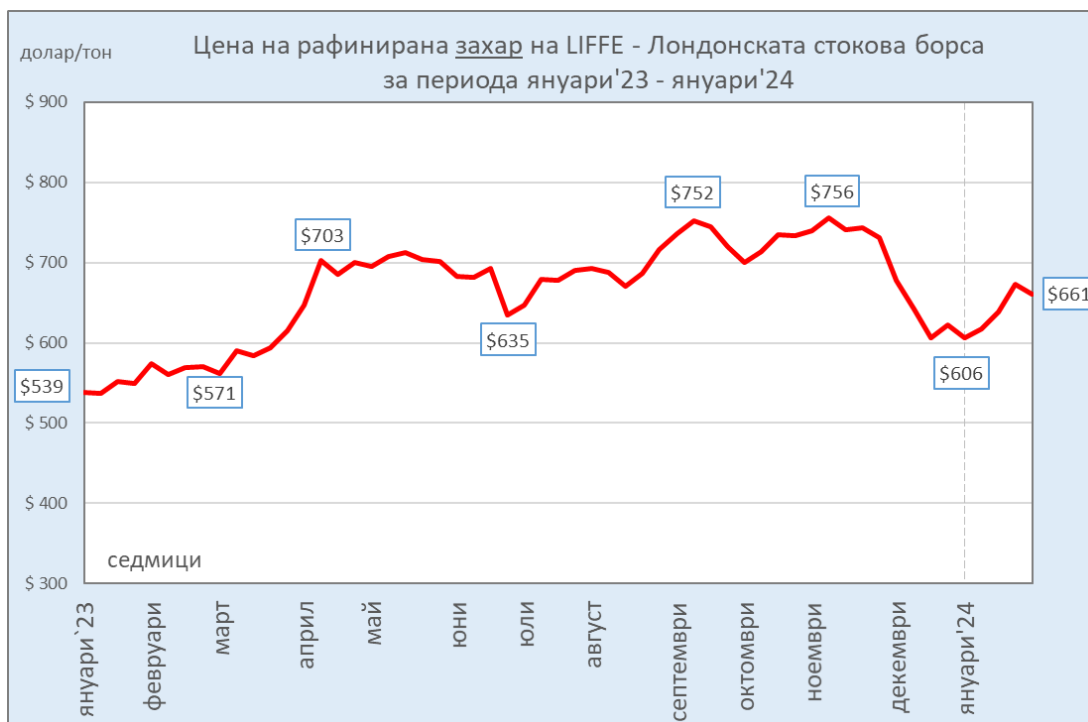
³³ FAO Sugar price index

фигура 103 ФАО индекс цените на захарта за периода януари 2023 г. – януари 2024 г.

фигура 104 ФАО индекс на цените на захарта за периода януари 1999 г. – януари 2024 г.

фигура 105 Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'23 – януари'24

В началото на януари цената на рафинираната захар на Лондонската стокова борса стартира от ниво 606 долара. През следващите седмици на месеца кривата има устойчив възходящ тренд. В края на месеца цената бележи лек спад и стъпва на ниво от 661 долара.

Средномесечните стойности през месец януари настоящата година са 639 долара и са с 95 долара (17%) по-високи спрямо същия месец на предходната година. *фигура 105, фигура 106*

фигура 106 Цена на рафинирана захар на Лондонската борса през януари'14 – януари'24

След голямото покачване на цените през 2016 г. (599 долара/тон), кривата има устойчив низходящ тренд, който се обръща в средата на 2019 г. и отново през месец април 2020 г. и януари 2023 г. Преди високите стойности, регистрирани през ноември тази година, най-високите нива за последните години от 2014 г. до сега, бяха отчетени през месец май 2023 г.

- **Международни цени на плодове и зеленчуци**

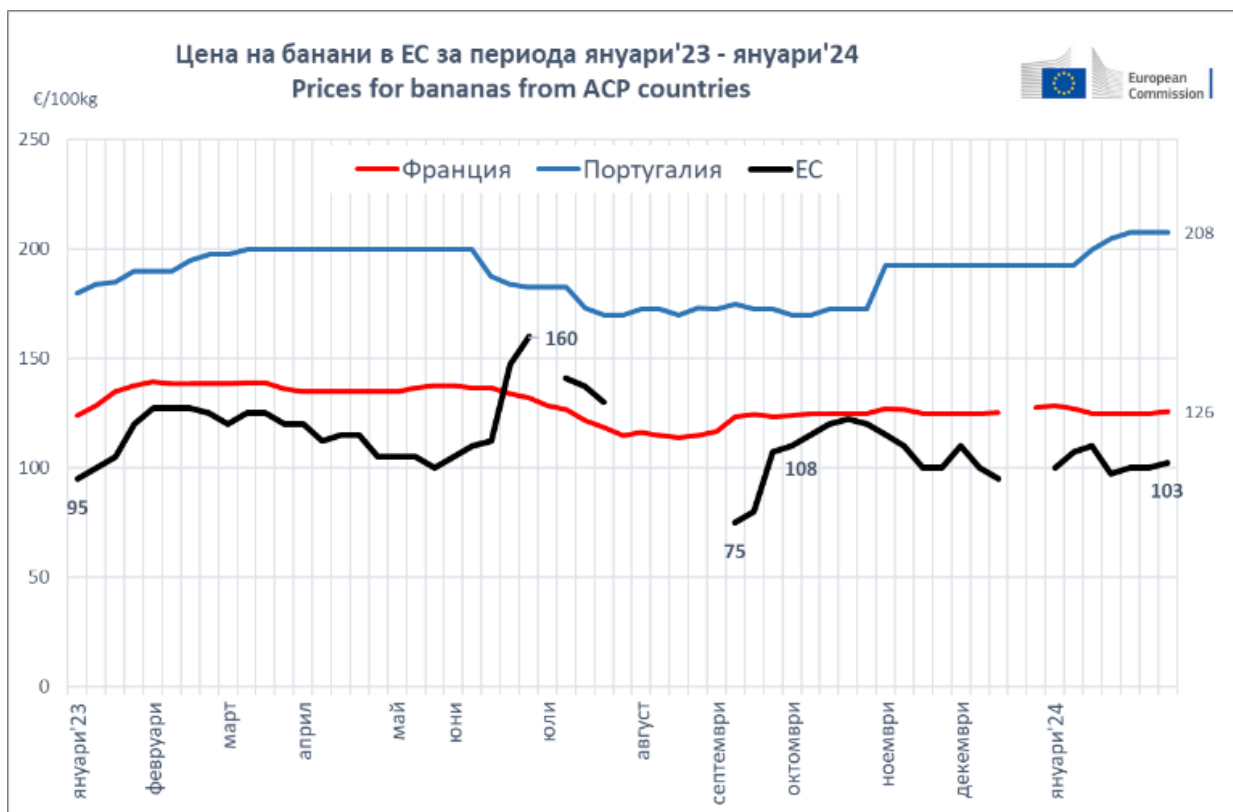
Наблюденията от предходните години показват, че цените на бананите и цитрусовите плодове се покачват през пролетта и лятото и през късните есенни месеци започват да падат.

Цените на портокалите в страните от ЕС по данни на Евростат през последните пет години се покачват, като ръстът средно за ЕС е 38%. Най-високите цени са в Италия, най-ниските са в Гърция, а средната цена за ЕС е 101 евро. Покачването на цената за последните пет години е най голямо в Португалия 73%

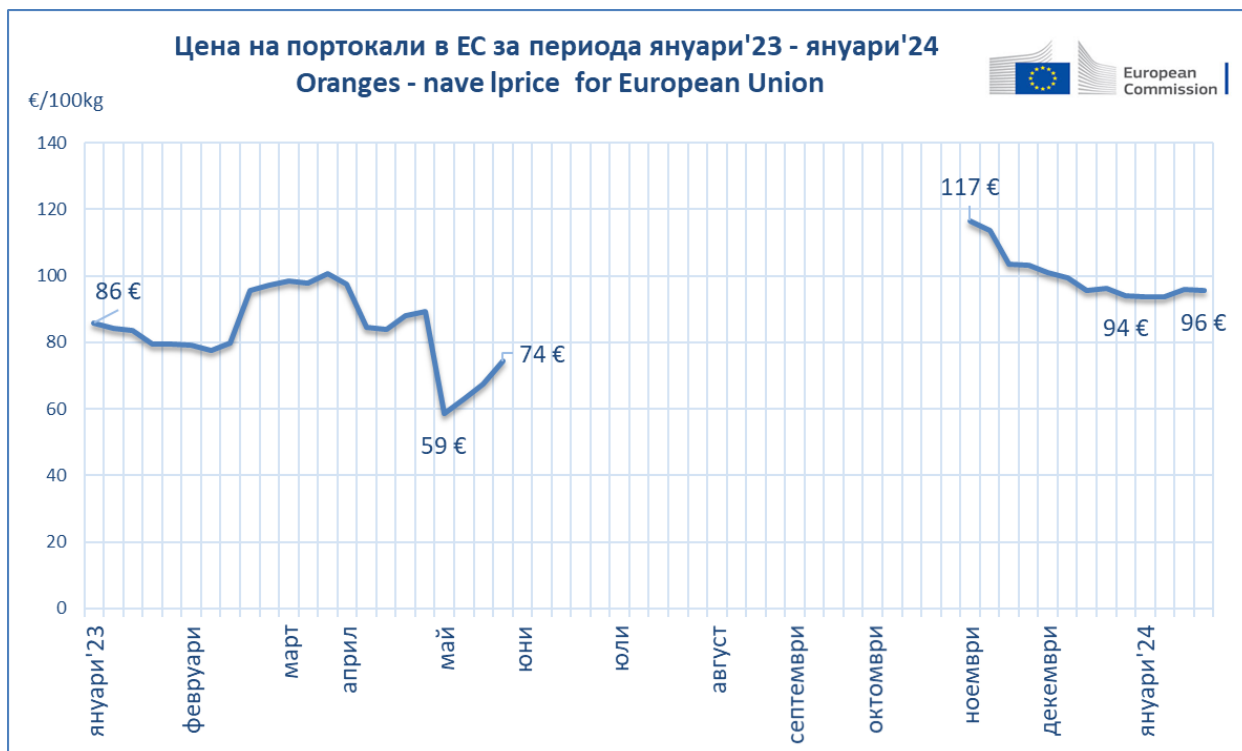
На месечна база се наблюдава спад на цените в диапазона 0,5 – 9%. Най-ниските стойности са отчетени през май 2023 г., а най-високата е отчетена през първата седмица на ноември. Средномесечните цени за месец януари 2024 г. на портокалите в ЕС са 95 евро *фигура 108 Таблица 16*

Цената на бананите за страните от съюза през 2023 г. се движи около 100 долара. През юни и юли цената се покачва до 160 долара. Стартирайки от 75 долара в началото на септември, в края на месец януари 2024 г. кривата стъпва на ниво от 103 долара. Средномесечната цена на портокалите през януари е 104 евро, като се доближава до нивото от месец януари 2023 г.

Кривите на цените на бананите в Португалия и Франция са сходни, като цената на бананите в Португалия надвишава тази във Франция. В края на януари цената в Португалия е 208 евро, а във Франция съответно 126 евро/100 кг. *фигура 107*

фигура 107 Цена на банани в ЕС към месец януари 2024 г.

фигура 108 Цена на портокали в ЕС към месец януари 2024 г.

Таблица 16 Цени на портокали в държавите от ЕС към месец януари 2024 г. и промяната им спрямо предходните пет години и предходния месец

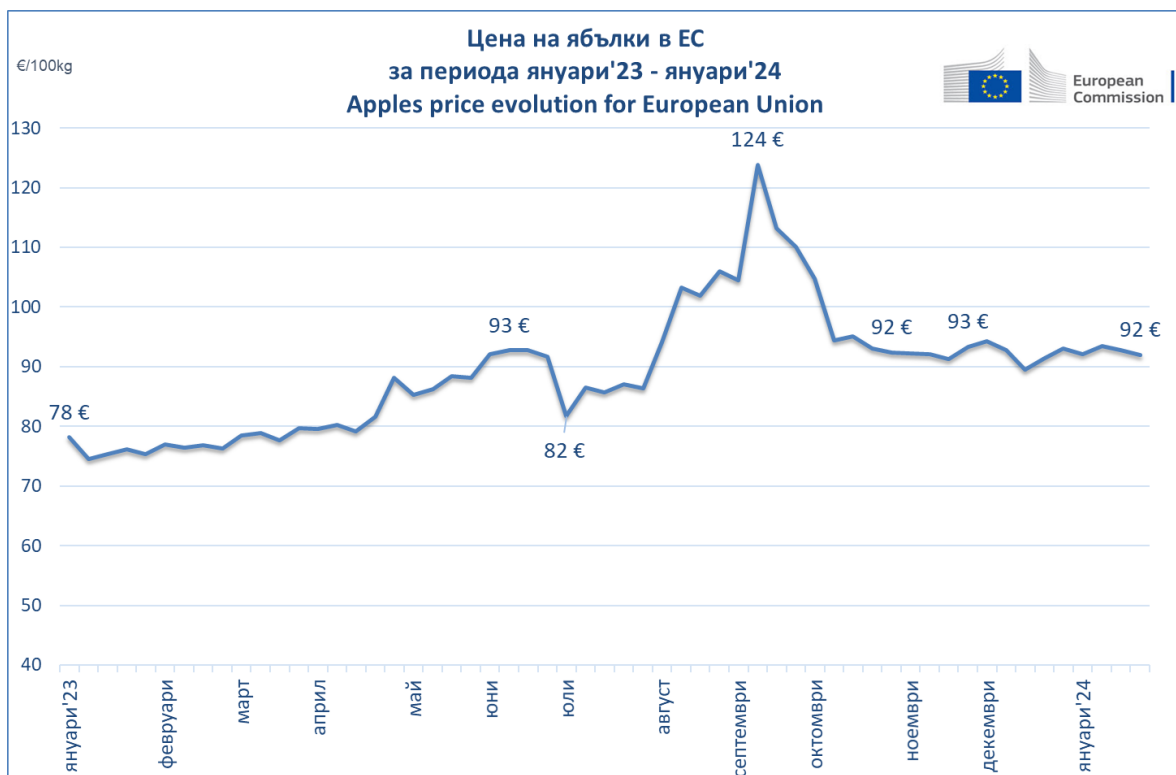
Prices of oranges	January 2024	Compared to (% change):		
		December 2023	January 2023	5Y average
EUR/100 kg				
EU (average)	100,66	1,41%	22,89%	38,43%
Spain	96,4	5,79%	30,49%	53,00%
Italy	133,98	-0,43%	10,14%	28,66%
Greece	54,00	-5,94%	19,22%	12,01%
Portugal	100,16	-8,95%	178,22%	73,33%

От месец септември 2023 г. цената на лимоните в страните от ЕС започва силно да се понижава и в края на януари 2024 г. стъпва на ниво от 84 евро. Отчетеният спад на цената за периода октомври 2023 г. – януари 2024 г. е 62 евро (74%). *фигура 109*

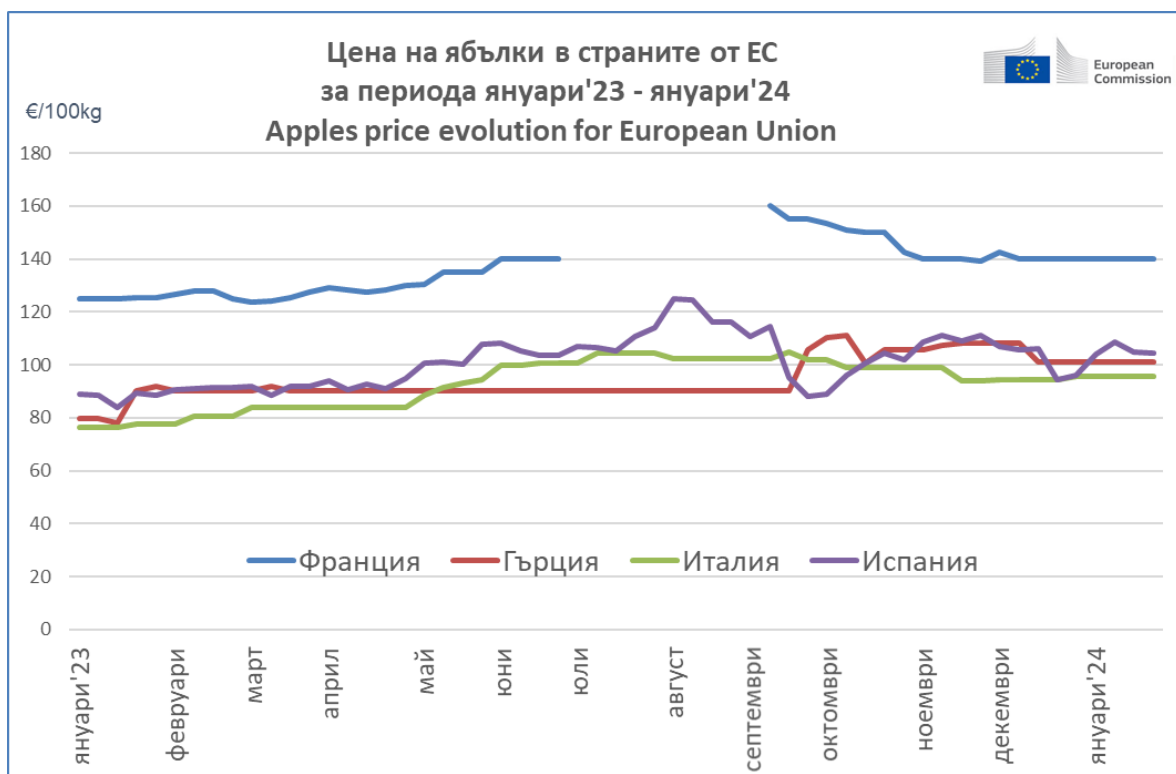
фигура 109 Цена на лимони в ЕС към месец януари 2024 г.

Цените на ябълките в страните на ЕС са сравнително стабилни до средата на 2023 г. След кратко понижаване на стойностите през юли, кривата тръгва нагоре и достига през септември стига до 124 евро. През втората половина на септември и през октомври цената започва да пада бързо и през последната седмица на октомври тя е 92 евро. Следва стабилизиране на цената през януари 2024 г. и средномесечните стойности са 93 евро. *фигура 110*

фигура 110 Цена на ябълки в ЕС към месец януари 2024 г.

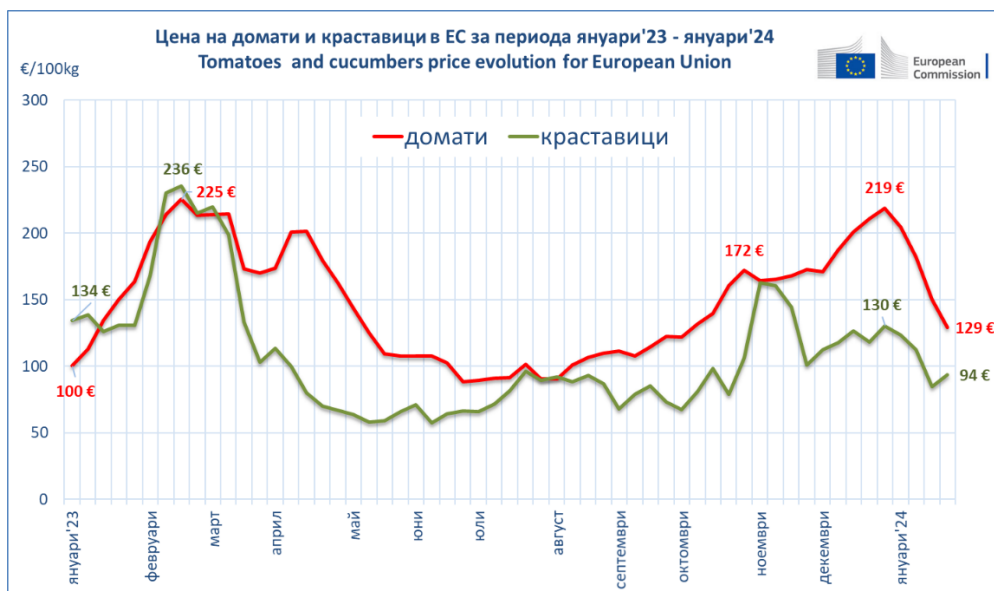
Най-високите цени на ябълките в страните от ЕС през януари 2024 г. са отчетени във Франция. Кривите на цените на ябълките в Гърция, Италия и Испания се доближават и в края на януари стойностите са около 100 евро. *фигура 111*

фигура 111 Цена на ябълки в някои страни от ЕС към месец януари 2024 г.

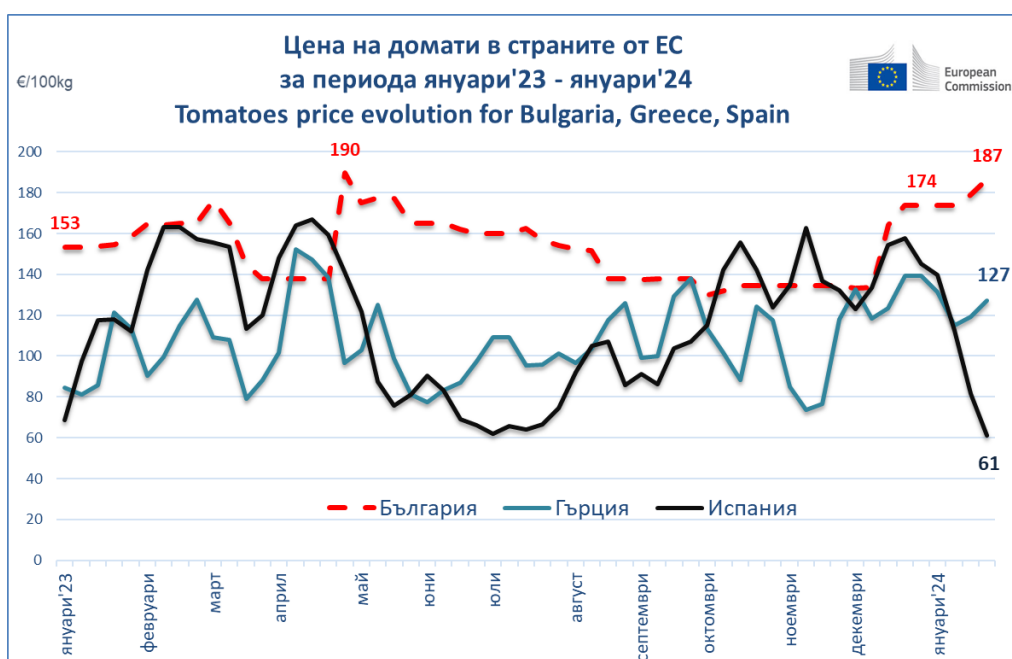
По данни на Евростат, цената на домати в страните на ЕС следват характерните сезонни колебания с високи зимни стойности, низходящ тренд през лятото и покачване на стойностите през есента.

В края на януари цената на домати в тези страни стига до ниво от 129 евро/100 кг, а средномесечните цени са 166 евро. *фигура 112, фигура 113*

фигура 112 Цена на домати и краставици в ЕС към месец януари 2024 г.

Анализът на цените на домати в някои страни от ЕС показва, че в България тя е най-висока, като през януари бележи силен ръст и стъпва на ниво от 187 евро. Най-ниската цена през януари е в Испания и през последната седмици на месеца е 61 евро. На средно ниво е цената на домати в Гърция – 127 евро. *фигура 113*

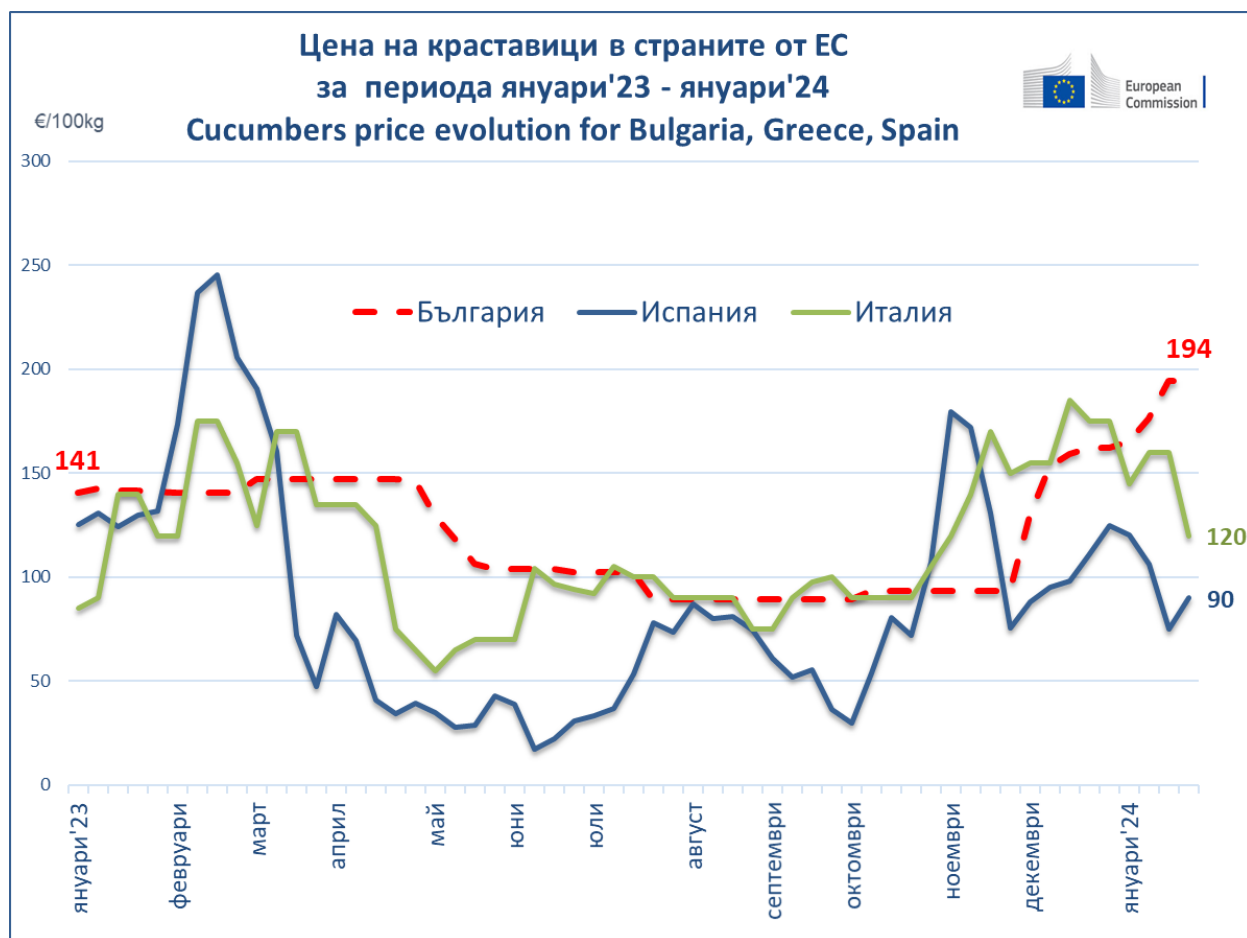

фигура 113 Цена на домати в някои от страните на ЕС към месец януари 2024 г.

Аналогично е движението на цената на краставиците на Европейския пазар. Средномесечната цена през януари 2024 г. е 103 евро.

Най-високите цени през януари са в България, но като цяло през миналата година кривата е била на средно ниво спрямо цените в Испания и Италия. В края на месеца най-ниските цени са в Испания 90 евро, а в Италия цената е 120 евро.

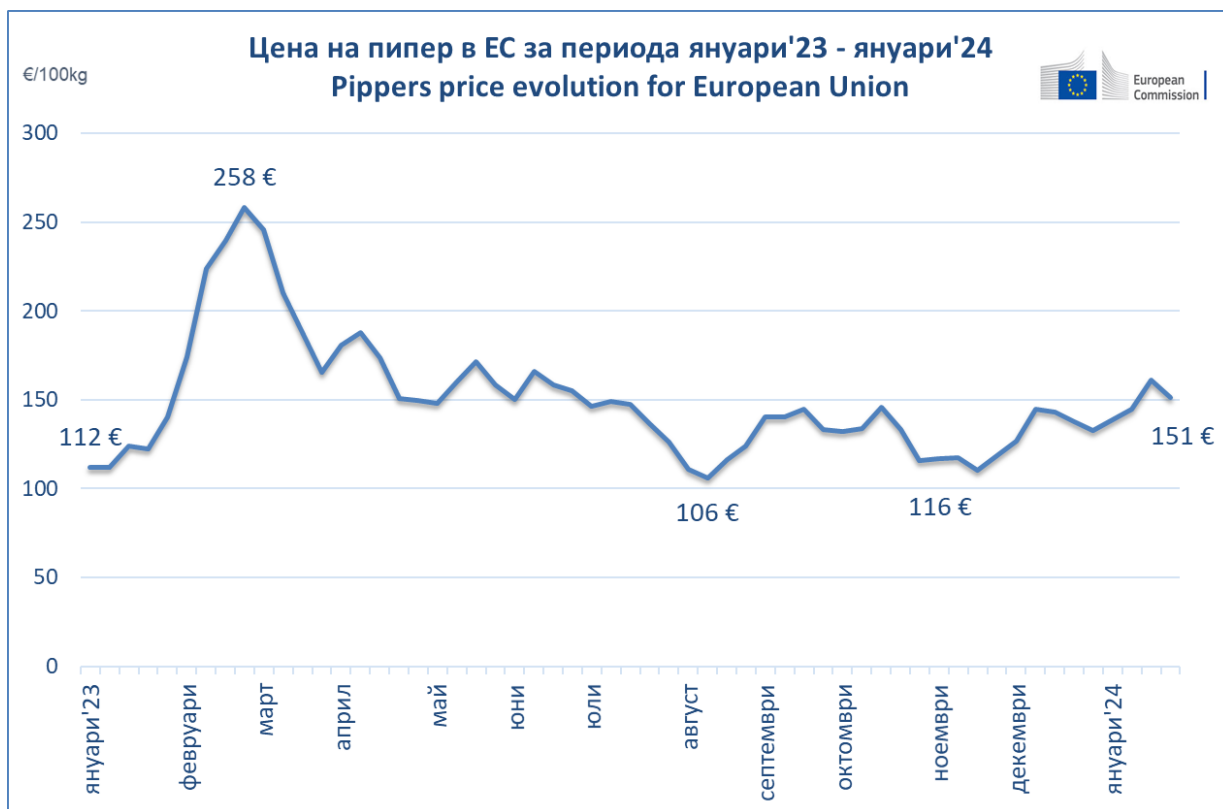
фигура 114

фигура 114 Цена на краставици в някои от страните на ЕС към месец януари 2024 г.

По данни на Евростат, цените на пипера в страните на ЕС през 2023 г. са най-високи през февруари и март, а през лятото и есента се стабилизират около ниво от 150 евро.

През януари 2024 г. цената на пипера в тези страни стига до ниво от 151 евро, а средномесечните цени са 149 евро. фигура 115

фигура 115 Цена на пипер в ЕС към месец януари 2024 г.

С уважение,
ВЛАДИМИР ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДКСБТ